

ענף החקלאות בישראל

תמונת מצב כלכלית לשנת 2017

חבילות חציר בשדות עמק יזרעאל, גולן אלי, תחרות קנ"ט

דיאנה פאנוס, יולי 2018

פתח דבר

2

אנו מתכבדים בזאת להגיש את הדוח השנתי של החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה על חקלאות ישראל. מטרת הדו"ח היא להציג תמונת מצב כלכלית של ענף החקלאות ולסקור את ההתפתחויות בענף לאורך זמן. בשנת 2017 ערך התפוקה החקלאית עלה ב-0.9% לסכום של 30 מיליארד ₪ וערך הייצוא החקלאי עלה ב-3.2% ועמד על 1.19 מיליארד דולר.

השנה לראשונה הדוח מתפרסם בפורמט של מצגת. אנו מעוניינים לשמוע את חוות דעתכם על הפורמט החדש, בנוסף לדגשים לגבי תוכן הדוח.

אני מודה לדיאנה פאנוס על העבודה המקצועית בהכנת הדוח ומנצל את ההזדמנות לאחל לה בהצלחה בתפקיד החדש במשרד!

הפרק על ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק נכתב על ידי רוני הרשקוביץ. תודה גם לארז אוסמן ויעל קחל על הליווי המקצועי.

נשמח אם תעבירו הערות והצעות לדוח השנתי ל- erezo@moag.gov.il.

בברכה,

אורי צוק-בר

סמנכ"ל מחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מצב החקלאות בישראל בשנת 2017

3

- **ערך התפוקה של התוצרת החקלאית** בישראל בשנת 2017 הסתכם בכ-30 מיליארד ש"ח, עלייה של 0.9% בהשוואה לערך התפוקה בשנת 2016.
- הגידולים הצמחיים היוו כ-59% מערך התפוקה, וגידולי בעלי החיים היוו כ-41% מערך התפוקה.
- הן בבעלי חיים והן בגידולים צמחיים ישנה עלייה בכמות התפוקה לצד ירידת מחיר.
- **עלויות הייצור** (ללא תמורה למשרות שכיר) ירדו ב-1.4%, התוצר המקומי עלה, הפיצויים והתקבולים לחקלאים ירדו ב-10.4% והיתרה לחקלאי ירדה בכ-1.1%.
- **מדד מחירי התשומות בחקלאות** עלה ב-0.5%. העלייה במדד הושפעה בעיקר מהעלייה במדד מחירי התשומות בגידולים צמחיים (+1.4%).
- **מדד מחירי הצרכן לתוצרת חקלאית טרייה** עלה ב-0.5%, לעומת עלייה של 0.2% במדד המחירים לצרכן הכללי. העלייה במדד בשנת 2017 הושפעה בעיקר ממדד המחירים של ירקות ופירות טריים שעלה ב-2.4%.
- בכל סעיפי הצריכה הראשיים של מדד תוצרת חקלאית טרייה, מלבד סעיף הירקות ופירות טריים, נרשמו ירידות מחירים בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.
- נתוני האספקה של פירות וירקות טריים לשוק המקומי מייצור מקומי עומדים בשנת 2017 על 214 ק"ג בנפש, נתון זה מצביע על המשך היציבות בכמות הצריכה לנפש משנת 2008. עם זאת, בהסתכלות ארוכת טווח בין השנים 2000-2017, ניתן לראות ירידה של כמעט 20% **באספקה לנפש של ירקות ופירות טריים** שמצביעה על ירידה בצריכה לנפש.
- **ערך הייצוא החקלאי** עמד על 1.19 מיליארד דולר בשנת 2017, לעומת 1.15 מיליארד דולר בשנת 2016, עלייה של 3.2%.
- **הירקות העיקריים ביצוא** היו **תפוז, גזר ופלפלים** שהיוו יחד 89% מסך כמות הירקות ליצוא.
- **הפירות העיקריים שיוצאו** היו **אבוקדו, תמרים ומנגו** שהיוו 84% מסך כמות הפירות ליצוא.

תוכן עניינים

1. הייצור החקלאי
2. חשבון ענף החקלאות
3. מדד מחירי תשומות בחקלאות
4. מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה
5. מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים
6. ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק
7. יצוא תוצרת חקלאית טרייה
 - 7.1 ערך היצוא בדולרים
 - 7.2 כמויות יצוא ימי של ירקות, פירות ופרי הדר
8. סחר של ירקות, פירות והדרים עם שטחי האוטונומיה : הרשות הפלסטינית ועזה

הערה : ניתן לחזור מכל שקף במצגת לשקף הנוכחי על ידי לחיצה על

1. הייצור החקלאי

פרק זה מבוסס על נתוני הלמ"ס שאינם סופיים ומעודכן נכון לתאריך 03.05.18

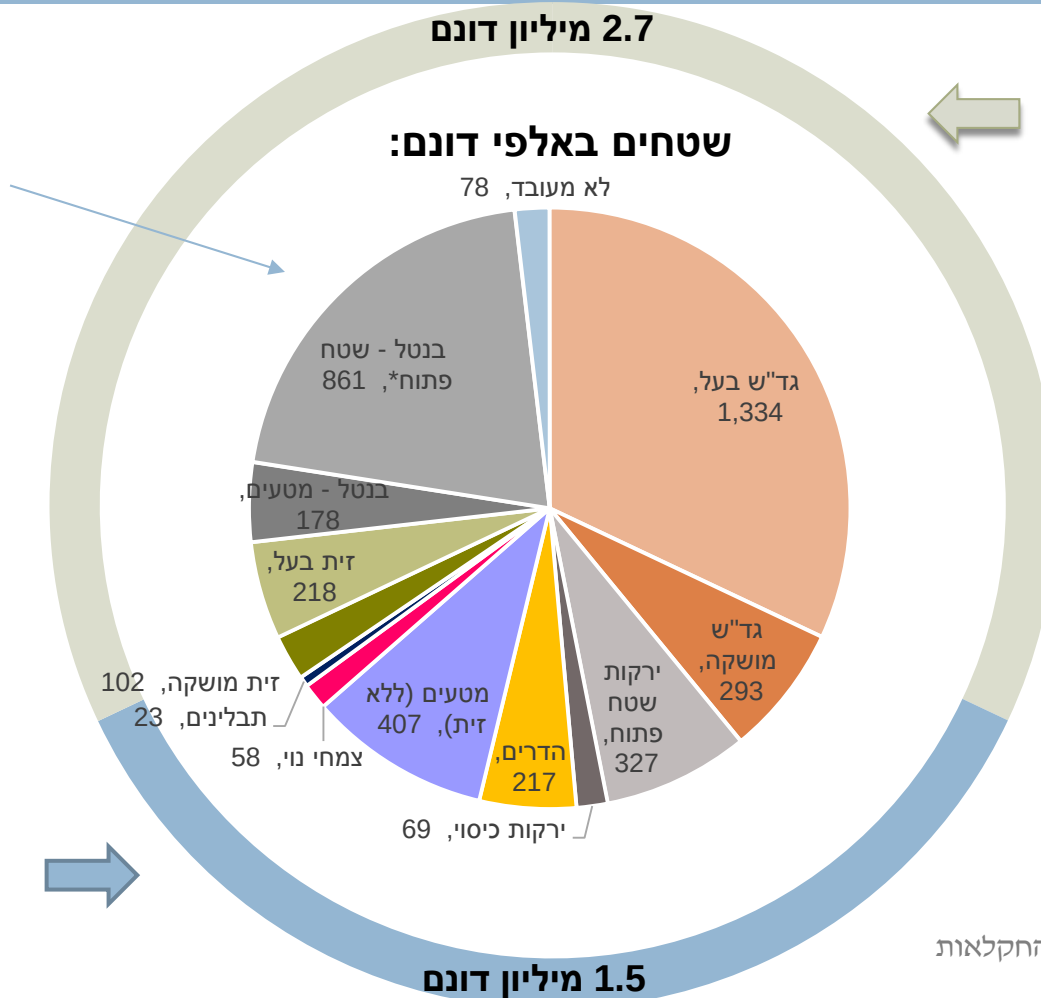
סך השטח החקלאי

סך השטח החקלאי עומד על כ-4.2 מיליון דונם

6

הערות:
 *בנטל – מיפוי שטחים
 מבוסס צילומי אוויר (מקור:
 מפ"י) - בשטחים אלו לא ידוע
 תמהיל הגידולים לפי ענפים.
שטחי בנטל – שטח פתוח
 כוללים 17 אלף דונם חממות.
שטחי ירקות שטח פתוח
 כוללים 59 אלף דו' גידולי
 שדה בדו-גידול.

לכל היותר 2.7 מיליון דונם
 של חקלאות אקסטנסיבית:
 גד"ש בעל, זית בעל
 ושטחי בנטל*

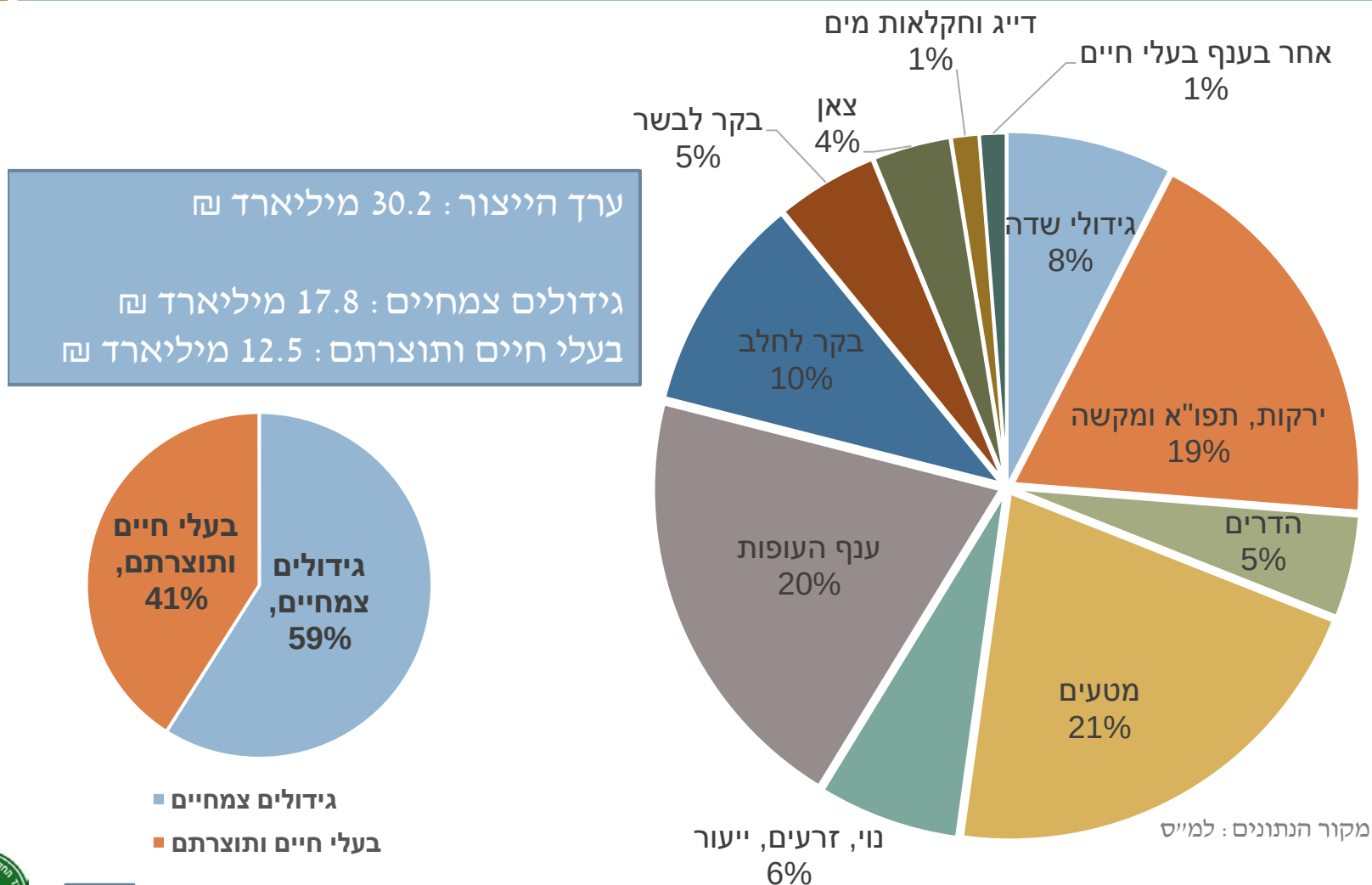
לפחות 1.5 מיליון
 דונם של חקלאות
 מושקית ואינטנסיבית

מקור: לנתוני שטחים: ממ"ג משרד החקלאות
 (מאי 2017)

תמהיל הייצור החקלאי לפי ענפים

2017

7

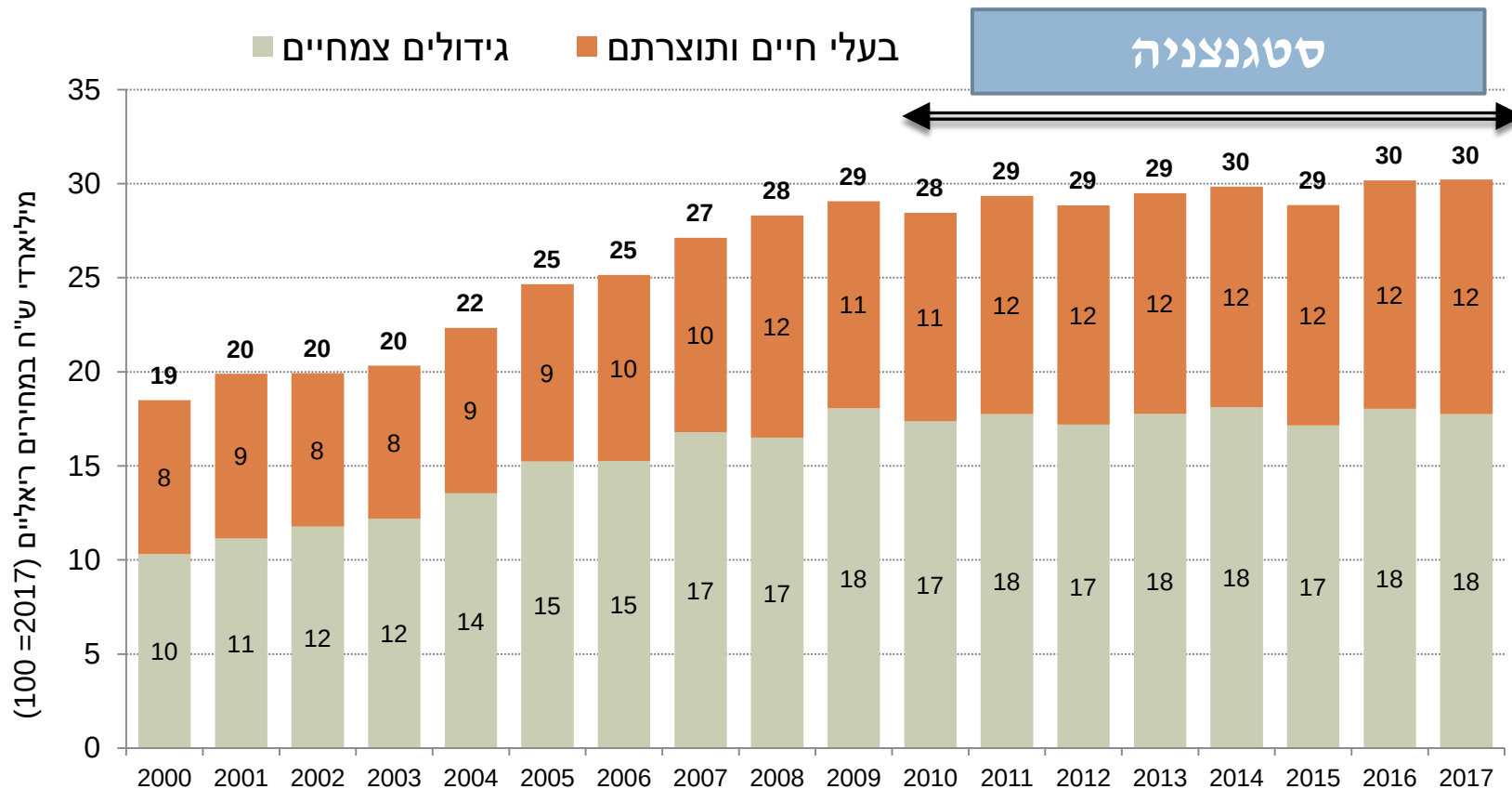
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מגמות בייצור החקלאי

קיפאון בערך התפוקה החקלאית

8

מקור הנתונים: למ"ס

לאחר עלייה משמעותית בערך התפוקה בתחילת שנות ה-2000, החל משנת 2009 נותר ערך התפוקה יציב ללא צמיחה.

במסגרת התוכנית האסטרטגית 2030, משרד החקלאות בוחן עדכון מדיניות על מנת לגרום לעלייה בערך התפוקה בטווח ארוך.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

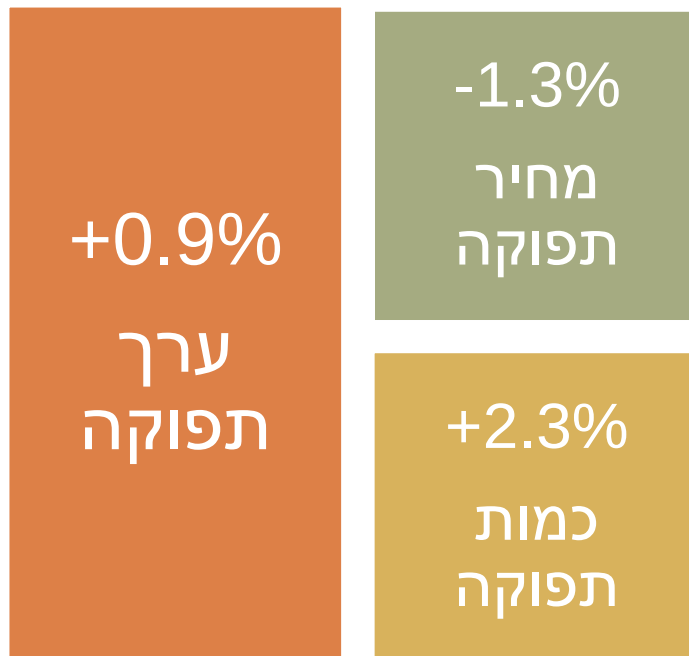

הייצור החקלאי

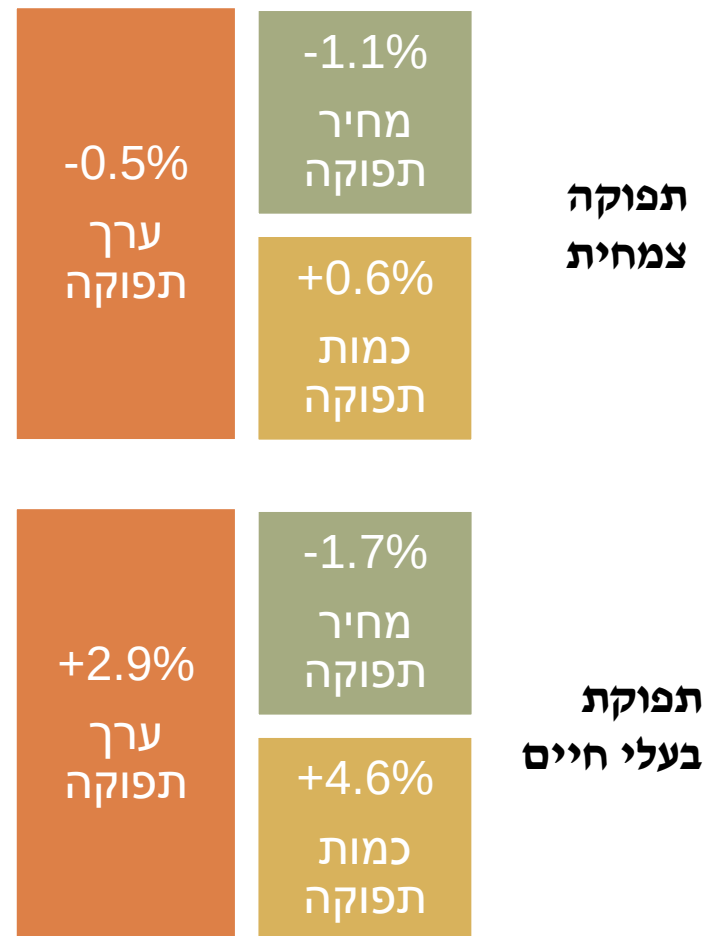
השינוי בתפוקה משנת 2016 לשנת 2017

9

תפוקה כוללת בחקלאות

מקור הנתונים : למ"ס

הייצור בענף הצומח

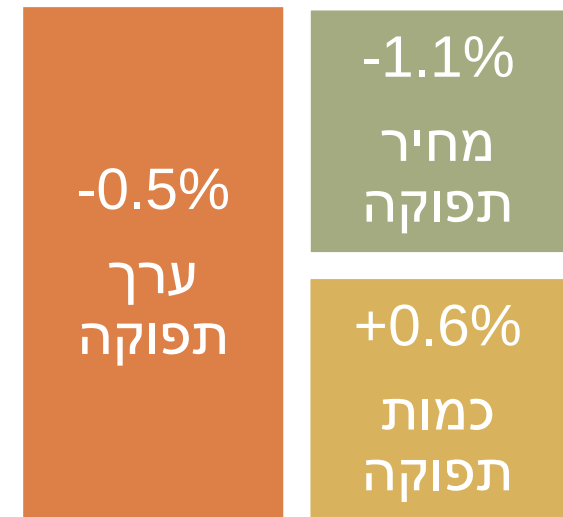
השינויים שחלו בתפוקה משנת 2016 לשנת 2017

10

ענפי צומח נבחרים

ענף	שינוי במדד מחיר	שינוי במדד כמות	שינוי במדד ערך
ירקות, תפוחי אדמה ומקשה	+0.2%	-5.3%	-5.1%
תפוחי אדמה	+13.7%	-12.7%	-0.8%
פירות (ללא הדרים)	-3.9%	+4.7%	+0.6%
הדרים	-15.1%	+10.7%	-6.1%
גידולי שדה	+2.6%	+12.7%	+15.6%

תפוקה צמחית

מקור הנתונים: למ"ס

הייצור בענף החי

השינויים שחלו בתפוקה משנת 2016 לשנת 2017

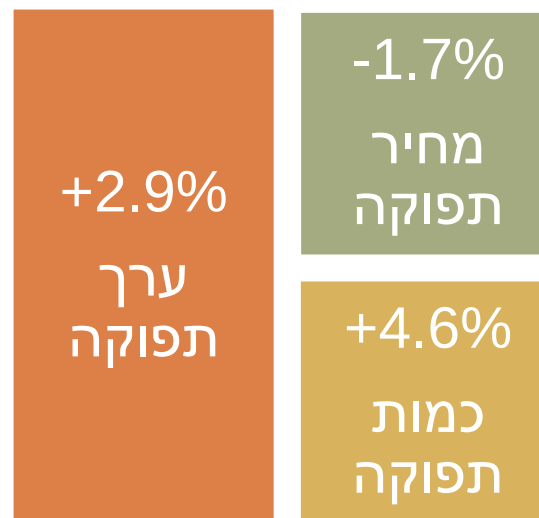
11

ענפי חי נבחרים

ענף	שינוי במדד מחיר	שינוי במדד כמות	שינוי במדד ערך
פטם	+0.9%	+5.3%	+6.3%
בקר לשחיטה	-17.9%	+7.2%	-12.0%
חלב	+5.0%	+4.4%	+9.6%
צאן	* -6.7%	+6.4%	-0.7%
ביצים	+0.3%	+3.5%	+3.8%

* הירידה במחיר "צאן" נבעה מירידה במחיר הבשר. עם זאת, מחיר חלב צאן לא ירד ואף עלה במקצת.

תפוקת בעלי חיים

מקור הנתונים: למ"ס

□ הירידה במחיר הבקר לשחיטה מקורה בהשפעות הרפורמה בענף הבשר לבקר (הסכם הבקר 2016) ובהגדלת היבוא של עגלים.

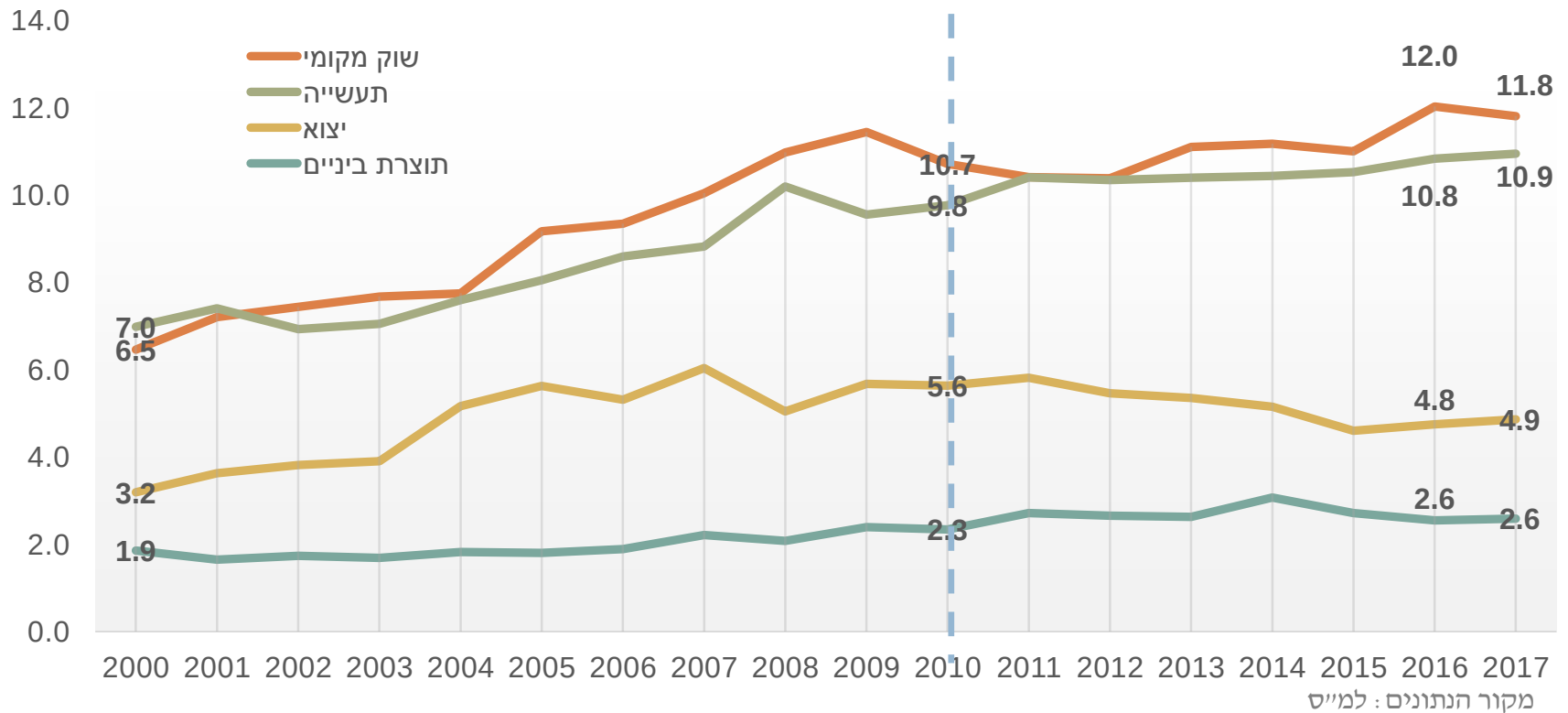
□ מחיר החלב עלה בעקבות העלייה במחיר המטרה הנובע מעדכון תשומות. משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

עורך הייצור לפי יעדים

ירידה בשוק המקומי ועלייה קלה בשאר היעדים (מיליארדי ₪ במחירים ריאליים 2017=100)

12

שוק מקומי	תעשייה	יצוא	תוצרת ביניים	סך הכל	
+1.1	+1.1	-0.7	+0.3	+1.8	שינוי כספי 2010/2017 (מיליארדי ₪)
10%	12%	-14%	11%	6%	שיעור שינוי משנת 2010
1.2%	1.4%	-1.8%	1.3%	0.8%	שיעור שינוי שנתי ממוצע

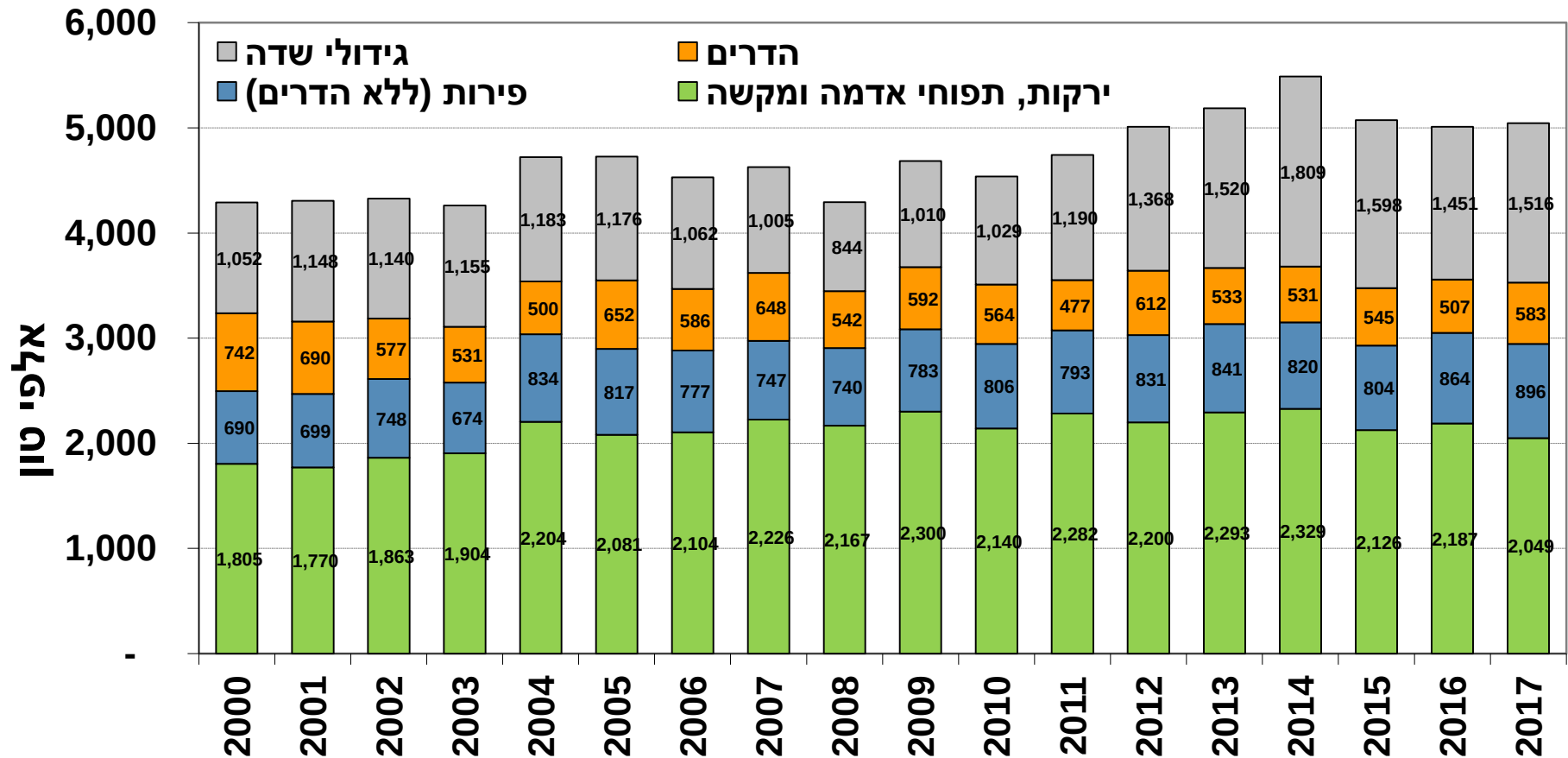

גידולים צמחיים*

התפתחות כמויות הייצור הצמחי- יציבות בשלוש שנים אחרונות

* לא כולל נוי, זרעים ייעור ושונים

13

מקור הנתונים: למ"ס

אחרי מספר שנים של עלייה בכמויות ייצור התוצרת הצמחית, החלה ירידה משנת 2015. לאחר מכן, הכמות התייצבה על כ-5 מליון טון בשנה.

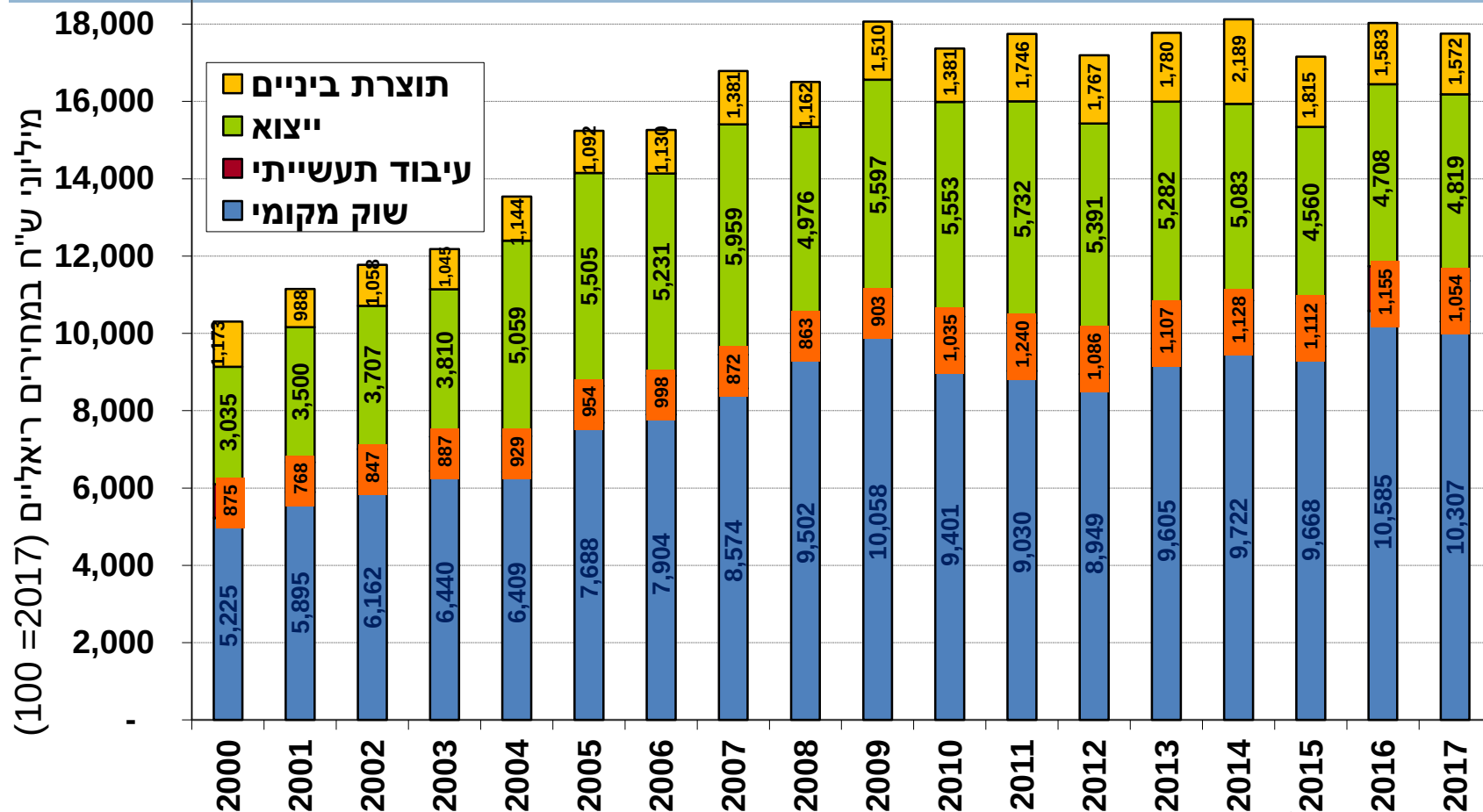
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

גידולים צמחיים

התפתחות ערך הייצור לפי יעדי שיווק

14

מקור הנתונים: למ"ס

הייצור הצמחי מיועד בעיקר לצריכה מקומית כתוצרת טרייה ולייצוא.

הערה: תוצרת ביניים בחקלאות: סחורות ושירותים חקלאיים המשמשים תשומות בתהליך הייצור החקלאי, לא כולל שימוש בנכסים קבועים (פחת).

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

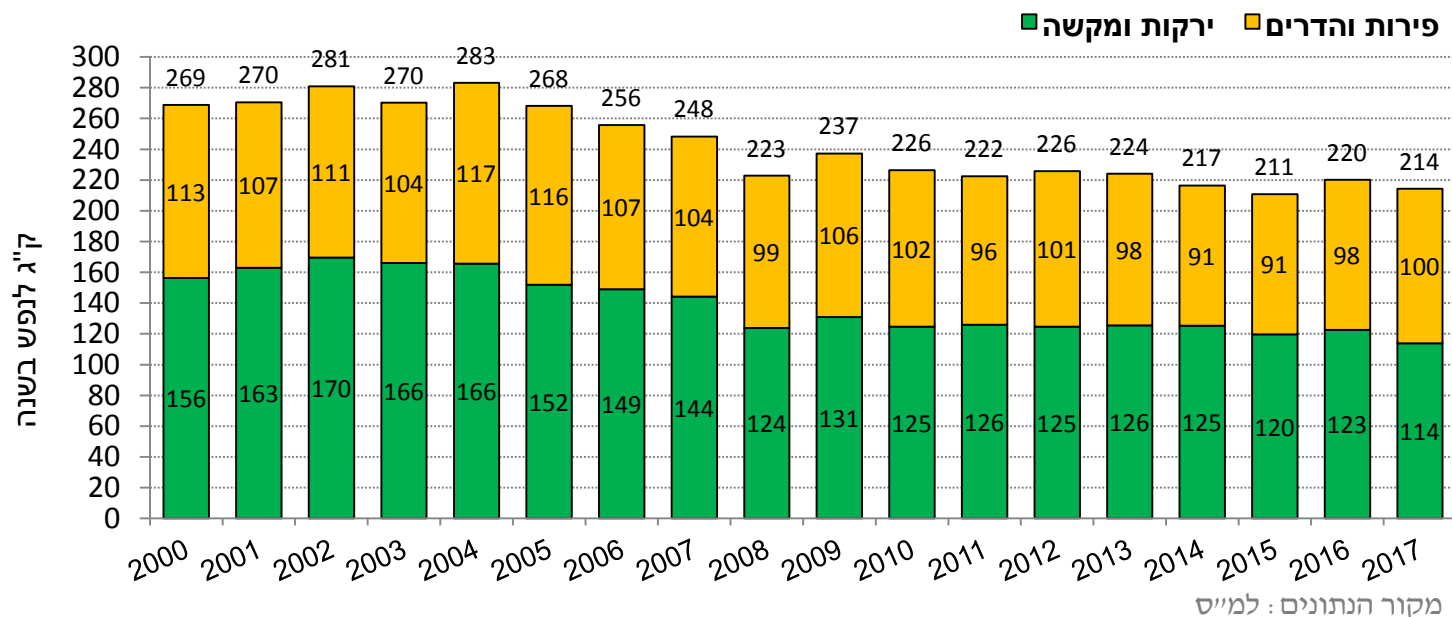

אספקה ברוטו לנפש של פירות וירקות- מייצור מקומי

מגמה יציבה באספקה לנפש לאחר ירידה שחלה בעשור הקודם

15

- נתוני האספקה של פירות וירקות טריים לשוק המקומי עומדים בשנת 2017 על 214 ק"ג לנפש.
- בהסתכלות ארוכת טווח בין השנים 2000-2017, ניתן לראות ירידה של כמעט 20% באספקה לנפש של ירקות ופירות טריים שמצביעה על ירידה בצריכה לנפש.

הערה: בשנים האחרונות עלה היבוא של פירות וירקות טריים והגיע לכ-10-4 ק"ג לנפש בשנה בשנים 2008 עד 2016. למרות העלייה ביבוא של ירקות ופירות, תוספת האספקה לנפש מיבוא לא משנה את התמונה הכוללת של ירידה בצריכה, בהשוואה לתחילת שנות אלפיים.

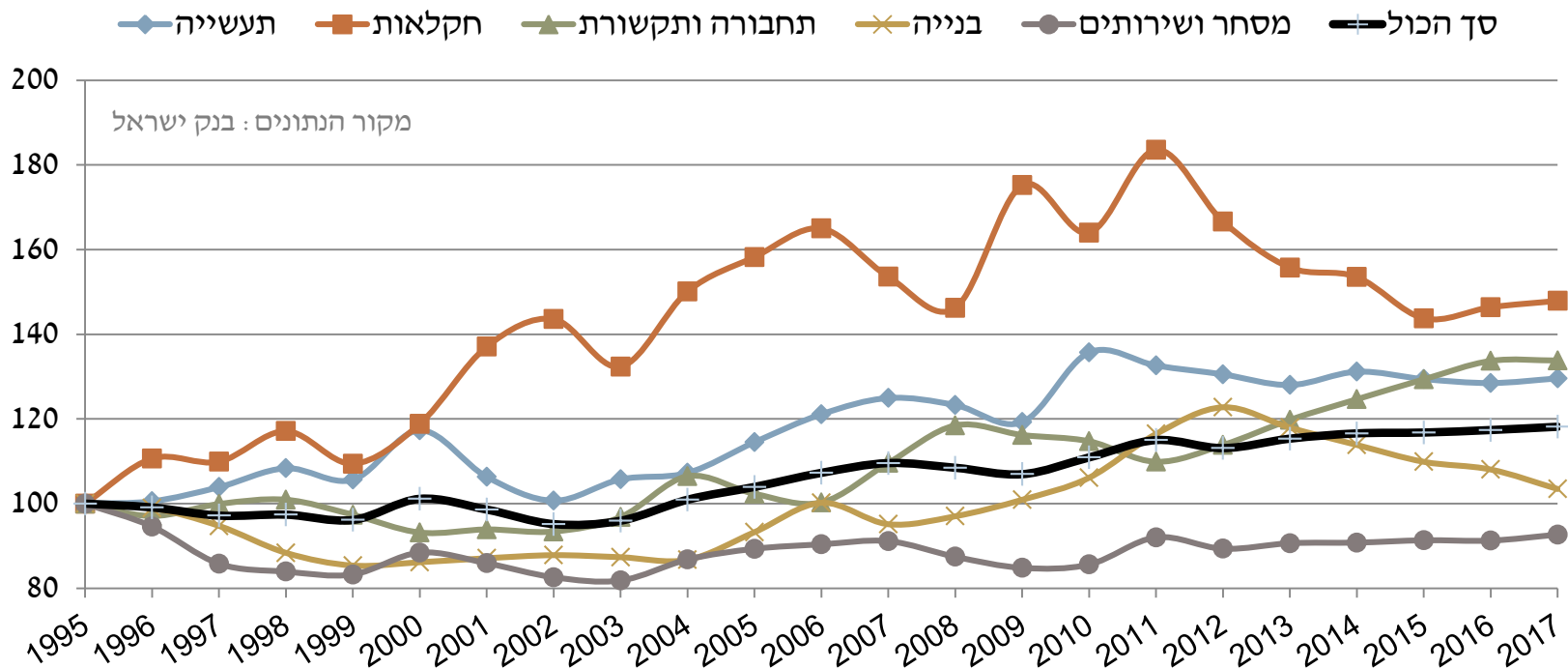
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

הייצור החקלאי - התפתחות הפריון

ירידה בפריון בשנים האחרונות, עם התאוששות החל משנת 2015

16

- פריון הייצור הכולל (TFP) בענף החקלאות מוגדר כשינוי בתוצר ענף החקלאות שאינו מוסבר מהשינוי במלאי ההון או בשינוי בשעות העבודה, הפריון מבטא את השינוי ברמת היעילות של גורמי הייצור.
- הפריון החקלאי עלה בשיעור הגבוה ביותר ביחס לכל ענפי המשק האחרים עד לשנת 2011, כתוצאה מקידום טכנולוגי והתייעלות בשימוש בגורמי הייצור.
- בשנים האחרונות חלה ירידה בפריון החקלאות עד לשנת 2015, ומשנת 2016 חלה התאוששות מסוימת

סיכום- הייצור החקלאי

17

- סך השטח החקלאי עומד על 4.2 מליון דונם מתוכם לפחות 1.5 של גידולי שלחין ולכל היותר 2.7 מליון דונם של גידולי בעל.
- הגידולים הצמחיים היוו כ-59% מערך התפוקה, וגידולי בעלי החיים היוו כ-41% מערך התפוקה.
- ערך התפוקה של התוצרת החקלאית בישראל בשנת 2017 הסתכם בכ-30 מיליארד ש"ח, עלייה של 0.9% בהשוואה לערך התפוקה בשנת 2016.
- עליה של 2.9% בתפוקת ענפי בעלי החיים לעומת ירידה של 0.5% בתפוקה הצמחית.
- קיפאון מתמשך בעשור האחרון בערך התפוקה החקלאית.

2. חשבון ענף החקלאות

פרק זה מבוסס על נתוני הלמ"ס שאינם סופיים ומעודכן נכון לתאריך 03.05.18

חשבון ענף החקלאות

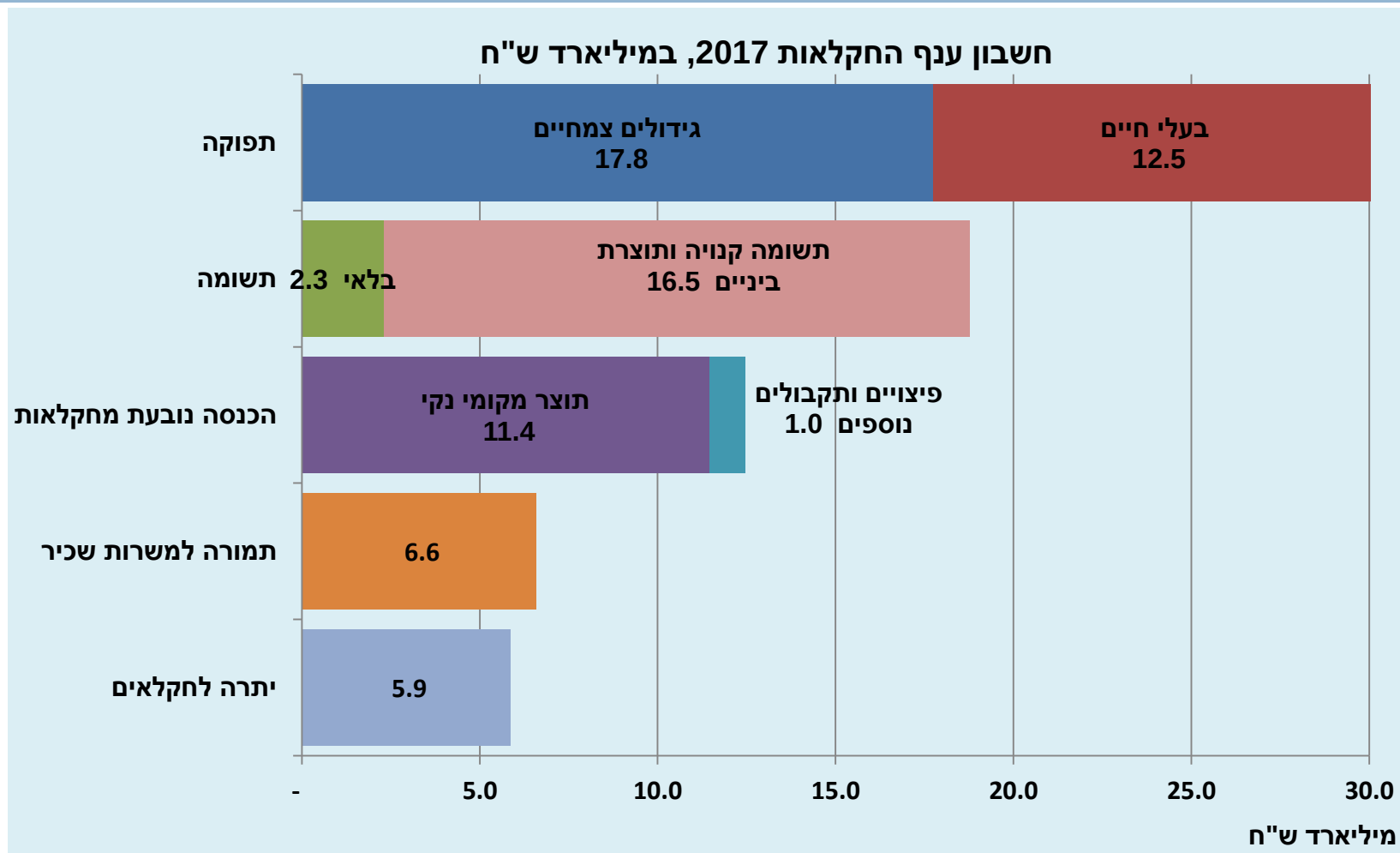
19

- **חשבון ענף החקלאות** – חשבון כלכלי המציג את התמורות שחלו בענף – תפוקה, תשומה, תוצר מקומי ורווחיות הענף.
- **ערך התפוקה** – הוא סיכום של ערך הייצור המקומי בתוספת השקעה במטעים צעירים.
- **ערך התשומה** – כולל את ערך החומרים והשירותים שענף החקלאות קונה מענפים אחרים ומהענף עצמו (תוצרת ביניים) במשך שנת הייצור.

חשבון ענף החקלאות

20

מקור הנתונים : למ"ס

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

חשבון ענף החקלאות

21

מיליוני ש"ח, במחירים שוטפים	2015	2016	2017	שינוי במדד כמות	שינוי במדד מחיר	שינוי במדד ערך
תפוקה	28,947	30,102	30,216	2.3%	-1.3%	0.9%
גידולים צמחיים	17,207	17,987	17,753	0.6%	-1.1%	-0.5%
בעלי חיים ותוצרתם	11,740	12,114	12,463	4.6%	-1.7%	2.9%
תשומה (לא כולל תמורה למשרות שכיר)	18,984	19,047	18,773	2.8%	-4.1%	-1.4%
תשומה קנויה ומתורצת ביניים	16,636	16,733	16,460	3.1%	-4.6%	-1.6%
בלאי	2,348	2,314	2,314	0.6%	-0.6%	0.0%
תוצר מקומי						
גולמי	12,311	13,368	13,756	-0.1%	3.0%	2.9%
נקי	9,963	11,054	11,442	-0.2%	3.7%	3.5%
פיצויים ותקבולים נוספים	1,188	1,133	1,015			-10.4%
פיצויים מביטוח	417	301	265			-12.0%
פיצויי בצורת	0	3	4			
פיצויי קיצוץ במים	239	275	135			
תקבולים אחרים	532	554	611			10.4%
הכנסה שנובעת מחקלאות	11,151	12,187	12,458			2.2%
מזה: תמורה למשרות שכיר	5,718	6,258	6,591			5.3%
יתרה לחקלאי	5,433	5,929	5,866			-1.1%

הערות: אחוזי השינוי מתייחסים לשינוי בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.

השינוי במחיר, בכמות ובערך התפוקה והתשומה מבוסס על מדדים המחושבים על ידי הלמ"ס.

חישוב השינוי בערך מהנתונים בטבלה אינו זהה בכל המקרים לשינוי במדד הערך שהוא מכפלה של מדד הכמות ומדד המחיר.

מקור הנתונים: למ"ס

חשבון ענף החקלאות

22

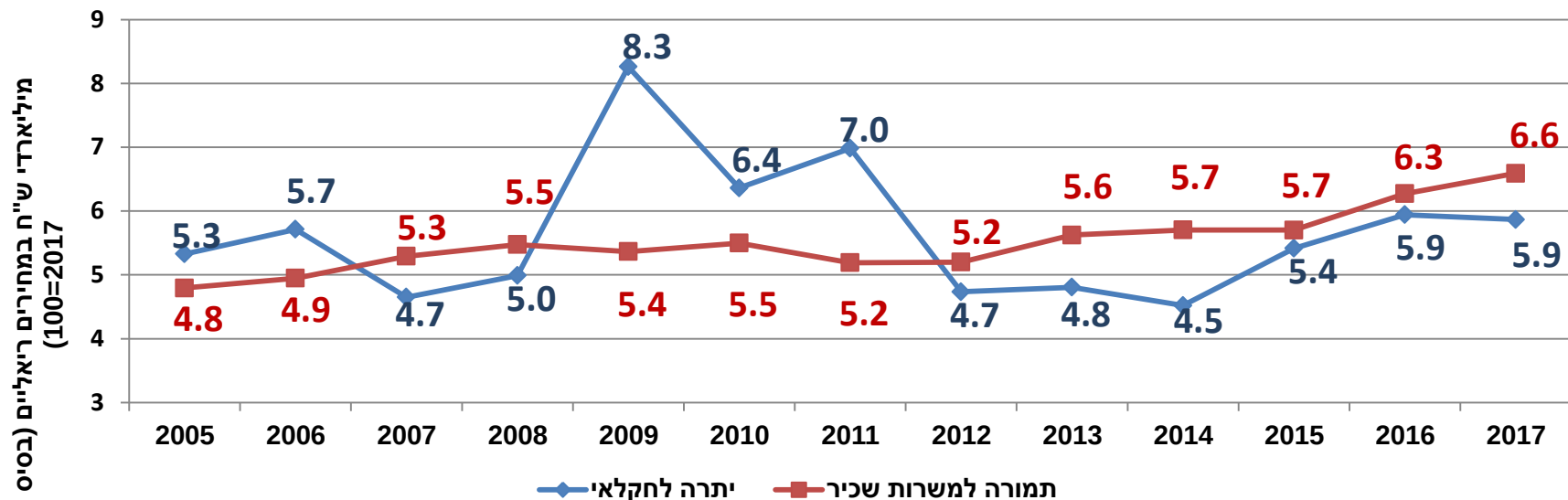
- התוצר המקומי הגולמי בחקלאות* היה 13.8 מיליארד ₪. התוצר המקומי הנקי בחקלאות** היה 11.4 מיליארד ₪.
- לתוצר הנקי, נוסף 1.02 מיליארד ₪ של פיצויים ותקבולים נוספים. כך שסך ההכנסה שמקורה בחקלאות הינה 12.5 מיליארד ₪.
- ההכנסה שמקורה בחקלאות עלתה ב 2.2%, כתוצאה מעליה בתוצר המקומי הנקי של 3.5%, למרות שהייתה במקביל ירידה של 10.4% בפיצויים ותקבולים נוספים.
- ב- 2017 עלות ההעסקה למשרות שכיר עלתה ב 5.3% והיתרה לחקלאי ירדה ב 1.1%, והגיעה ל- 5.9 מיליארד ₪
- * **תוצר מקומי גולמי בחקלאות** = ערך התפוקה החקלאית פחות התשומה הקנויה (לא כולל תמורה למשרות שכיר) ותוצרת הביניים.
- ** **תוצר מקומי נקי בחקלאות** = תוצר מקומי גולמי בחקלאות פחות הבלאי

תמורה למשרת שכיר ויתרה לחקלאי, במחירים ריאליים (בסיס 2017=100)

ירידה קלה ביתרה לחקלאי ב- 2017

23

מקור הנתונים: למ"ס

- ההכנסה שמקורה בחקלאות מתחלקת לעלות ההעסקה של שכירים וליתרה שנותרת לחקלאים.
- היתרה לחקלאים מהווה התמורה לחקלאים עבור העבודה העצמית וההון.
- לאחר עלייה ביתרה לחקלאי בשנים 2015 ו- 2016, חלה ירידה קטנה בשנת 2017.
- עלייה בתמורה למשרת שכיר בשנתיים האחרונות

סיכום-חשבון ענף החקלאות

24

- עלייה של 0.9% בערך התפוקה של התוצרת החקלאית בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.
- העלייה בערך התפוקה החקלאית בשנת 2017 נבעה כתוצאה מעלייה של 2.3% בכמות התפוקה החקלאית שהתקזזה בירידה של 1.3% במחירי התפוקות.
- עלויות הייצור ירדו ב-1.4%, והתוצר המקומי הנקי של ענף החקלאות עלה ב-3.5%.
- סך ההכנסה שמקורה מחקלאות עלתה ב 2.2%, כתוצאה מעליה בתוצר המקומי הנקי, למרות שהייתה במקביל ירידה של 10.4% בפיצויים ותקבולים נוספים.
- ההכנסה שנובעת מחקלאות מתחלקת בין התמורה למשרות שכיר ובין היתרה לחקלאי. עלות ההעסקה למשרות שכיר עלתה ב 5.3% והיתרה לחקלאי ירדה ב-1.1% והגיעה ל- 5.9 מיליארד ₪.

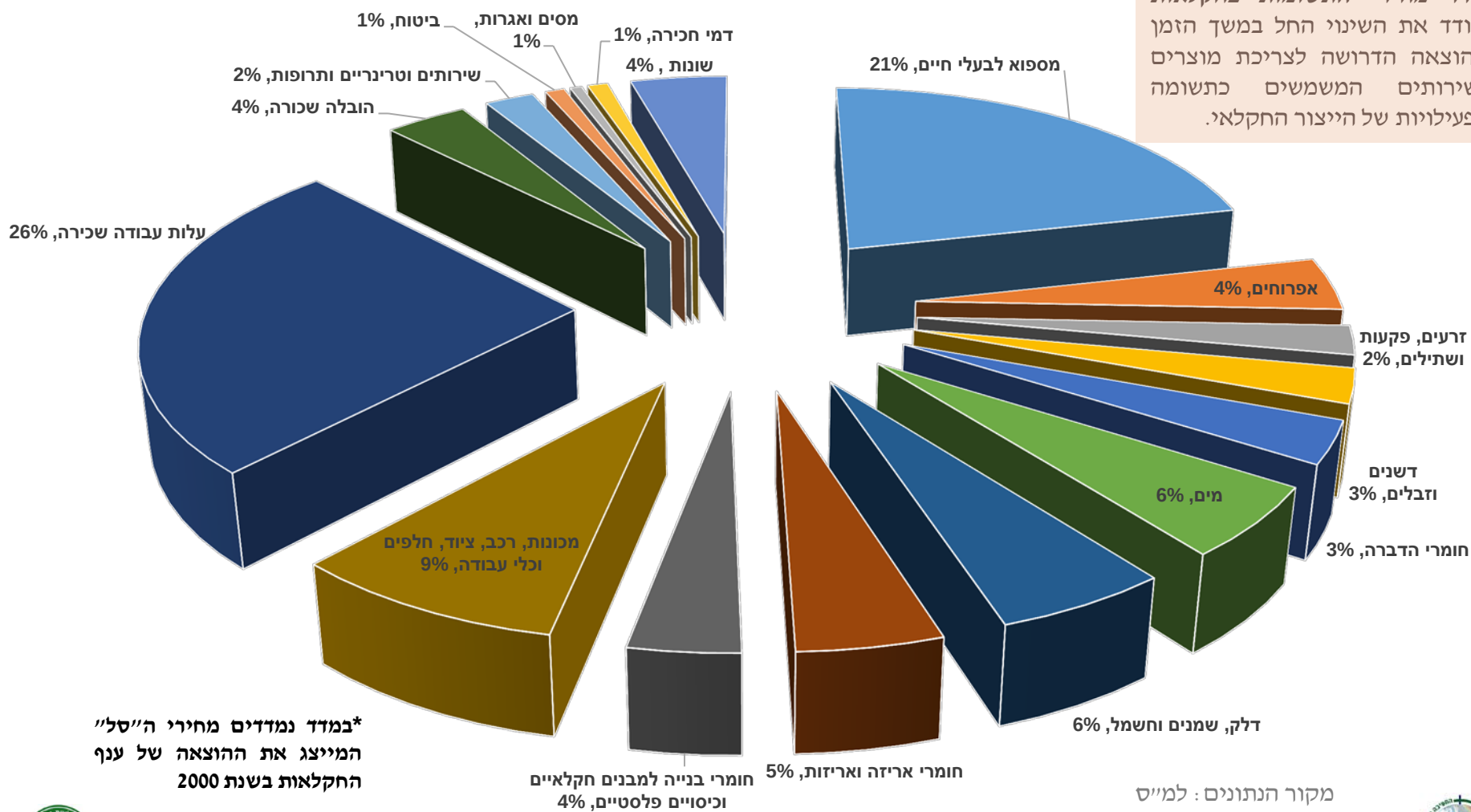
3. מדד מחירי תשומות בחקלאות

משקלות מדד מחירי התשומות בחקלאות

26

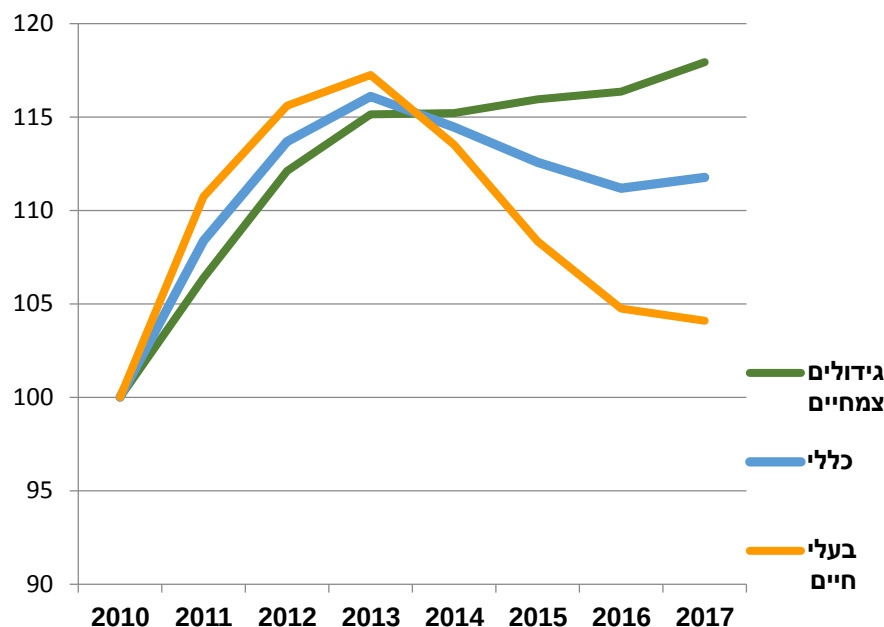
מדד מחירי התשומות בחקלאות
מודד את השינוי החל במשך הזמן בהוצאה הדרושה לצריכת מוצרים ושירותים המשמשים כתשומה לפעילויות של הייצור החקלאי.

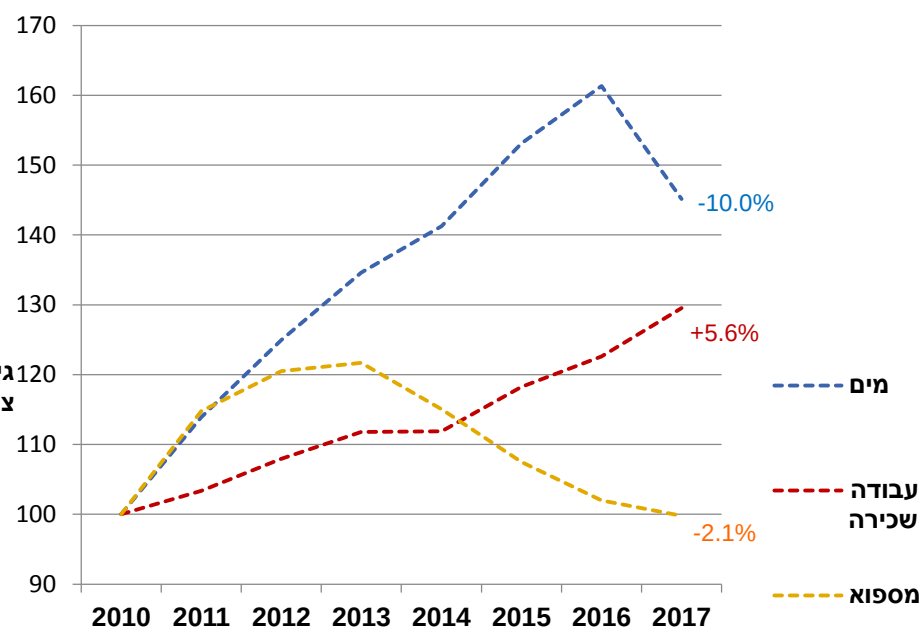
התפתחות מחירי התשומות

27

מדד מחירי התשומות (2010 = 100)

תשומות עיקריות במדד מחירי התשומות (2010 = 100)

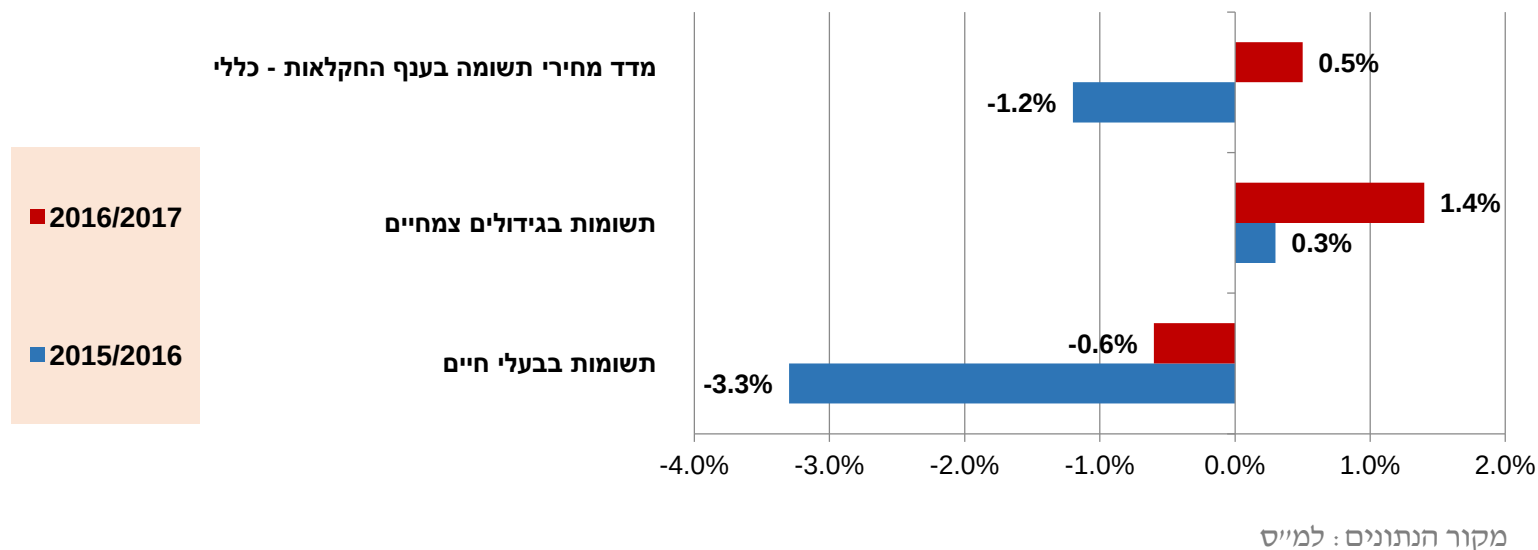

מקור הנתונים: למ"ס

השתנות מדדי התשומות בחקלאות בשנים 2016 ו-2017, בהשוואה לשנה קודמת

28

□ העלייה במדד מחירי התשומות הושפעה בעיקר מהעלייה במדד מחירי התשומות בגידולים צמחיים.

➤ התייקרות משמעותית בסעיפים "מיסים ואגרות" (8.8%), "דלק, שמנים וחשמל" (6.0%) ו- "עלות עבודה שכירה" (5.6%)

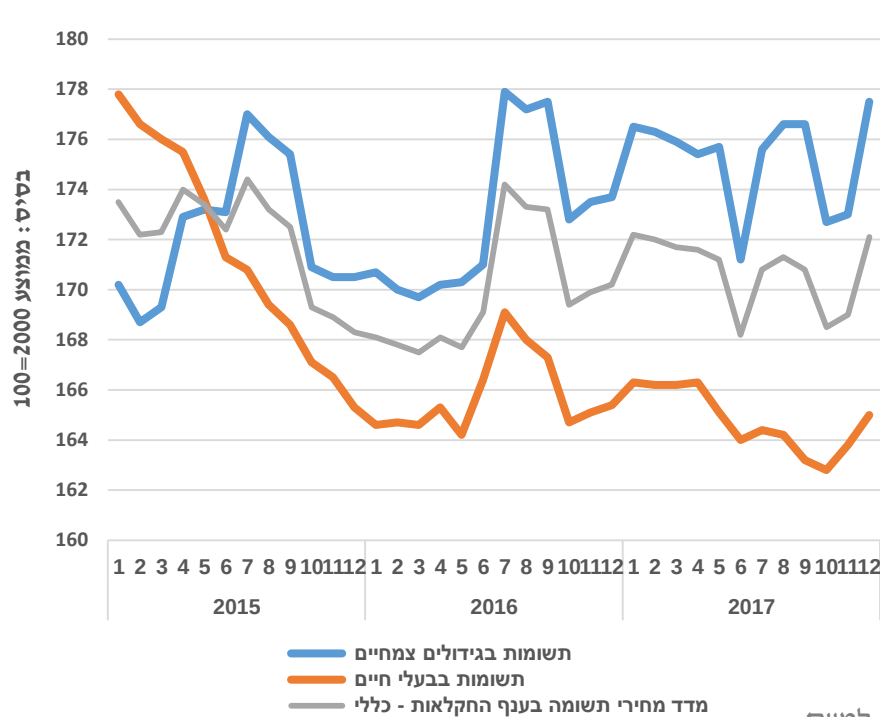
➤ הוזלה משמעותית של 10.0% בסעיף ה-"מים" (ראה טבלה מפורטת בהמשך הפרק).

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

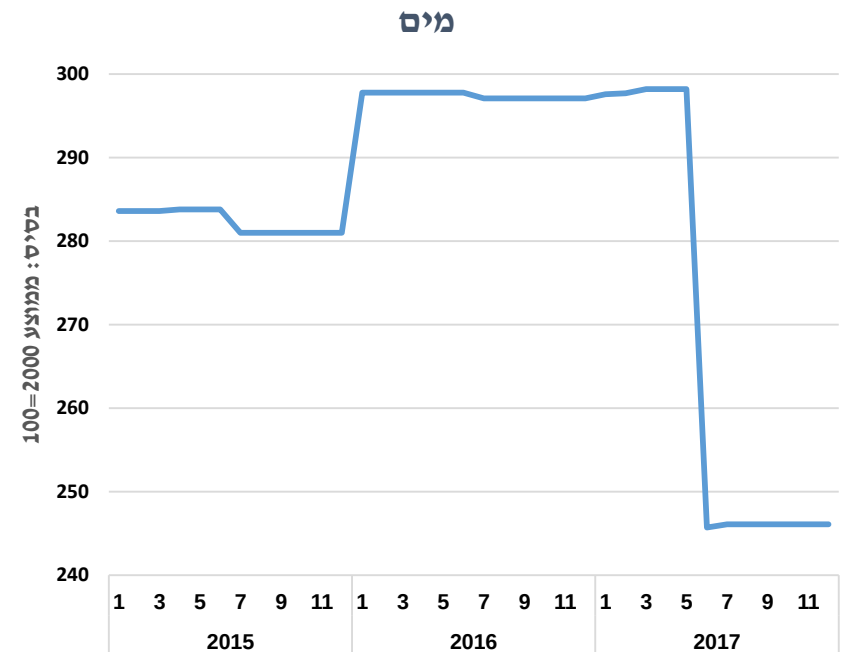

התפתחות מדדי מחירי תשומות כלליים ונבחרים 2015-2017

29

מקור הנתונים: למ"ס

□ הירידה בסעיף המים היא בעקבות תיקון 27 לחוק המים אשר הוזיל את תעריף המים השפירים (באמצעות התייקרות המים בהפקה עצמית)

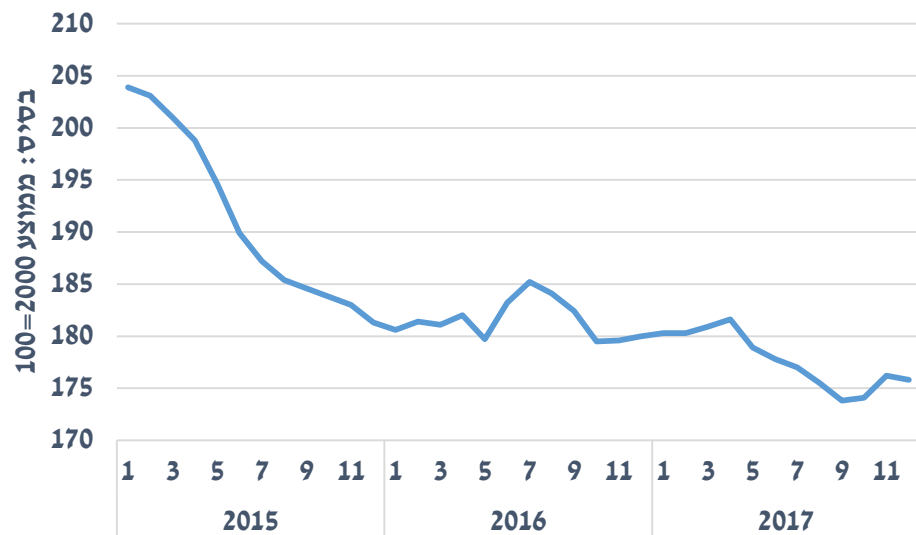
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

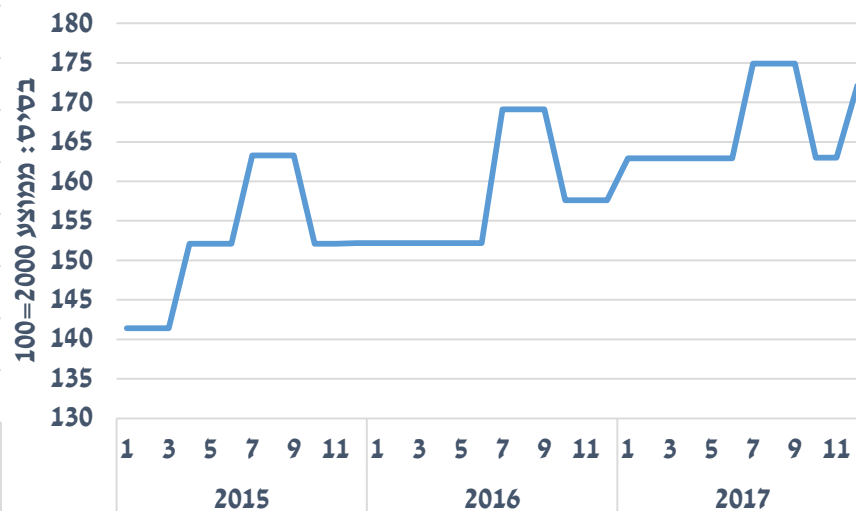
התפתחות מדדי מחירי תשומות נבחרים 2015-2017

30

מספוא לבעלי חיים

עלות עבודה שכירה

מקור הנתונים : למ"ס

□ הירידה במדד בסעיף מספוא לבעלי חיים נבע בעיקר מהירידה במדד המספוא לבקר

□ העלייה במדד בסעיף עלות עבודה שכירה נבע מהעלייה בשכר המינימום

סיכום - מדד מחירי תשומות בחקלאות

31

- מדד מחירי התשומות בחקלאות עלה ב- 0.5% בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.
- מדד מחירי התשומות בגידולים צמחיים עלה ב- 1.4%
- מדד מחירי התשומות בבעלי חיים ירד ב- 0.6%, בעקבות הוזלה משמעותית במחירי המספוא
- התייקרות משמעותית בסעיפים "מיסים ואגרות" (8.8%), "דלק, שמנים וחשמל" (6.0%) ו- "עלות עבודה שכירה" (5.6%).
- הוזלה משמעותית של 10.0% בסעיף ה-"מים".

מדד מחירי תשומות בחקלאות והשינוי במדדי המחירים בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016 (בסיס ממוצע 2000=100)

32

פריט	משקל חדש מינואר 2001			ממוצע מדד שנתי		שינוי שנתי 2017/16
	2017	2016	2015	2017	2016	
מדד מחירי תשומות בחקלאות- כללי	1000.0	172.0	169.9	170.8		0.5%
המדד ללא שכר של העובדים בחקלאות	742.2	178.9	174.0	172.2		-1.1%
המדד לפי גידולים צמחיים ובעלי חיים						
תשומות בגידולים צמחיים	568.6	172.3	172.9	175.3		1.4%
תשומות בבעלי חיים	431.4	171.5	165.8	164.8		-0.6%
המדד לפי קבוצה ראשית						
מספוא לבעלי חיים	214.7	191.4	181.6	177.7		-2.1%
אפרוחים	41.7	142.5	137.8	137.0		-0.6%
זרעים, פקעות ושתילים	22.8	131.0	129.3	131.1		1.3%
דשנים וזבלים	27.0	230.2	214.3	213.5		-0.4%
חומרי הדברה	33.3	127.5	127.8	127.5		-0.2%
מים	55.1	282.4	297.5	267.7		-10.0%
דלק, שמנים וחשמל	55.5	275.0	248.8	263.8		6.0%
חומרי אריזה ואריזות	45.8	131.9	130.2	132.7		1.9%
חומרי בנייה למבנים חקלאיים וכיסויים פלסטיים	35.0	173.8	169.8	170.2		0.2%
מכונות, רכב, ציוד, חלפים וכלי עבודה	87.3	161.5	162.4	164.2		1.1%
עלות עבודה שכירה	257.8	152.2	157.8	166.7		5.6%
הובלה שכורה	36.4	141.5	138.3	138.3		0.0%
שירותים וטרינריים ותרופות	21.8	115.8	115.8	115.5		-0.3%
ביטוח	8.6	125.1	125.9	120.4		-4.4%
מסים ואגרות	5.2	131.9	135.8	147.8		8.8%
דמי חכירה	9.0	132.8	132.6	132.1		-0.4%
שונות (הנהלת חשבונות, שירותי מחשב, צרכי משרד וכד')	43.0	107.6	108.0	107.8		-0.2%

מקור הנתונים: למ"ס

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

33

4. מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה

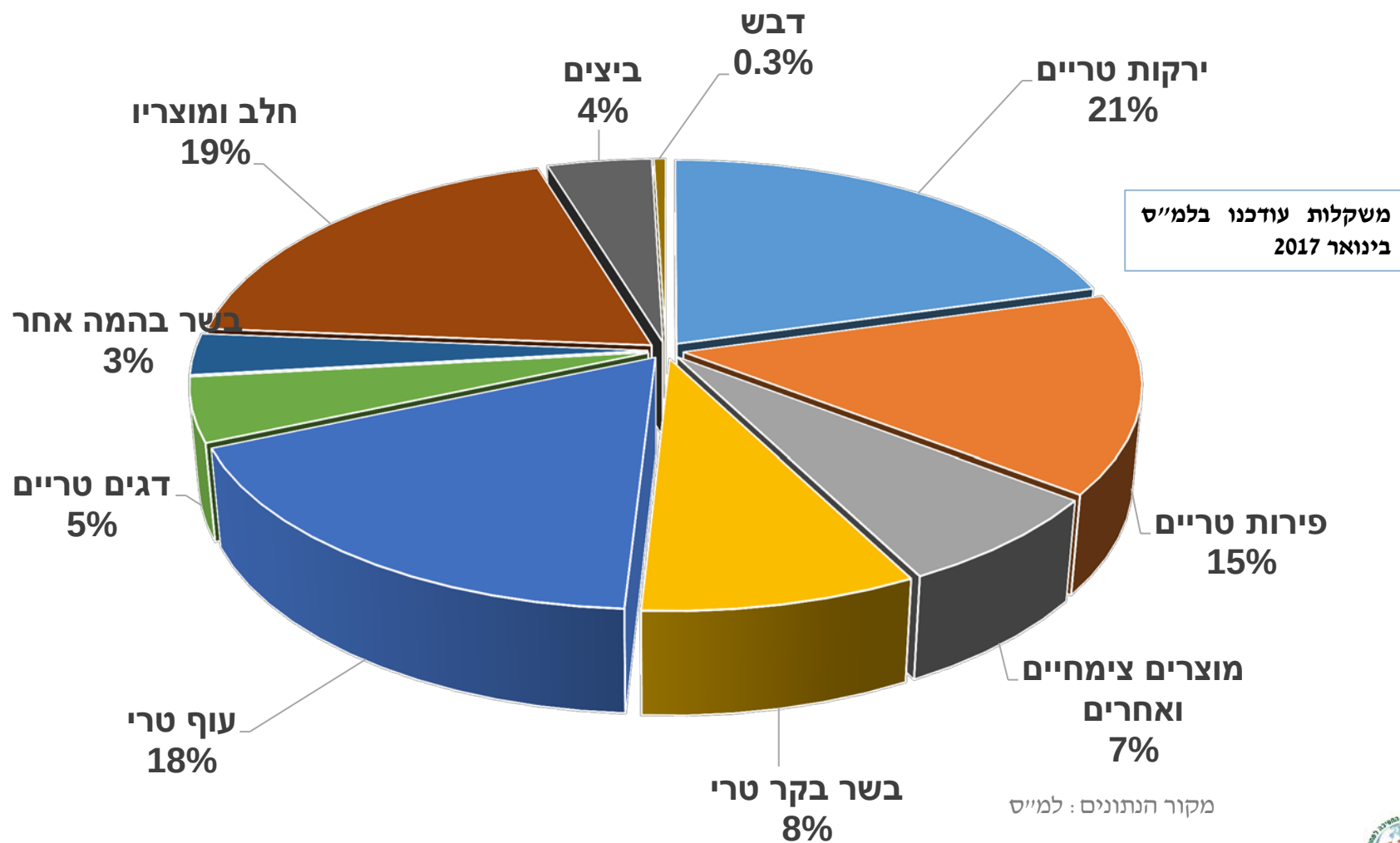
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

משקלות מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה

34

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

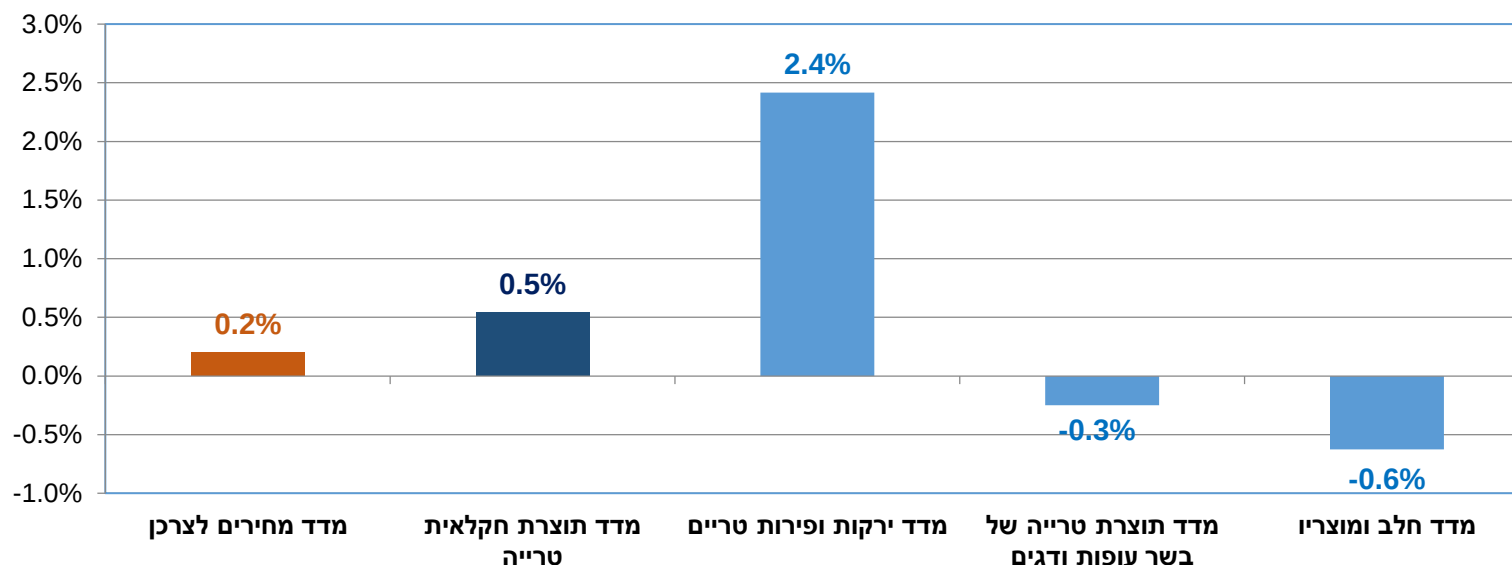

התפתחות מחירים

35

שינויים במחירים לצרכן בשנת 2017, בהשוואה לשנת 2016

מקור הנתונים: למ"ס

□ מדד המחירים לצרכן הכללי עלה ב- 0.2%

□ מדד מחירי תוצרת חקלאית טרייה עלה ב- 0.5%

➤ עלייה של 2.4% במדד מחירי ירקות ופירות טריים

➤ ירידה של 0.3% במדד מחירי בשר עופות ודגים

➤ ירידה של 0.6% במדד מחירי החלב ומוצרי

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מדד המחירים לתוצרת חקלאית טרייה, 2011-2017

סעיפים עיקריים ופרטים נבחרים

36

שם הפריט	משקל חדש מ-2017/I	ממוצע 2011	ממוצע 2012	ממוצע 2013	ממוצע 2014	ממוצע 2015	ממוצע 2016	ממוצע 2017	שינוי שנתי 2017 בהשוואה לשנת 2016, באחוזים
מדד כללי	1000.00	97.50	99.16	100.68	101.15	100.55	100.00	100.20	0.2%
מדד תוצרת חקלאית טרייה	64.14	93.14	93.82	100.00	99.17	101.04	100.00	100.54	0.5%
ירקות ופירות טריים	22.72	91.26	91.29	94.84	94.56	98.76	100.00	102.42	2.4%
ירקות טריים	13.21	87.71	94.66	97.06	93.68	99.93	100.00	100.89	0.9%
פירות טריים	9.51	93.44	83.93	90.87	95.98	96.90	100.00	104.54	4.5%
מוצרים צימחיים ואחרים*	4.47	90.05	92.52	96.45	98.59	101.18	100.00	99.06	-0.9%
תוצרת טריה של בשר עופות ודגים	21.73	89.95	91.15	100.77	99.89	101.89	100.00	99.75	-0.3%
בשר בקר טרי	5.44	92.03	95.64	97.86	94.56	98.90	100.00	98.75	-1.3%
עוף טרי שלם	3.69	76.94	79.52	103.06	103.45	105.16	100.00	101.78	1.8%
חזה עוף והודו	3.52	91.61	90.33	101.24	98.90	103.05	100.00	102.04	2.0%
חלקי עופות, עוף טחון וכבד	4.07	94.10	92.89	107.49	104.46	104.80	100.00	100.68	0.7%
דגים טריים	3.04	101.62	102.30	96.58	101.06	97.84	100.00	94.18	-5.8%
חלב ומוצרי חלב ללא תוצרת מעובדת כגון : סויה וגבינה מותכת וכו'	12.19	103.03	102.91	107.51	104.78	103.05	100.00	99.38	-0.6%
חלב (ללא סויה)	3.03	99.49	100.97	106.64	106.68	104.44	100.00	98.84	-1.2%
לבן, יוגורט ומעדני חלב (ללא סויה)	1.73	92.06	96.67	100.61	100.44	100.03	100.00	100.39	0.4%
גבינה צהובה קשה	2.68	101.92	100.63	104.15	104.04	102.17	100.00	99.49	-0.5%
גבינות לבנות למריחה	3.26	118.23	110.84	114.88	105.24	103.60	100.00	99.70	-0.3%
בצעים	2.73	100.18	103.00	108.33	106.51	103.94	100.00	99.04	-1.0%
דבש	0.30	103.71	104.78	106.53	102.72	99.55	100.00	99.09	-0.9%
מזון כולל ירקות ופירות	159.93	96.01	96.66	101.52	100.84	100.97	100.00	100.26	0.3%
מזון ללא ירקות ופירות	137.21	96.86	97.62	102.57	101.83	101.27	100.00	99.99	0.0%

מקור הנתונים : למ"ס

* מוצרים צימחיים ואחרים : כולל אגוזים ופיסטוקים, גרעינים לפיצוח, שקדים, בוטנים, פרחים וצמחים, צימוקים ופירות יבשים אחרים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

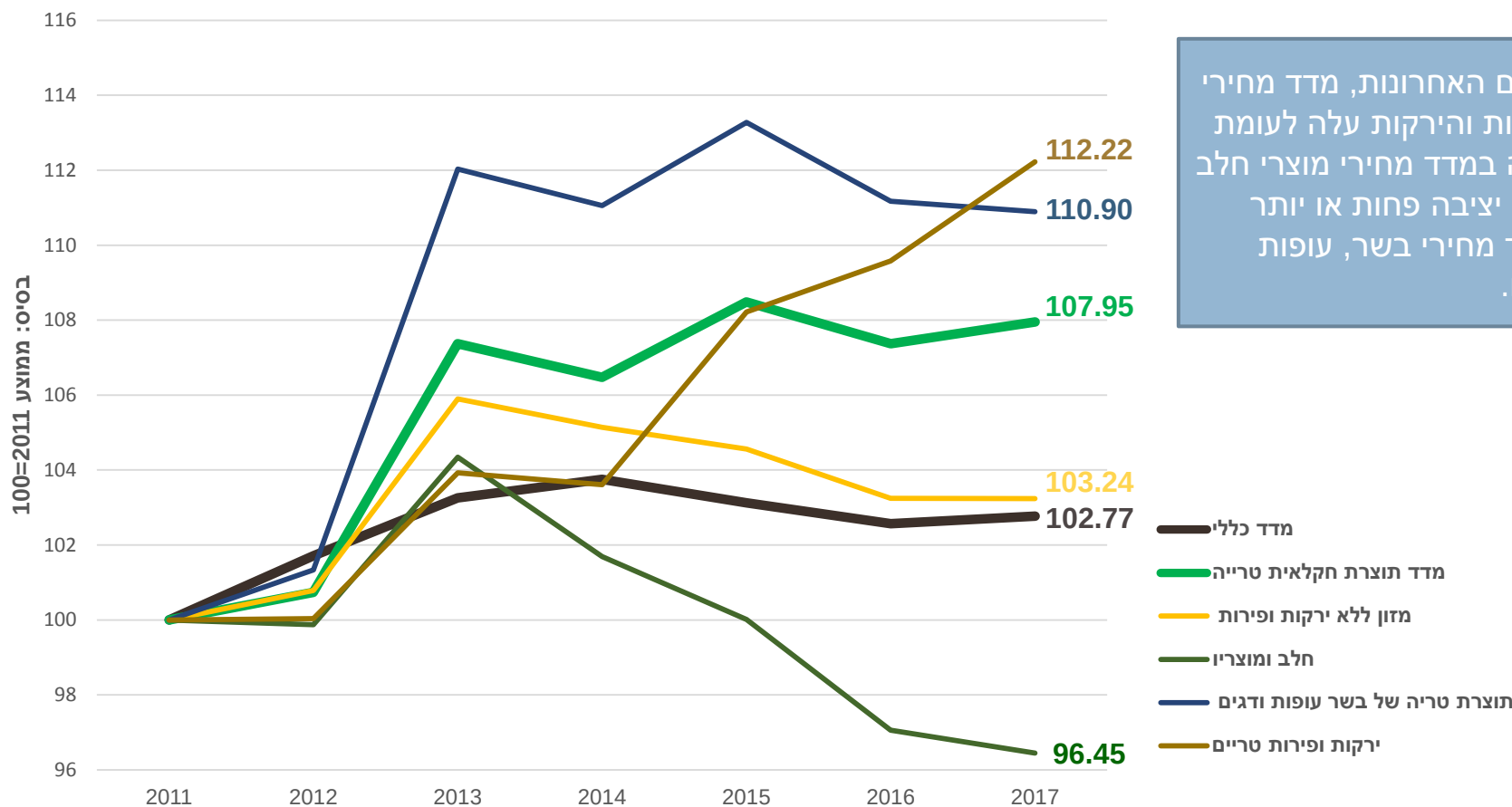

התפתחות מדדי המחירים לצרכן בשנים 2011 - 2017

37

שנת 2017 בהשוואה לשנת 2016 :

מקור הנתונים : למ"ס

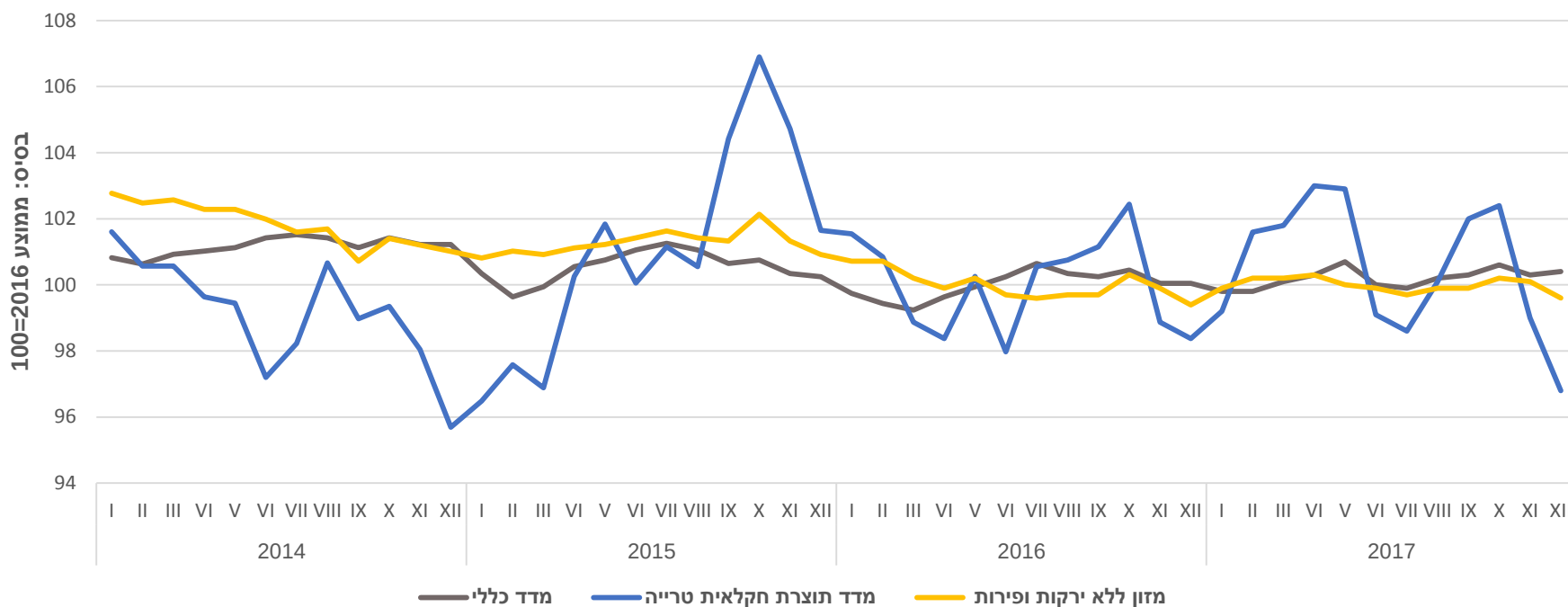
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

עלייה במחירים לצרכן של תוצרת חקלאית טרייה, אחרי ירידות בשנת 2016

38

מדדי המחירים לצרכן של תוצרת חקלאית טרייה, מזון ללא ירקות ופירות ומדד מחירים כללי

מקור הנתונים: למ"ס

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

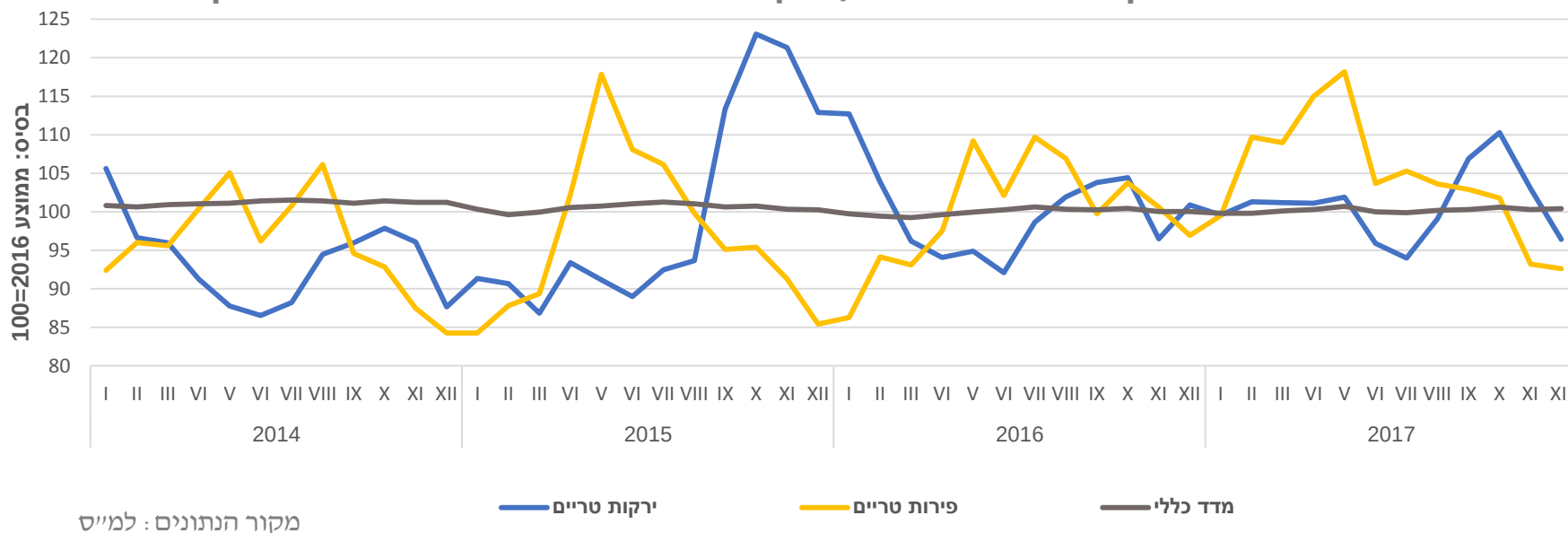
מדד מחירי תוצרת חקלאית טרייה עלה ב-0.5% (כתוצאה מהעלייה במחירי הפירות והירקות הטריים), בהשוואה אליו מדד מחירי מזון (ללא ירקות ופירות) נותר ללא שינוי

המשך עלייה במדד מחירי ירקות ופירות טריים לצרכן בשנת 2017

39

מדדי מחירים לצרכן של פירות טריים, ירקות טריים ומדד כללי לצרכן

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

במדד מחירי פירות וירקות טריים נרשם עלייה של 2.4%

ירקות טריים - עלייה של 0.9%

פירות טריים - עלייה של 4.5%

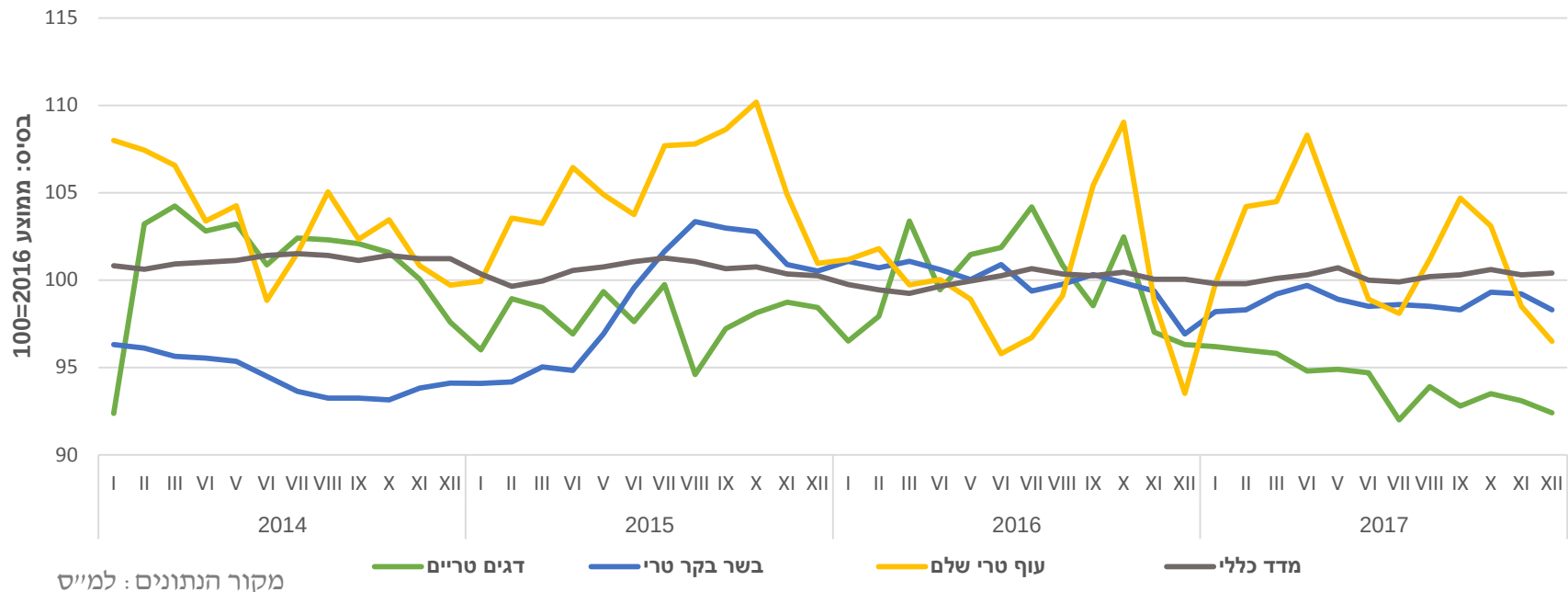
בעיקר בגלל העלייה החדה במחיר הבננות (17%). עליית מחירים שנגרמה כתוצאה מקרה אקלימית קשה מאד שפגעה במטעי הבננות במהלך החודשים ינואר ופברואר 2017.

ירידה קלה במדד מחירי בשר, עופות ודגים ב-2017

40

מדדי מחירים לצרכן של עוף טרי שלם, בשר בקר טרי, דגים טריים ומדד מחירים כללי

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

מדד מחירי תוצרת טרייה של בשר עופות ודגים ירד ב-0.3%

מדד מחירי עוף טרי שלם עלה ב-1.8%

מדד מחירי בשר בקר טרי ירד ב-1.3%

מדד מחירי דגים טריים ירד ב-5.8%

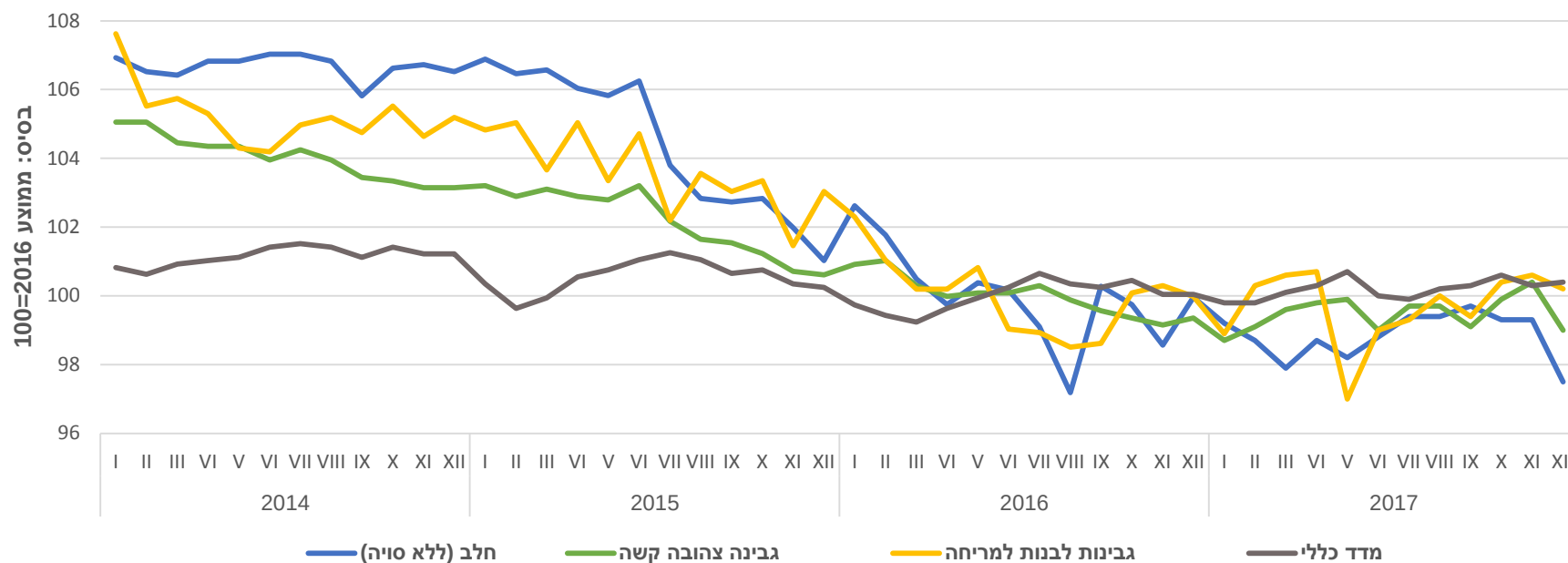
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ירידה מתמשכת במחירי מוצרי החלב

41

מדדי מחירים לצרכן של חלב וגבינות

מקור הנתונים: למ"ס

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

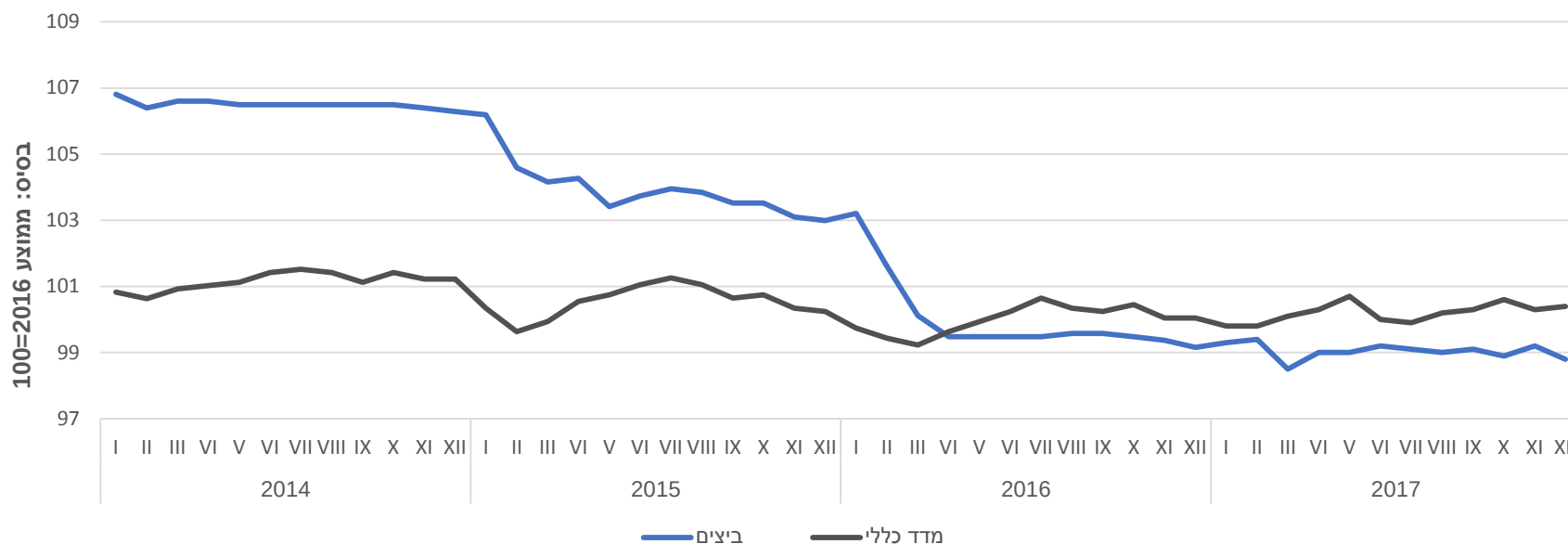
- ☐ מדד מחירי חלב ומוצרי ירד ב- 0.6%
- ☐ מדד מחירי חלב שתייה (ללא סויה) ירד ב- 1.2%
- ☐ מדד מחירי גבינות לבנות למריחה ירד ב- 0.3%
- ☐ מדד מחירי גבינה צהובה קשה ירד ב- 0.5%

המשך ירידה במחירי הביצים

42

מדדי מחירים לצרכן של ביצים

מקור הנתונים: למ"ס

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

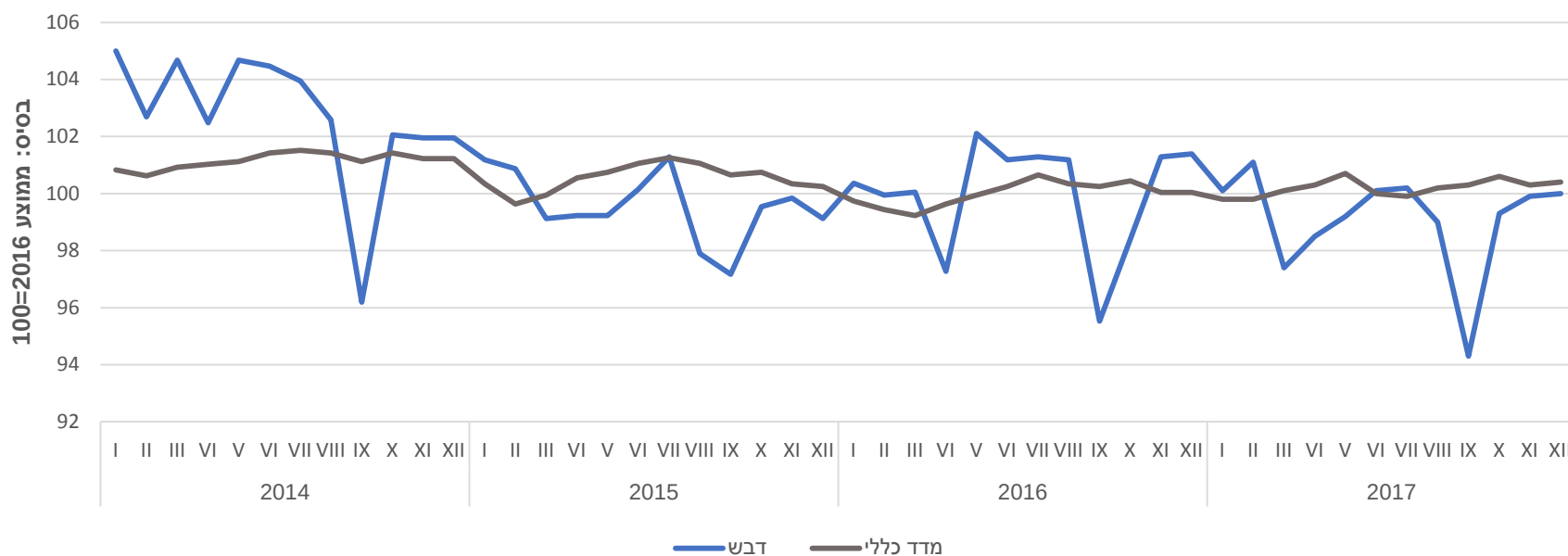
מדד מחירי הביצים ירד ב- 1%, לאחר ירידה של 3.8% בשנה שקדמה

ירידה במחירי הדבש בשנת 2017

43

מדדי מחירים לצרכן של דבש

מקור הנתונים: למ"ס

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

מזד מחירי הדבש ירד ב- 0.9%

סיכום - מדד מחירי צרכן לתוצרת חקלאית טרייה

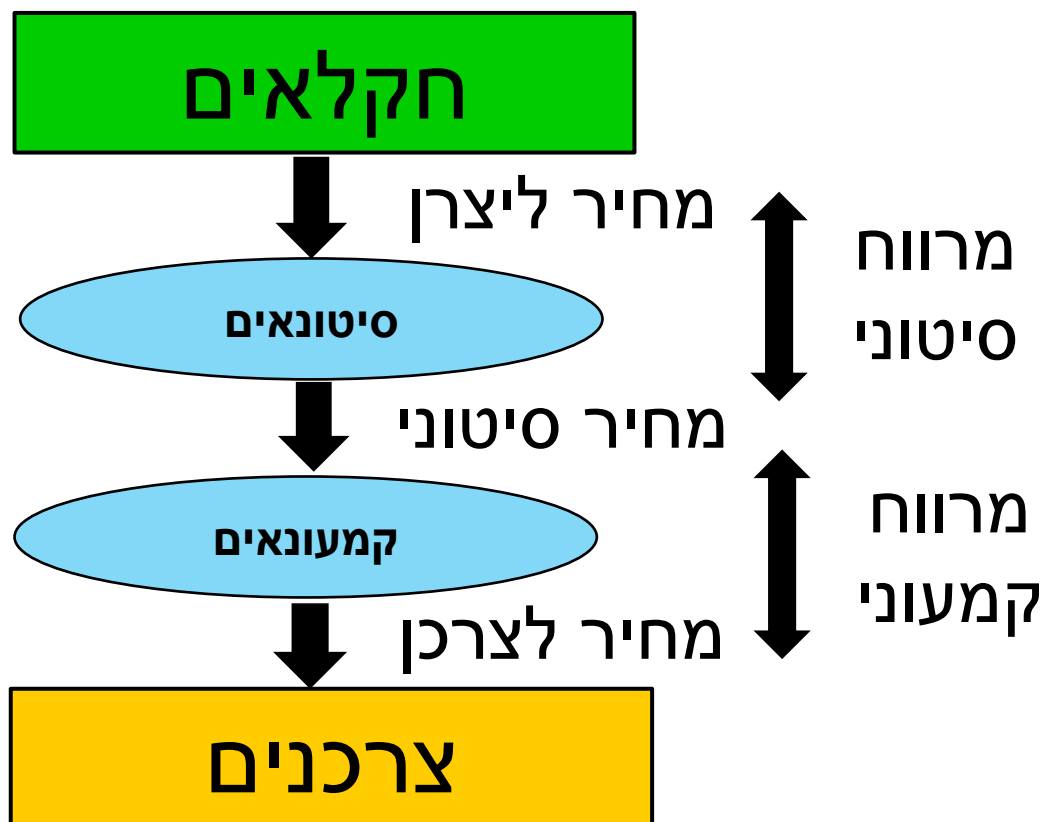
44

- מדד מחירי הצרכן לתוצרת חקלאית טרייה עלה ב 0.5%, לעומת עלייה של 0.2% במדד המחירים לצרכן הכללי.
- העלייה במדד התוצרת החקלאית הטרייה הושפעה בעיקר ממדד מחירי הירקות והפירות הטריים שעלה ב- 2.4%.
- בכל סעיפי הצריכה הראשיים של מדד תוצרת חקלאית טרייה, מלבד סעיף הירקות ופירות טריים, נרשמו ירידות מחירים בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.

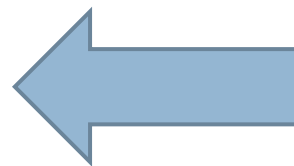

מרווחי השיווק הקמעוניים בפירות וירקות

46

מרווח השיווק הקמעוני
בירקות ופירות טריים
מבטא את הפער בין
המחיר שמשלם הצרכן
למחיר שמשלם הקמעונאי.

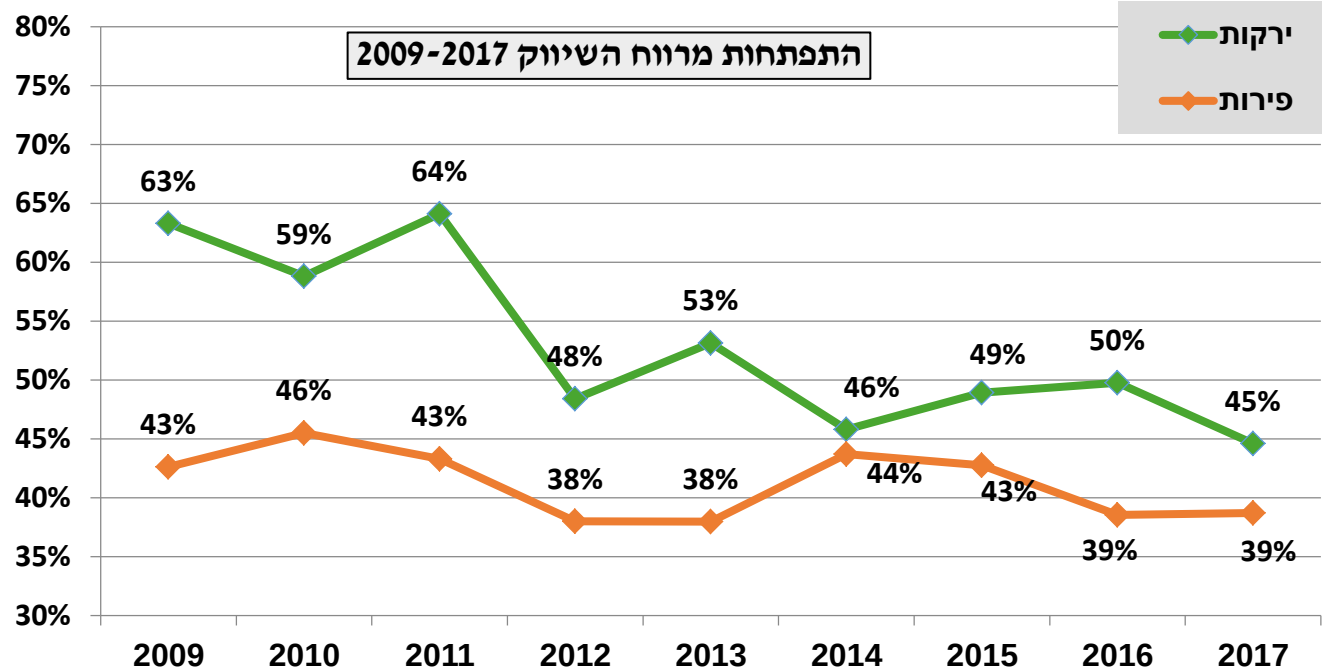
התפתחות מרווח השיווק הקמעוני לפירות וירקות טריים 2009-2017

47

בירקות, בשנת 2017
עמד מרווח השיווק
הקמעוני על 45%, פחות
מהפער בשנת 2016
שעמד על 50%.

בפירות, עמד המרווח
בשנת 2017 על 39%,
ללא שינוי משנת 2016.

ירידה במרווח השיווק
הקמעוני לאורך זמן

מרווחי השיווק מחושבים כהפרש של מחירים קמעוניים (למ"ס) ומחירים סיטוניים שנתיים ממוצעים (סקר של משרד החקלאות ופיתוח הכפר), מחולק במחיר הסיטוני. בשקלול המחירים החודשיים הסיטוניים נעזרנו בכמויות השיווק החודשיות ברשתות השיווק (נתוני סטורנקסט).

מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים

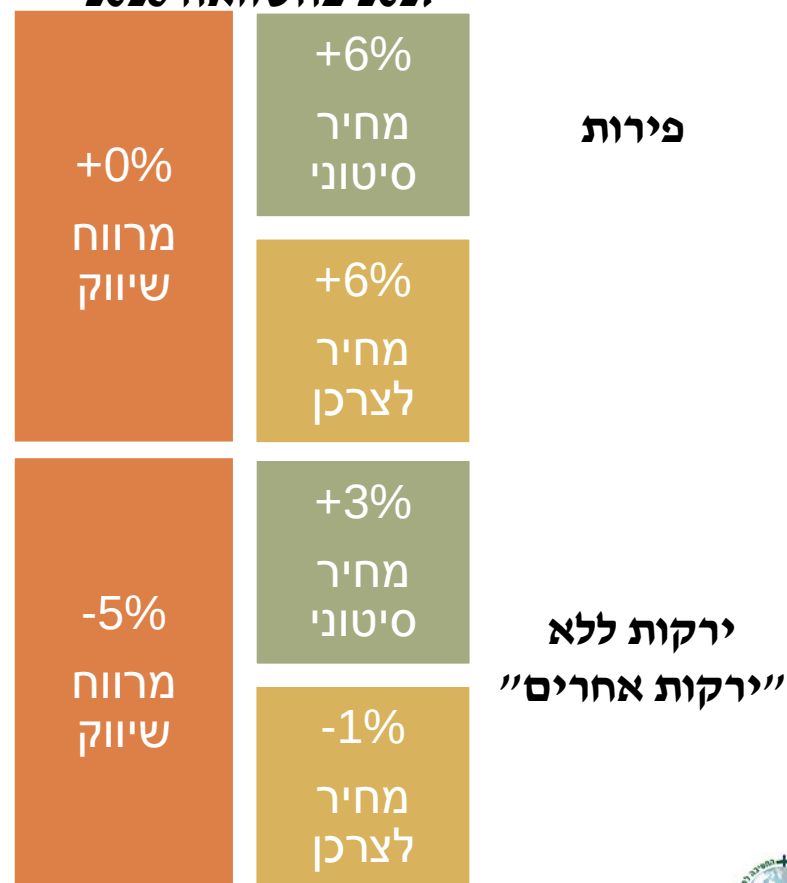
48

אחוז השינוי במחיר סיטוני ממוצע, מחיר

קמעוני ממוצע ומרווח השיווק

2017 בהשוואה 2016

מרווח שיווק פירות וירקות-2017

ממוצעי מחירים ומרווח השיווק הקמעוני לשנת 2017 ואחוז השינוי השנתי במרווח לשנים 2016/17

49

שיווי שנתי בפער אבסולוטי 2016/2017	פער באחוזים	פער אבסולוטי	לצרכן	סיטוני	משקל	ירקות
2%	83%	1.61	3.54	1.93	0.97	בצל יבש
32%	79%	1.33	3.02	1.69	0.72	אבטיח
-34%	54%	1.45	4.15	2.70	0.43	גזר
-1%	46%	1.75	5.53	3.78	1.33	מלפפונים
13%	59%	5.07	13.64	8.56	2.26	עגבניות - שרי
-13%	26%	1.20	5.85	4.65		עגבניות עגולות רגילות
-18%	27%	2.03	9.46	7.43	1.08	פלפל אדום
12%	71%	3.46	8.32	4.85	0.47	קישואים
-33%	22%	0.76	4.20	3.44	1.77	תפוחי אדמה
-20%	70%	2.05	4.97	2.92	0.43	חסה ערבית
-9%	72%	2.66	6.33	3.67	0.41	חצילים
26%	73%	2.64	6.25	3.61	0.26	מלונים - גליה
-15%	88%	1.99	4.27	2.27	0.44	כרוב לבן
10%	131%	4.68	8.23	3.56	0.26	כרובית
					3.36	ירקות אחרים
41%	95%	10.41	21.36	10.94		שעועית ירוקה
-5%	77%	3.90	8.94	5.04		תירס
	פער ללא ירקות אחרים: 44%				14.19	סה"כ ירקות טריים

*מרווח השיווק לירקות החל משנת 2015 חושב ללא תירס ושעועית ירוקה. משנת 2015 היו תירס ושעועית ירוקה כירקות היחידים בסעיף "ירקות אחרים" וגרמו להטיה של הפער המשוקלל כלפי מעלה, כתוצאה מהמשקל הגבוה של סעיף הירקות האחרים. ב-2014 נכללו תירס ושעועית ירוקה בחישוב הפער אך במשקלות נמוכים יחסית, והסרת שני ירקות אלה מהחישוב לא הובילה לשינוי של מרווח השיווק המשוקלל לירקות.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ירקות בהשוואה לשנת 2016

50

עלייה במרווח השיווק

שעועית ירוקה **41%**

(מ-7.38 ₪ ל-10.41 ₪)

אבטיח **32%**

(מ-1.00 ₪ ל-1.33 ₪)

מלונים **26%**

(מ-2.09 ₪ ל-2.64 ₪)

ירידה במרווח השיווק

חסה
ערבית
-20%

(מ-2.05 ₪ ל-2.55 ₪)

פלפל אדום
-18%

(מ-2.03 ₪ ל-2.49 ₪)

גזר

-34%

(מ-1.45 ₪ ל-2.20 ₪)

תפוחי
אדמה
-33%

(מ-0.76 ₪ ל-1.15 ₪)

מרווח כמעט ללא שינוי

מלפפונים

(1.77 ₪)

ממוצעי מחירים ומרווח השיווק הקמעוני לשנת 2017

ואחוז השינוי השנתי במרווח לשנים 2016/17

51

פירות	משקל	סיטוני	לצרכן	פער אבסלוטי	פער באחוזים	שינוי שנתי בפער אבסולוטי 2016/2017
אבוקדו	0.65	10.32	12.84	2.52	24%	40%
אפרסקים לבנים	0.75	7.07	10.71	3.64	52%	4%
אגסים - ספדונה	0.36	8.37	11.45	3.07	37%	27%
תפוזים	0.37	4.00	5.31	1.31	33%	-19%
בננות	0.86	5.84	8.58	2.74	47%	9%
תפוחים - גרני סמיט	1.41	6.65	9.68	3.03	46%	1%
תפוחים - דלישס זהוב		6.49	9.50	3.01	46%	7%
אשכוליות	0.9	3.63	5.73	2.10	58%	-13%
לימונים		6.12	8.22	2.10	34%	1%
קלמנטינות		4.49	6.17	1.68	37%	-9%
ענבים ירוקים בלי חרצנים	0.89	11.73	14.67	2.95	25%	-13%
שזיפים סגולים גדולים	0.26	8.61	12.07	3.46	40%	3%
פירות אחרים	1.60					
אפרסמונים		8.34	11.70	3.36	40%	12%
מנגו		8.30	12.38	4.08	49%	18%
סה"כ פירות טריים	9/16				39%	

פירות בהשוואה לשנת 2016

52

עלייה במרווח השיווק

אגסים
27%

(מ-2.41 ₪ ל-3.07 ₪)

אבוקדו
40%

(מ-1.80 ₪ ל-2.52 ₪)

אפרסמונים
12%

(מ-2.99 ₪ ל-3.36 ₪)

מנגו
18%

(מ-3.44 ₪ ל-4.08 ₪)

ירידה במרווח השיווק

אשכוליות
-13%

(מ-2.10 ₪ ל-2.42 ₪)

תפוזים
-19%

(מ-1.31 ₪ ל-1.61 ₪)

קלמנטינות
-9%

(מ-1.68 ₪ ל-1.84 ₪)

ענבים ירוקים
בלי חרצנים
-13%

(מ-2.95 ₪ ל-3.40 ₪)

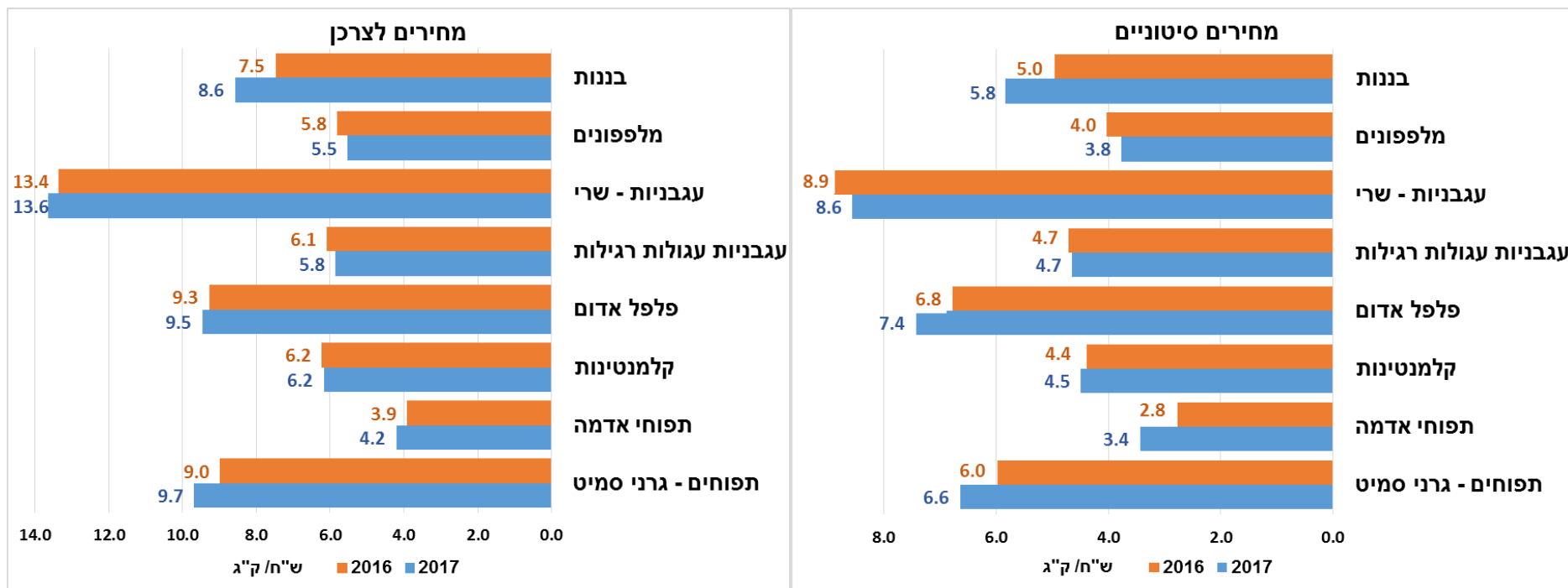
מרווח כמעט ללא שינוי

תפוחים-גרני סמיט
(₪ 3.03)

לימונים
(₪ 2.10)

מחירים סיטוניים ומחירים לצרכן שנתיים של ירקות ופירות נבחרים לשנים 2016/2017, ש"ח/ק"ג

53

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

□ נרשמה עלייה במחירים הסיטוניים ובמחירים לצרכן בבננות, פלפל אדום, תפוחי אדמה ותפוחים-גרני סמיט.

□ המחירים לצרכן בירקות העיקריים: מלפפונים ועגבניות היו נמוכים יותר לעומת שנת 2016.

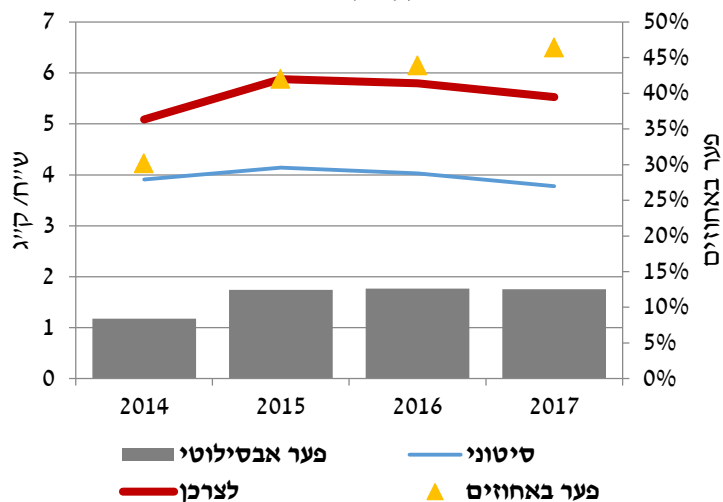
□ מחירי עגבניות שרי לצרכן עלו.

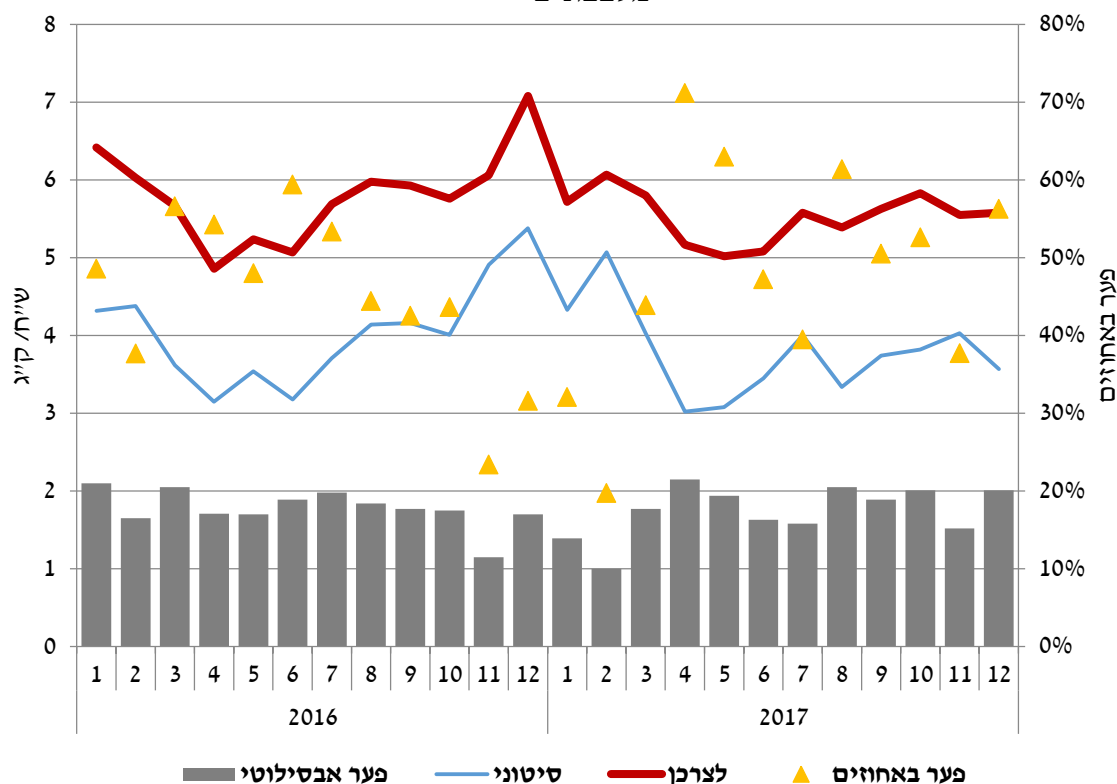
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים - מלפפונים

54

מלפפונים

מלפפונים

2017
בהשוואה
ל- 2016

-1%
מרווח
שיווק
אבסולוטי

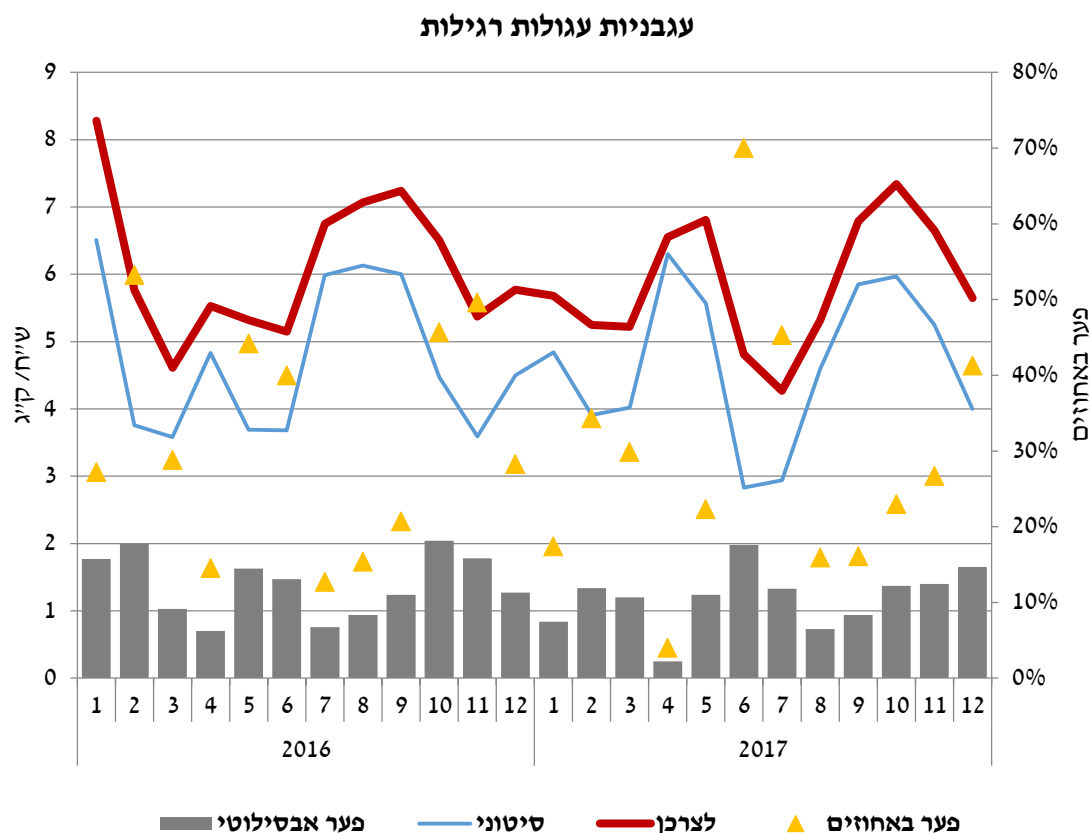
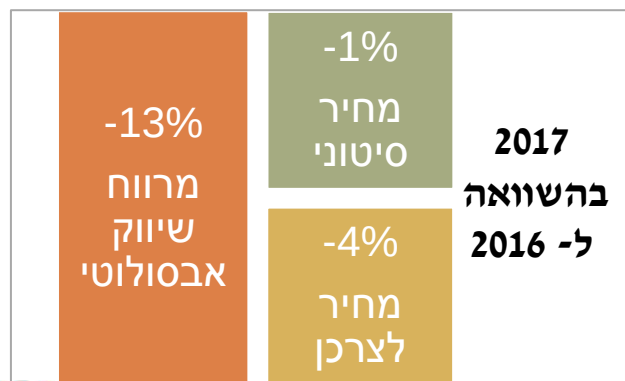
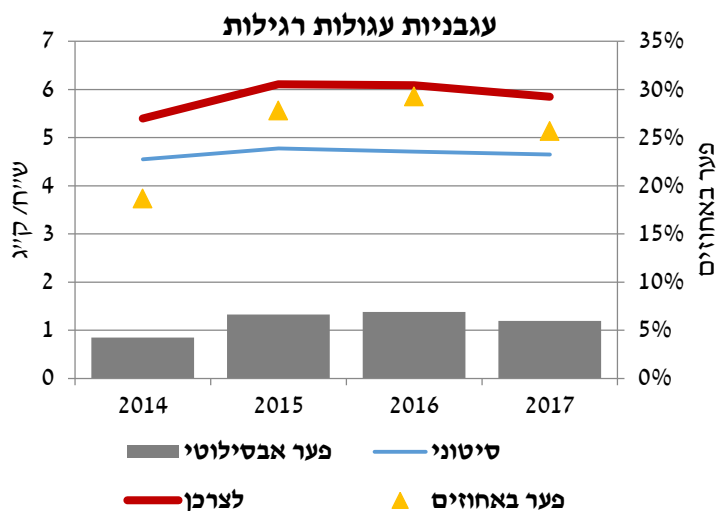
-6%
מחיר
סיטוני

-5%
מחיר
לצרכן

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – עגבניות עגולות רגילות

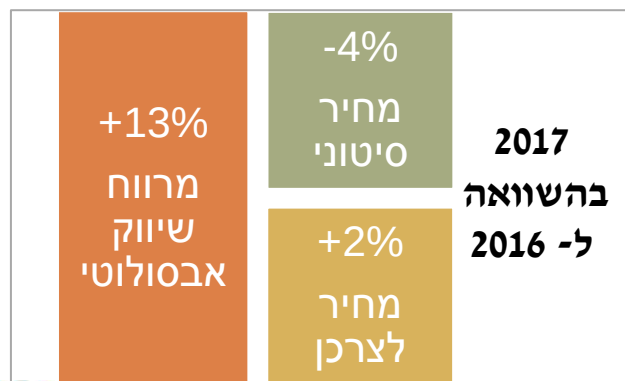
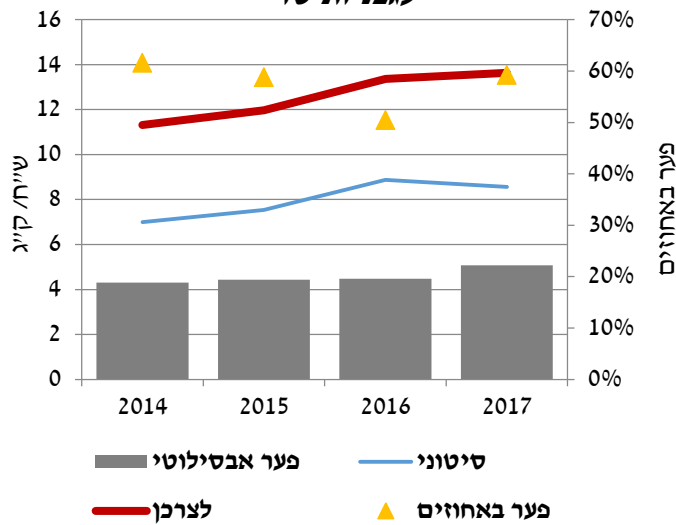
55

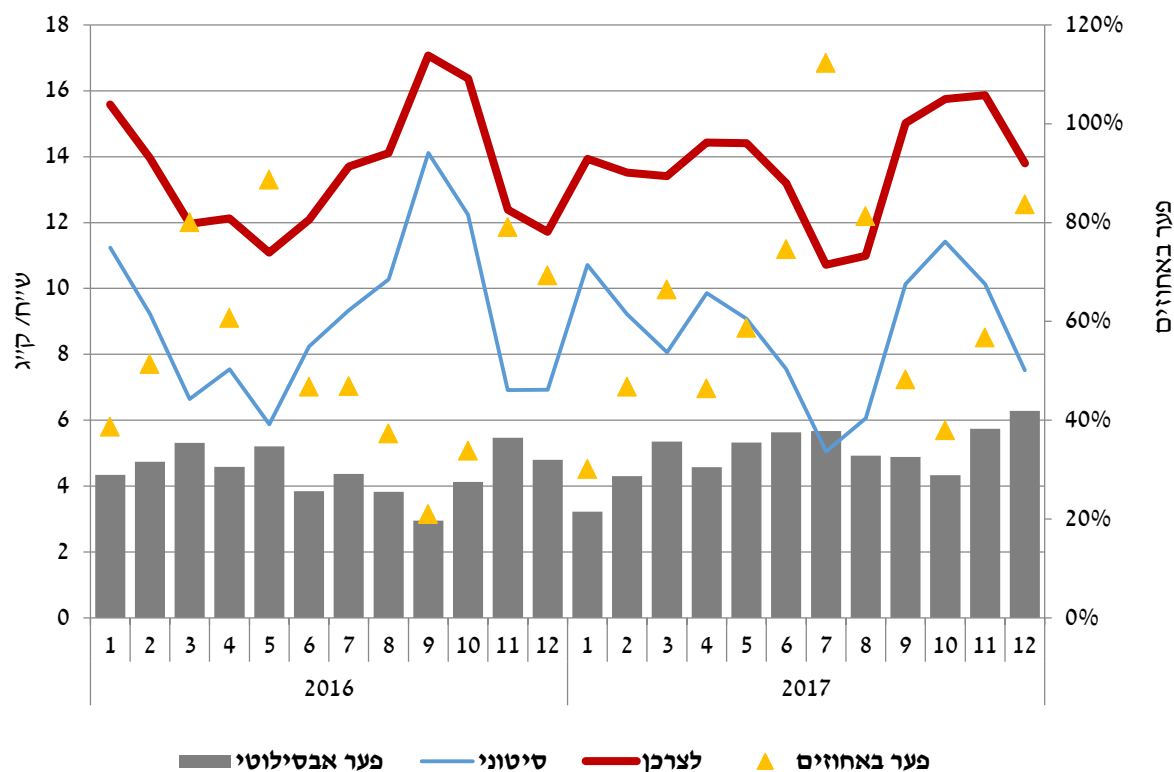
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – עגבניות שרי

56

עגבניות שרי

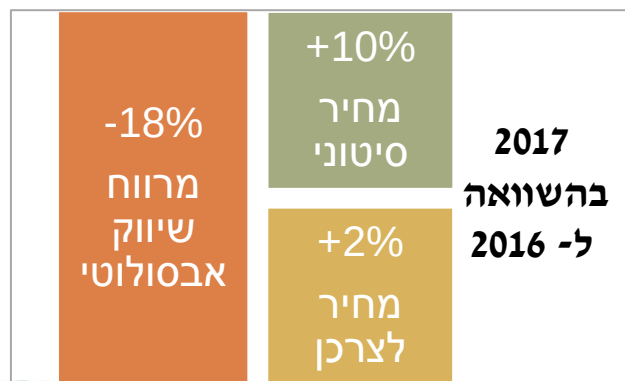
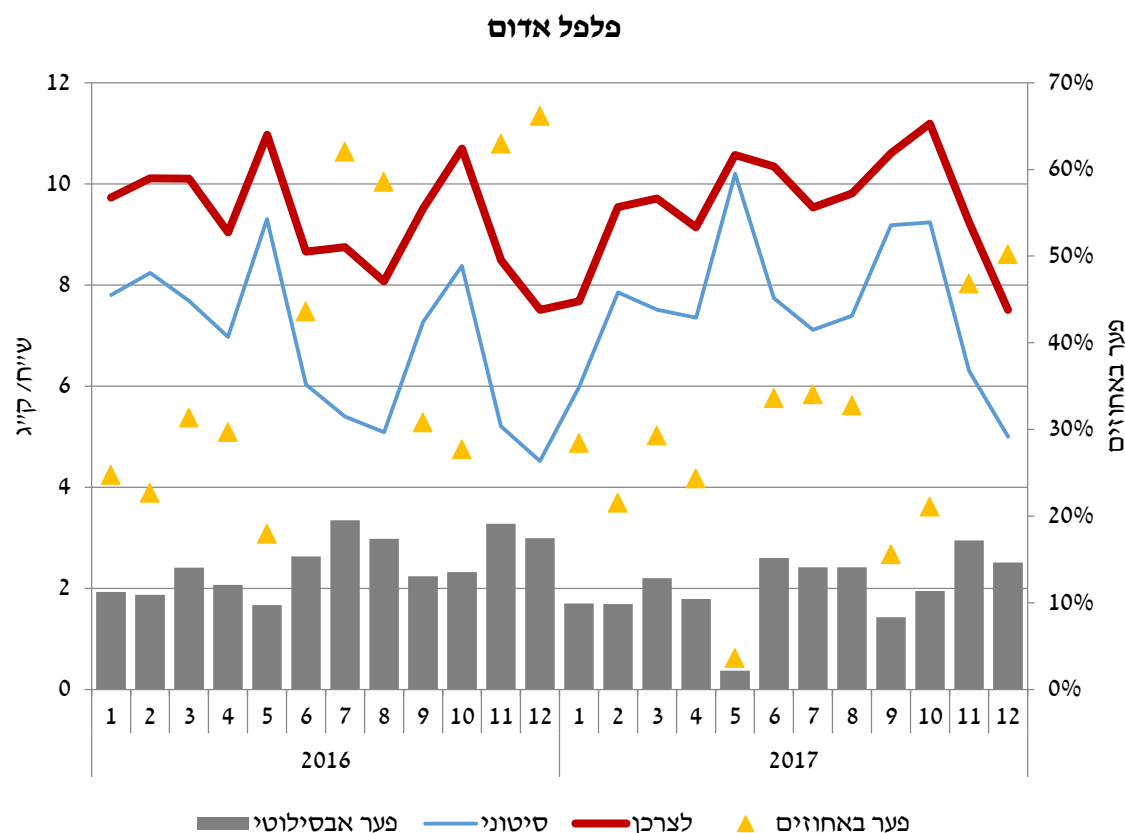
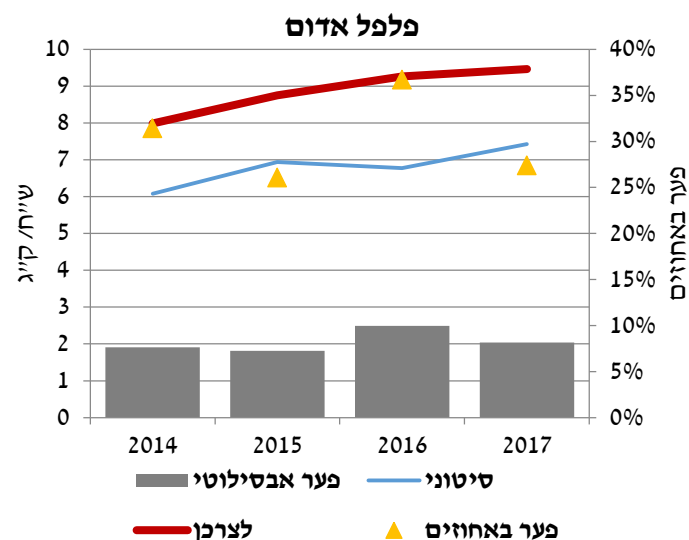

עגבניות שרי

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – פלפל אדום

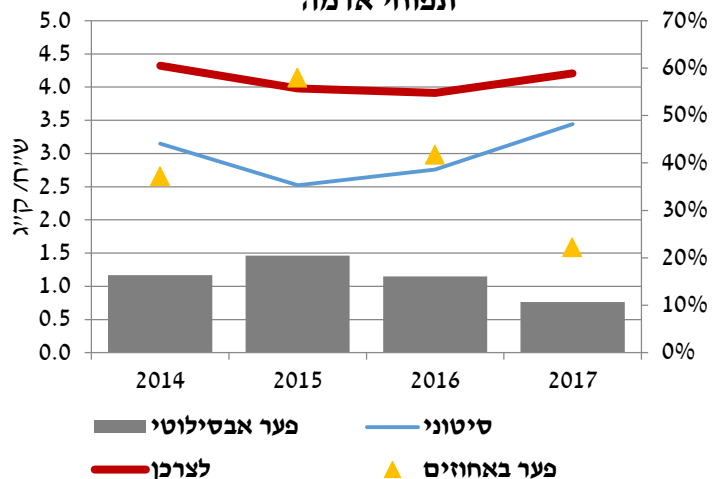
57

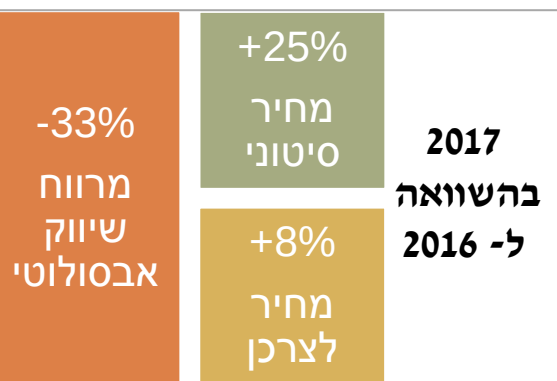
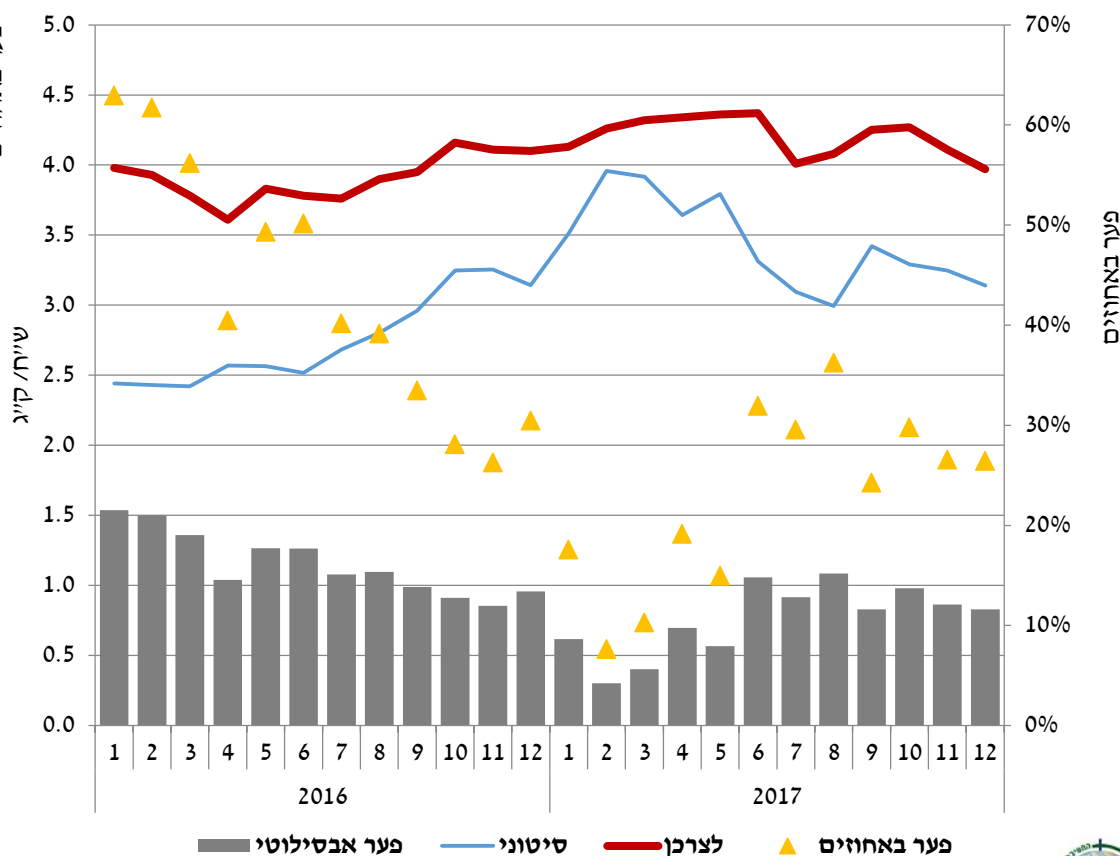
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – תפוחי אדמה

58

תפוחי אדמה

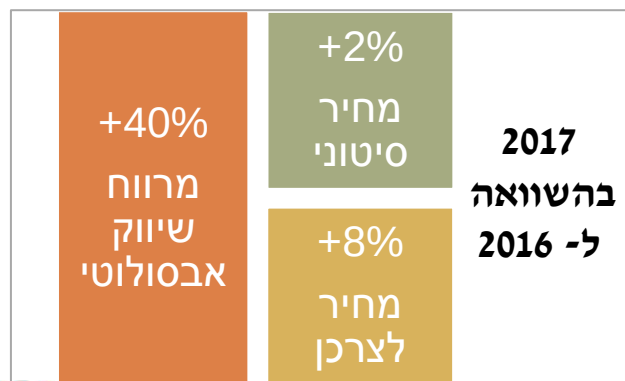
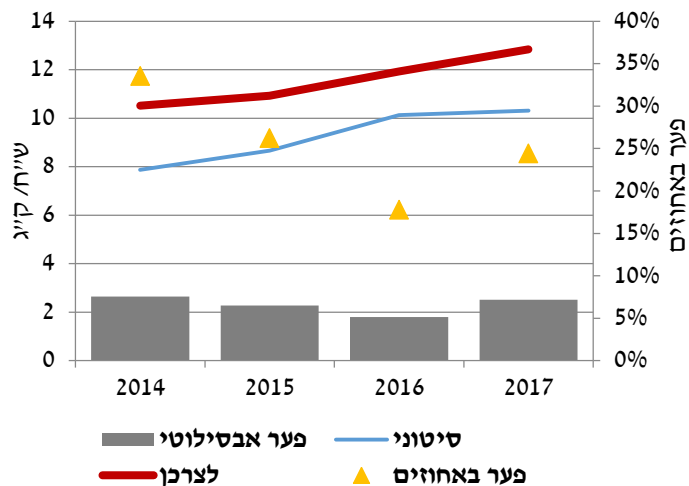
תפוחי אדמה

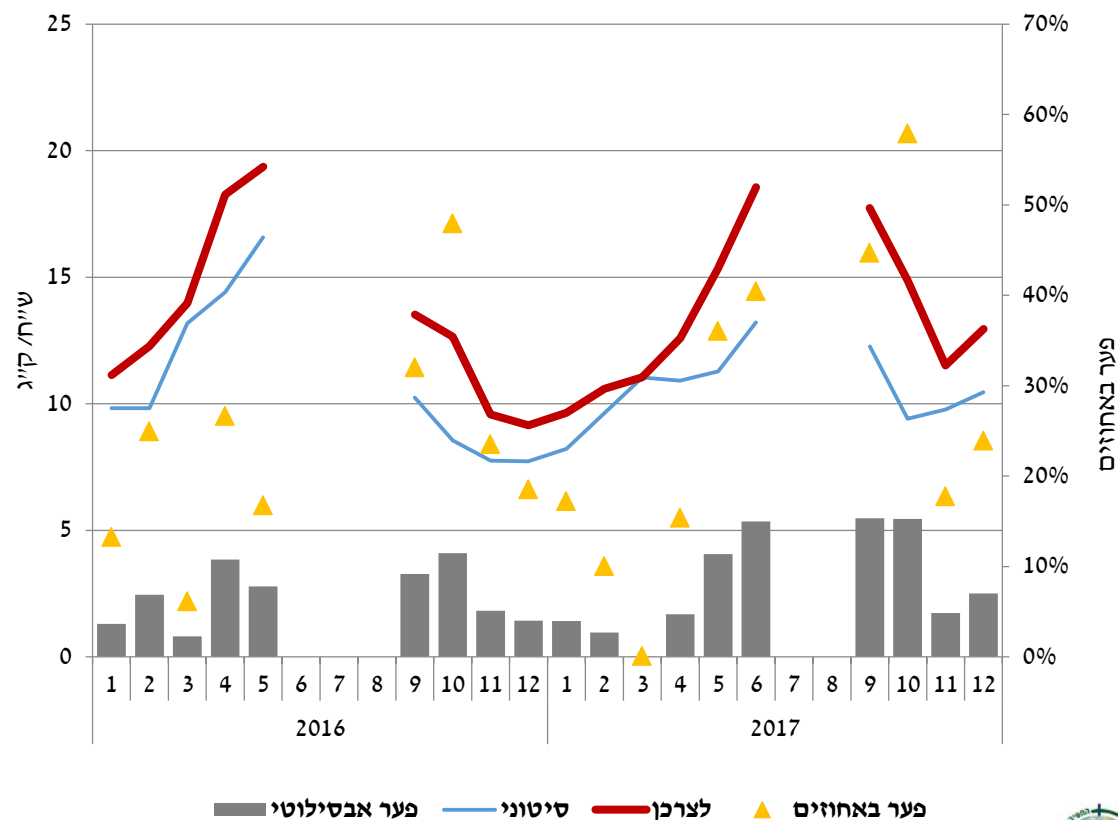
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – אבוקדו

59

אבוקדו

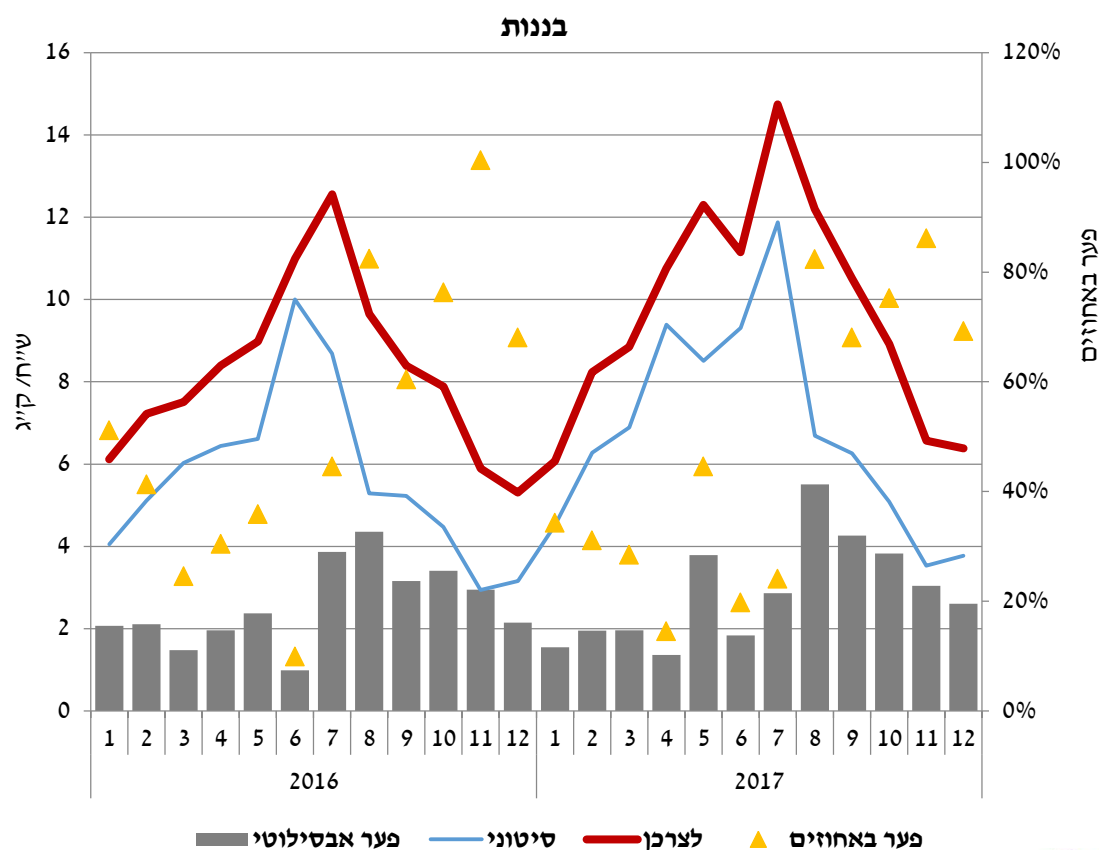
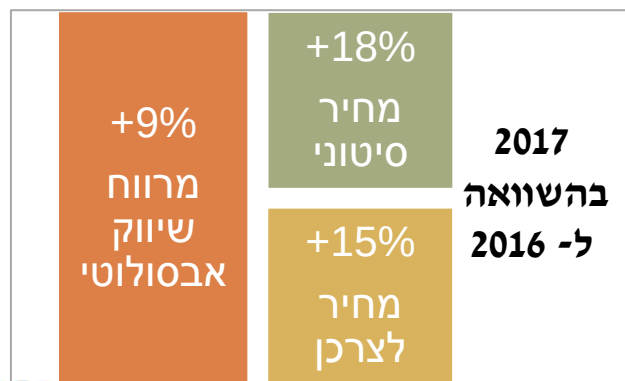
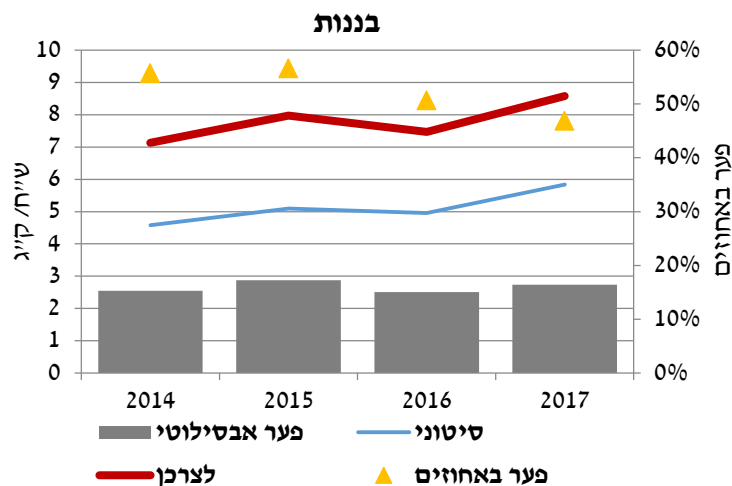

אבוקדו

התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – **בננות**

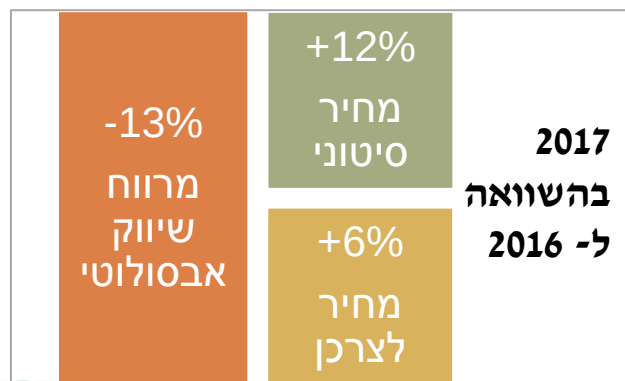
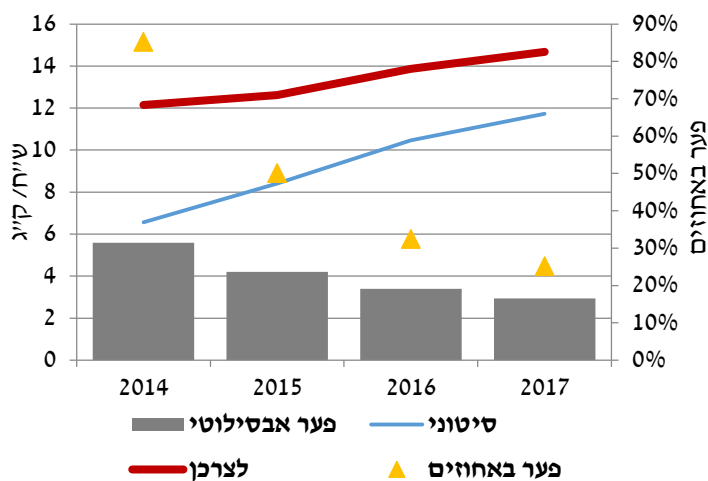
60

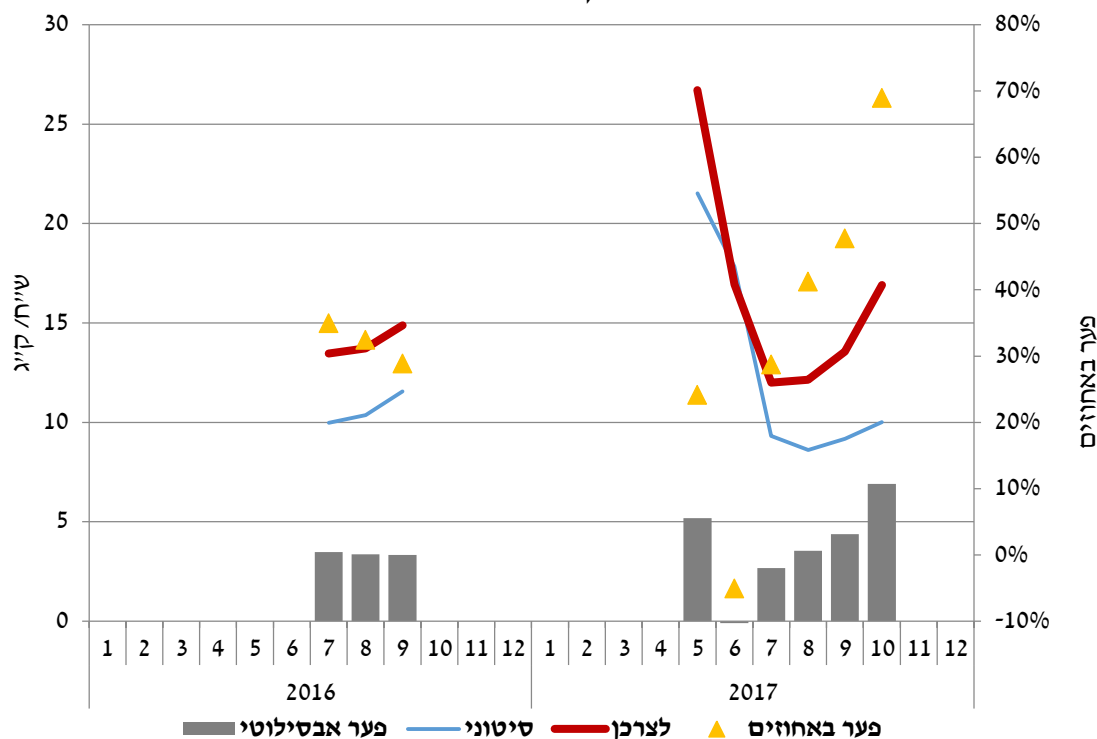
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – ענבים ירוקים ללא חרצנים

61

ענבים ירוקים בלי חרצנים

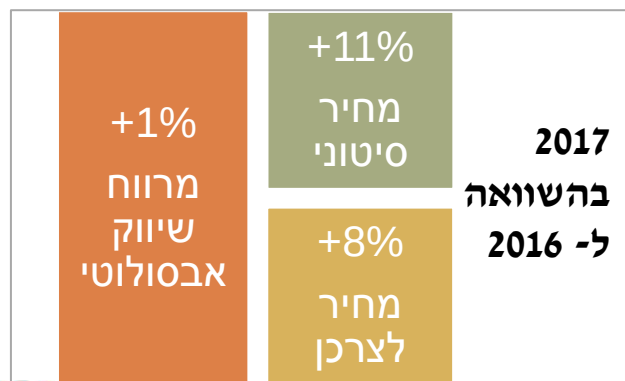
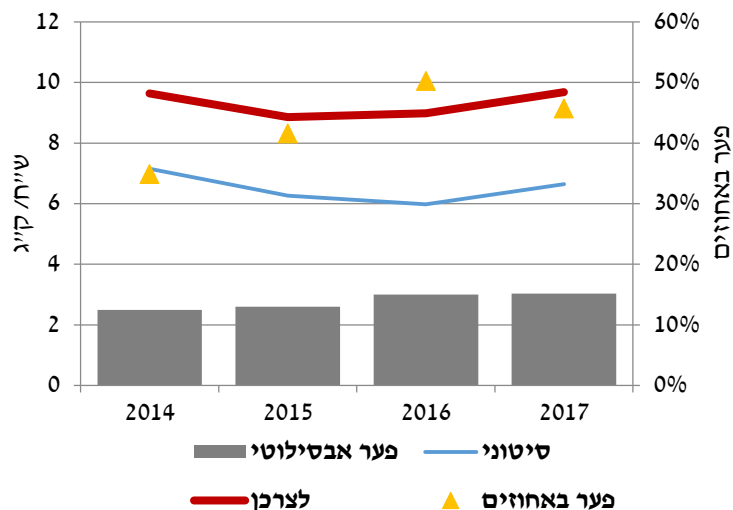
ענבים ירוקים ללא חרצנים

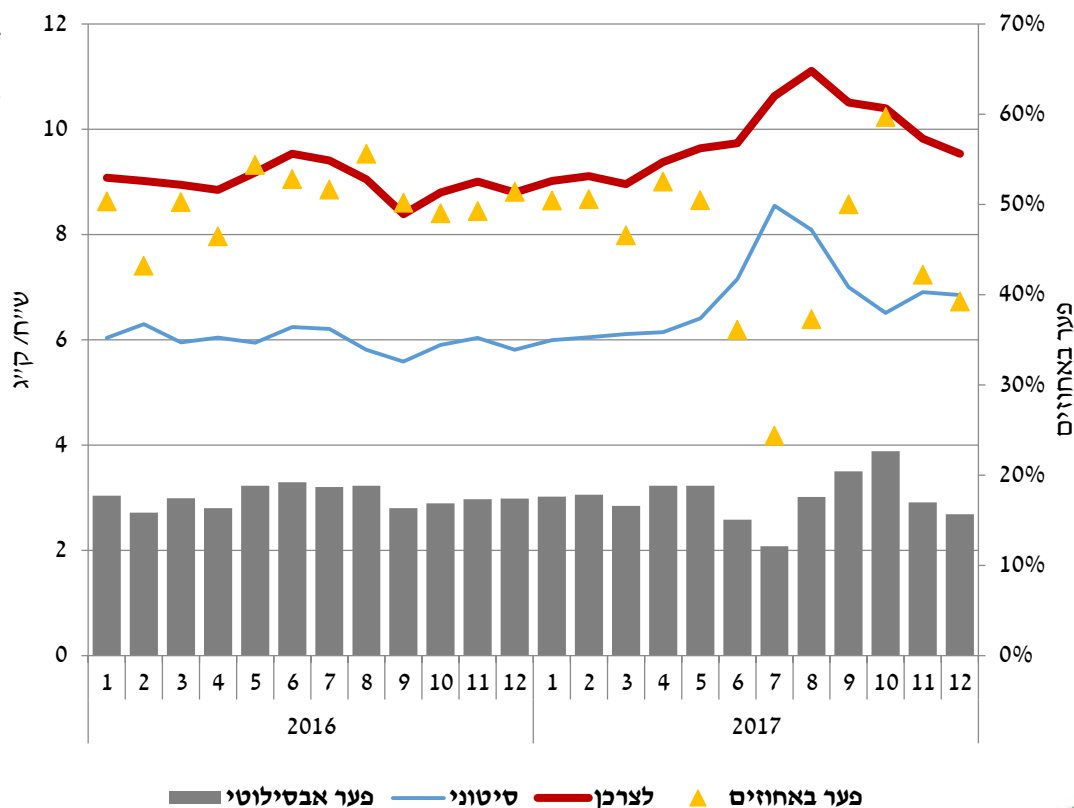
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – תפוחים גרני סמיט

62

תפוחים-גרני סמיט

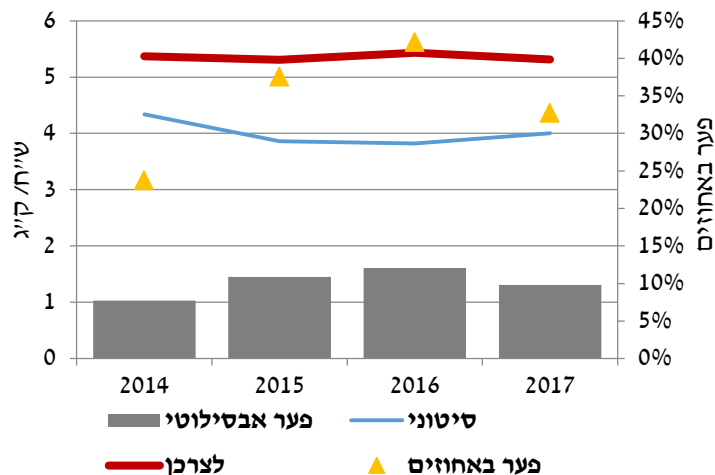
תפוחים גרני סמיט

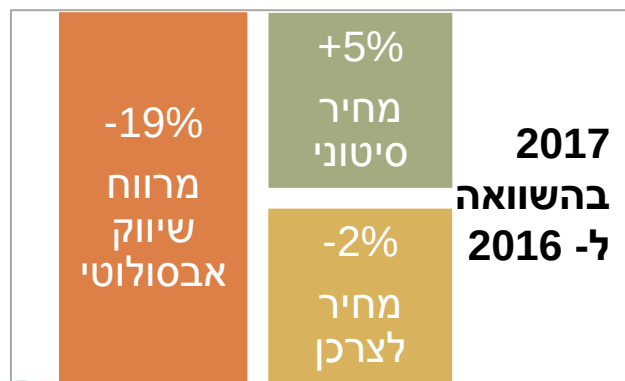
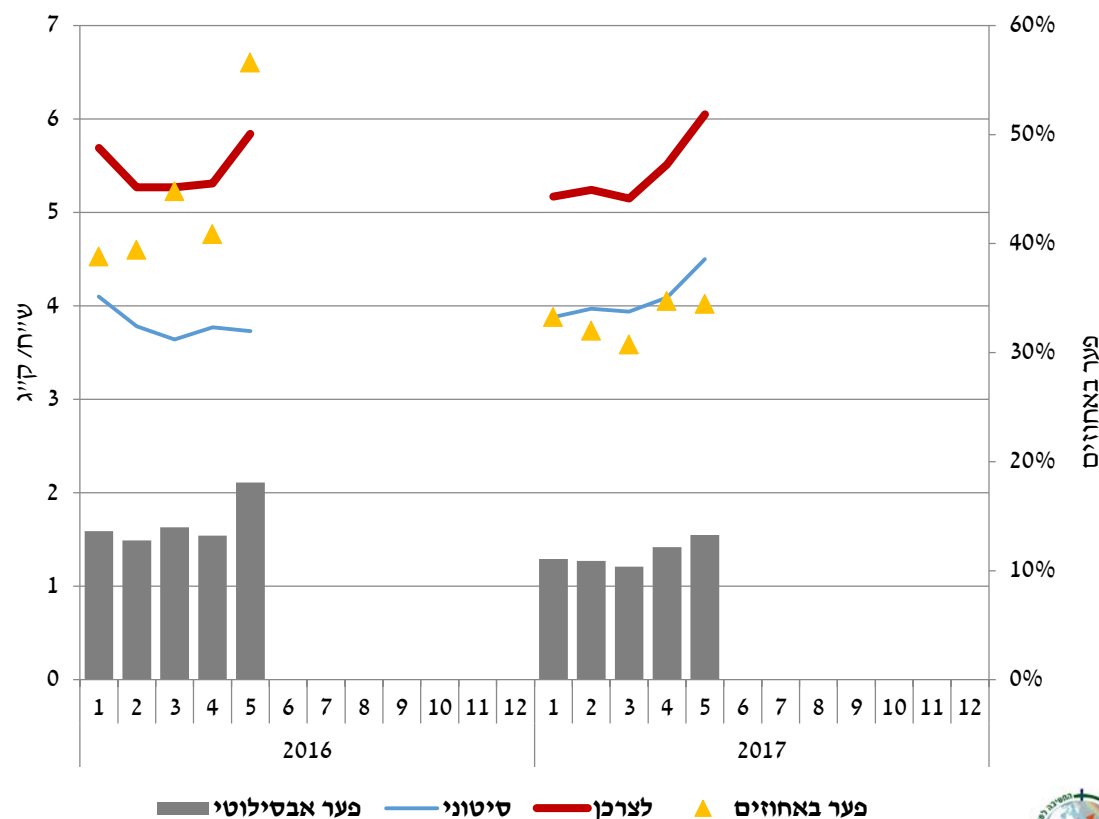
התפתחות המחירים ומרווחי השיווק הקמעוניים של ירקות ופירות עיקריים – תפוזים שמוטי

63

תפוזים שמוטי

תפוזים שמוטי

סיכום- מרווחי השיווק הקמעוניים בירקות ופירות טריים

64

- מרווח השיווק הקמעוני **בירקות** עמד על 45%.
- מרווח השיווק הקמעוני **בפירות** עמד על 39%.
- בשנת 2017 עלייה במחירים הסיטוניים ובמחירים לצרכן בבנות, פלפל אדום, תפוחי אדמה ותפוחים גרני סמיט.
- בשנת 2017 ירידה במחירים לצרכן של הירקות העיקריים : מלפפונים ועגבניות.

6. ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק

פרק זה מציג את ניתוח נתוני המכר של ירקות ופירות טריים שמקורם במערכת "סטורנקסט". "סטורנקסט" הינה חברת מידע הסוקרת את שוק מוצרי הצריכה המתכלים והמבורקדים. נתוני המכר של סטורנקסט מתבססים על נתוני קופות רושמות של מרבית רשתות השיווק בישראל. על בסיס הנתונים שנאספים, סטורנקסט מייצרת אומדני מכר ברמת דיוק גבוהה לכלל המכירה של פירות וירקות טריים ברשתות השיווק. הנתונים כוללים בנוסף גם מכר של חנויות נוחות, מינימרקטים ומכולות, לגבי פירות וירקות טריים מדובר על כמויות קטנות יחסית בפורמטים אלו. השווקים שאינם מכוסים על ידי סטורנקסט: מגזר ערבי (קיים מדגם של כ- 50 חנויות), רשתות פארם, קיוסקים, שווקים פתוחים, חנויות מתמחות ירקניות, קצביות וכדומה (ושוק מוסדי) מסעדות, בתי מלון וכו'. לפי נתוני סקר הוצאות משקי הבית של הלמ"ס רשתות השיווק מהוות למעלה מ- 50% מהוצאות משקי הבית לפירות וירקות טריים.

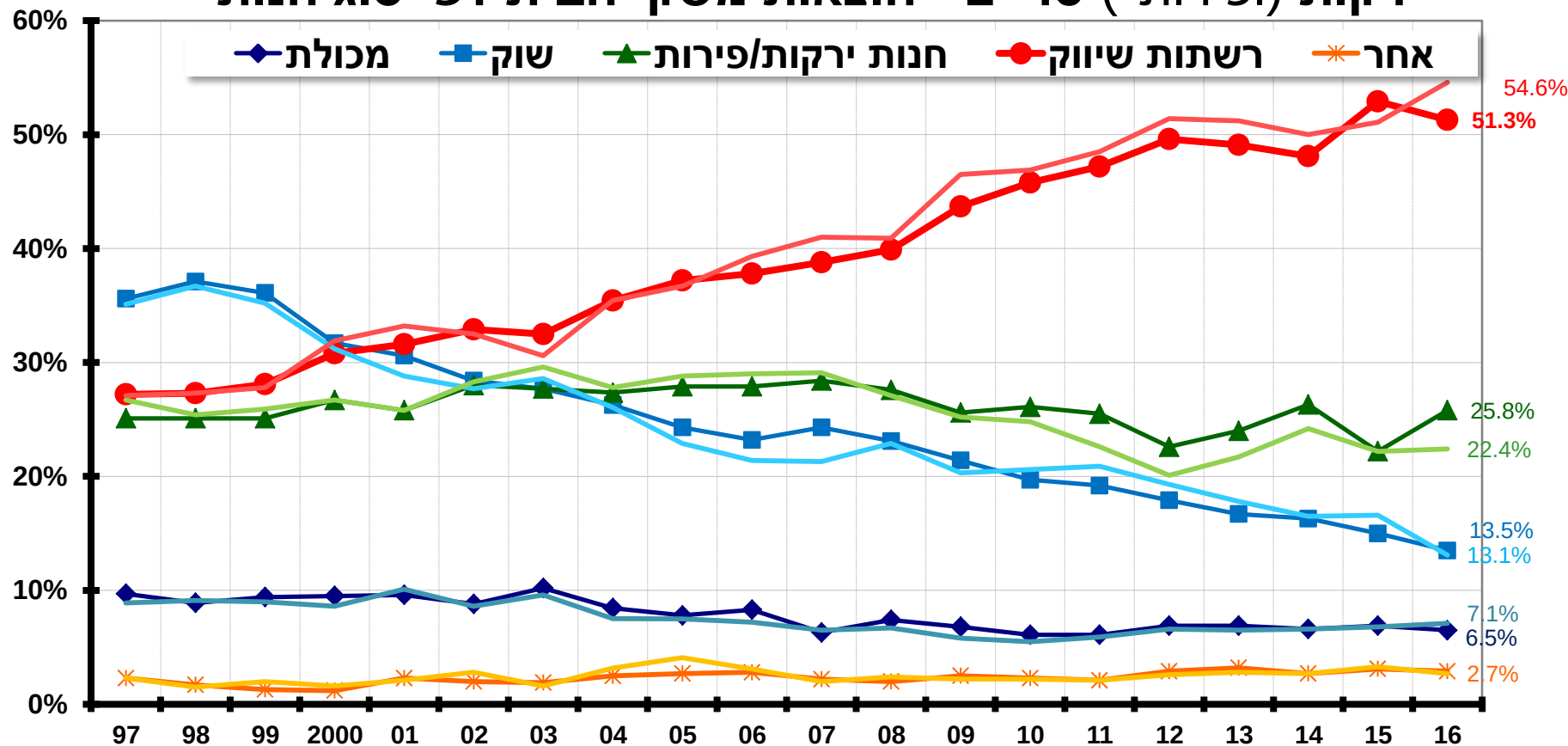
*פרק זה נכתב ע"י רוני הרשקוביץ

מרבית המכר של פירות וירקות- ברשתות השיווק

נתח השוק של רשתות שיווק מתוך סך ההוצאות למזון* הוא 51.1% (2016)

66

ירקות (ופירות*) טריים - הוצאות משקי הבית לפי סוג חנות

הערות: הוצאות למזון - ללא ארוחות מחוץ לבית, לפי סוג חנות, כלומר הנתון אינו כולל את רכישת מזון במקומות עבודה ובמסעדות.
הקו המודגש מציג את הנתונים עבור ירקות, והקו ללא סימנים נוספים עבור פירות.
מקור: למ"ס, סקר הוצאות משקי בית

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

כמויות המכר של פירות וירקות ברשתות השיווק

באלפי טון וערך במיליוני ₪ 2015-2017

67

ערך במיליוני ₪				כמות באלפי טון				
אחוז שינוי 2017/ 2016	2017	2016	2015	אחוז שינוי 2017/ 2016	2017	2016	2015	מחלקה/ שנה
4%	628	603	600	2%	32	32	31	ירקות ופירות קפואים
4%	2,954	2,847	2,871	0%	526	526	566	ירקות טריים בתפזורת
17%	182	156	147	17%	6	5	5	ירקות שטופים וארוזים
3%	462	450	460	-3%	19	20	20	עלים ותבלינים טריים
5%	1,859	1,774	1,741	-1%	194	196	201	פירות טריים בתפזורת
4%	6,084	5,830	5,819	0%	777	779	822	סך כולל

מקור: סטורנקסט

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

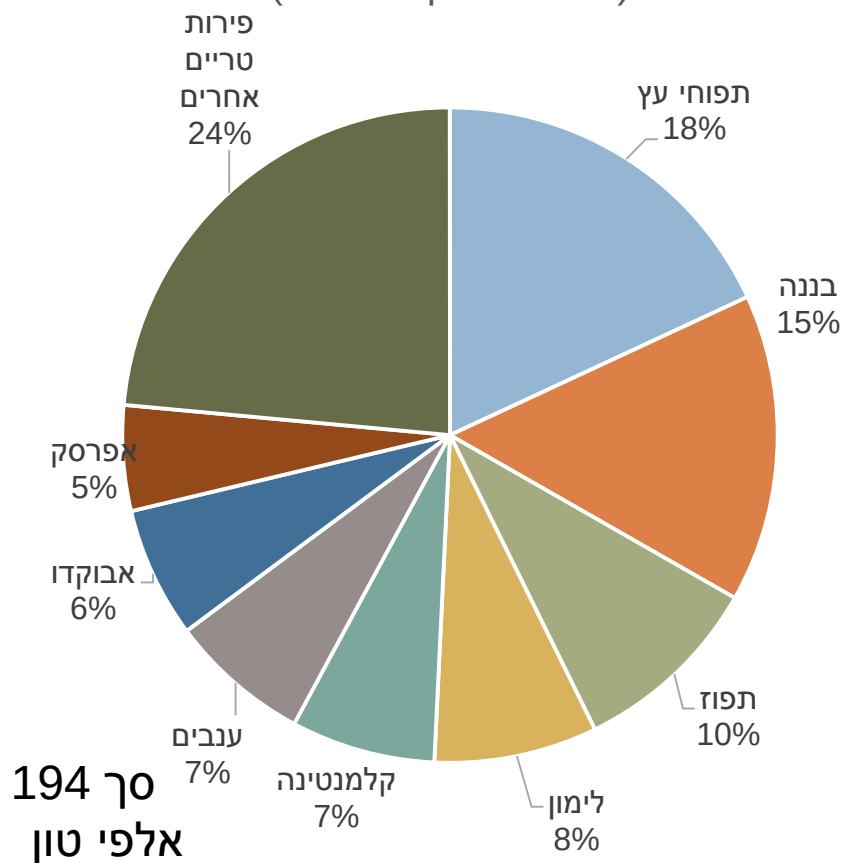

קטגוריות מכר עיקריות בשנת 2017 - פירות וירקות בתפזורת

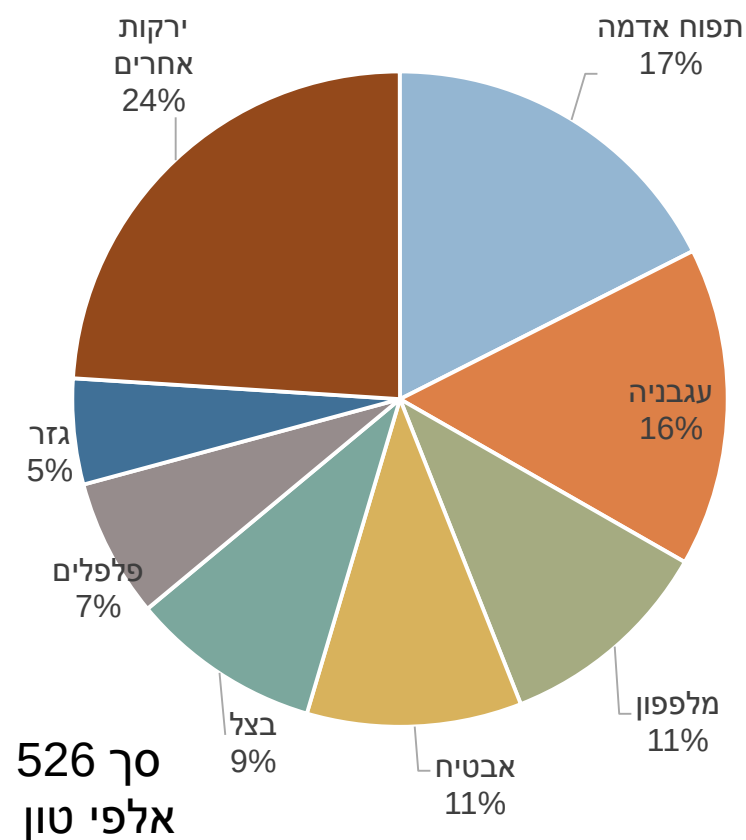
תפוז"א, עגבנייה מלפפון ואבטיח מהווים את מרבית המכר בירקות

68

פירות טריים בתפזורת
(התפלגות ערך המכירות)

ירקות טריים בתפזורת
(התפלגות ערך המכירות)

מקור: סטורנקסט

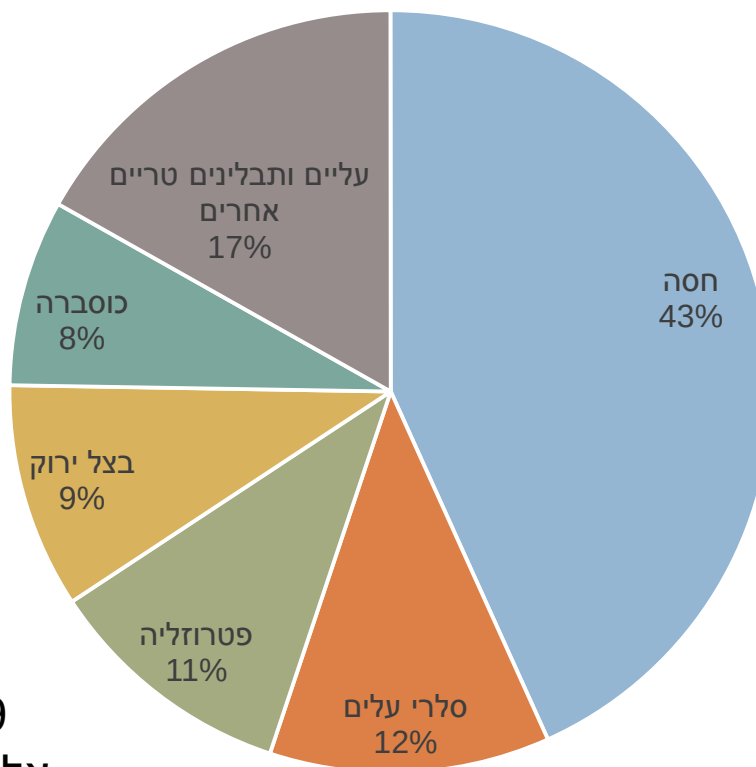

קטגוריות מכר עיקריות בשנת 2017 – עלים ותבלינים טריים

69

עלים ותבלינים טריים
(התפלגות ערך המכירות)

החסה מהווה מרבית המכר
בקטגוריה זו

19
אלפי טון

מקור: סטורנקטט

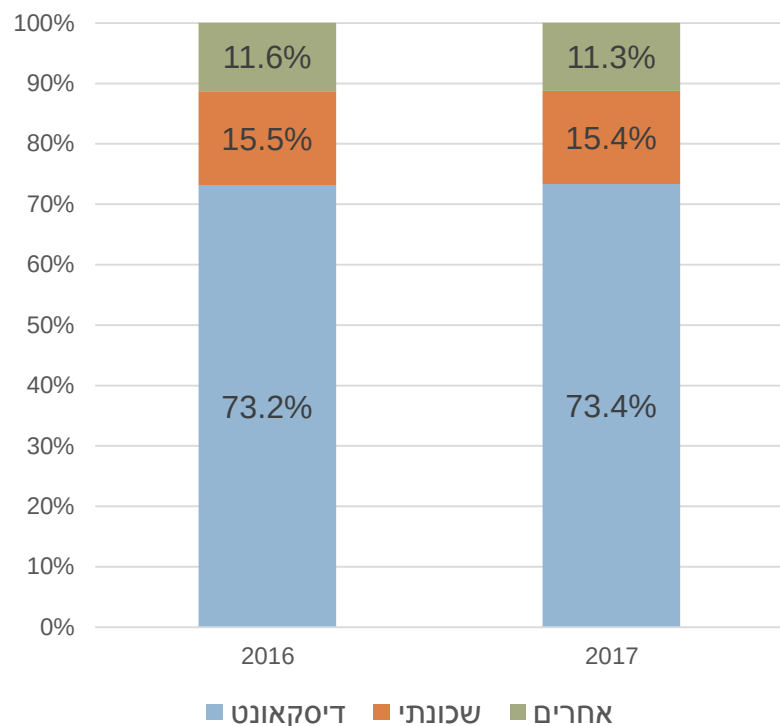
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

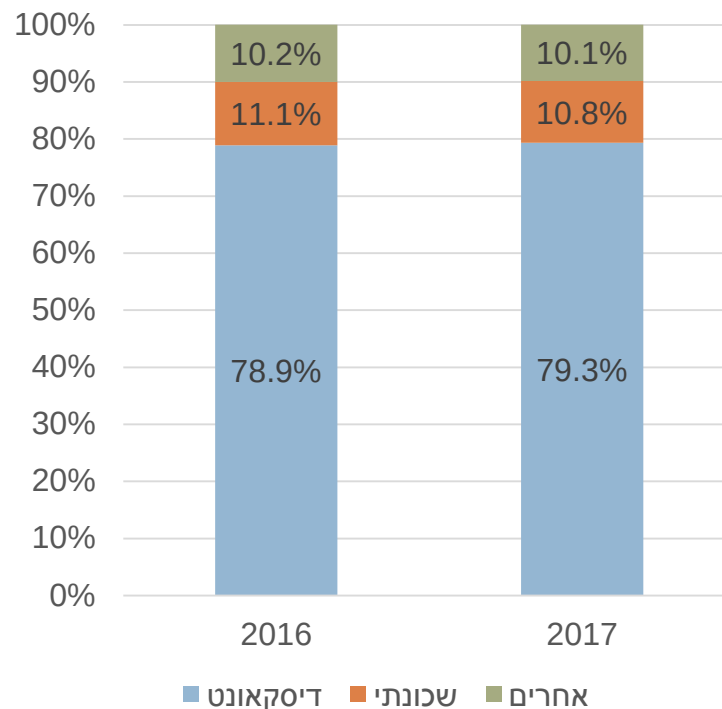
היקפי המכר של פירות ירקות לפי פורמטים (מסך פירות וירקות בתפזורת), נתח שוק כמותי וכספי, 2016-2017

70

נתח שוק כספי

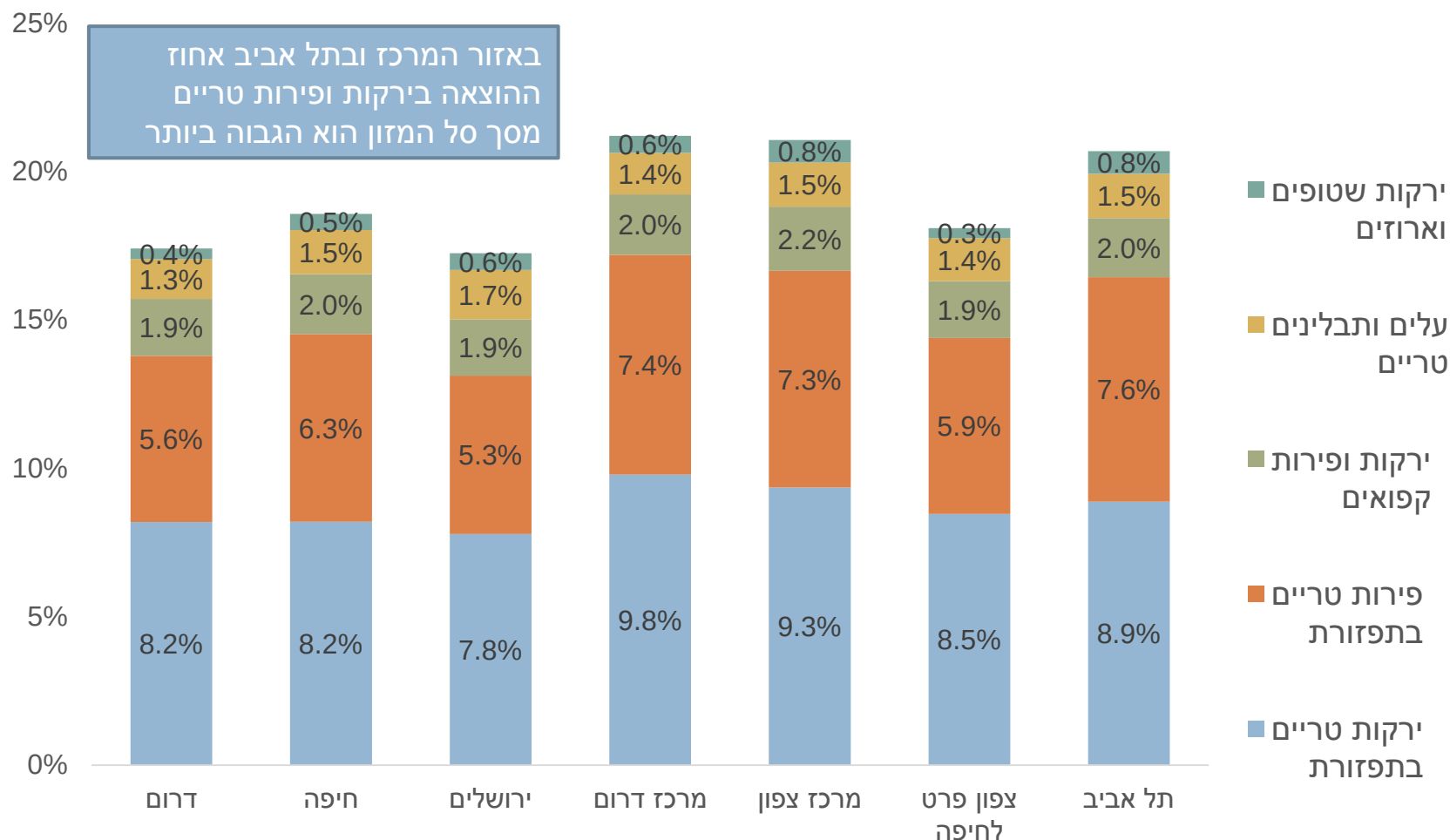
נתח שוק כמותי- טונות

מקור: סטורנקסט
הערה: "אחרים" - מכולות וחנויות נוחות

אחוז המכר הכספי של פירות וירקות מסך קניות המזון לפי אזורים*

71

הערה: * לפירוט האזורים ראו נספח מספר 2
מקור: סטורנקסט

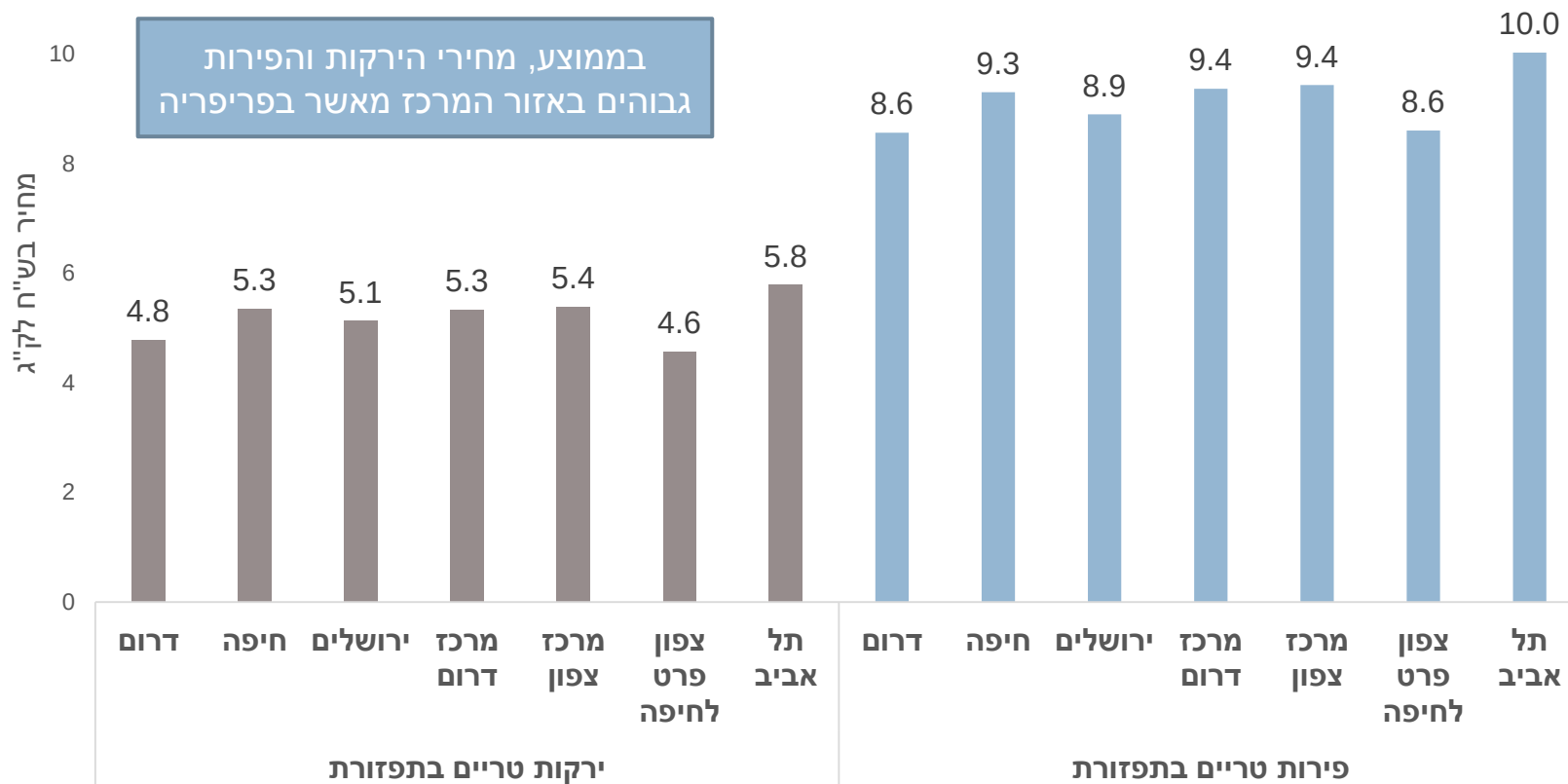
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מחירי ירקות ופירות טריים ממוצעים, לפי אזור בארץ

72

12

הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משקולל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש שיתכן ומושפע מהאיזור או הפורמט הנפוץ באיזור (דיסקאונט, שכונתי וכו').
מקור: סטורנקסט

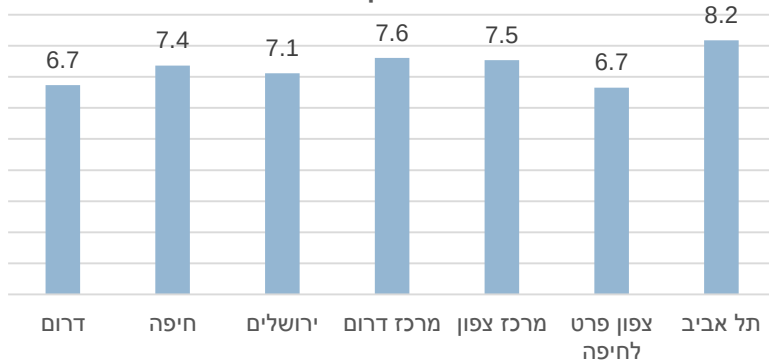

הבדלי מחירי פירות טריים, לפי אזור בארץ

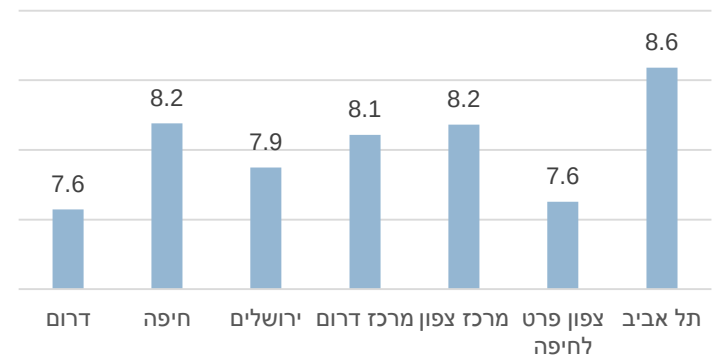
המחירים בתל אביב גבוהים בהשוואה למחירים בשאר הארץ, המחירים בצפון פרט לחיפה נמוכים בהשוואה למחירים בשאר חלקי הארץ

73

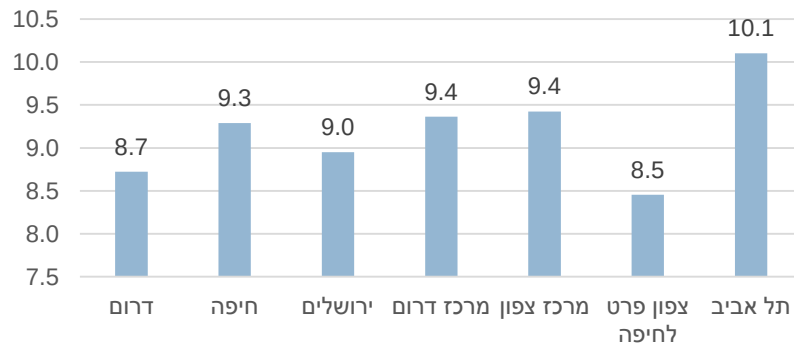
לימון

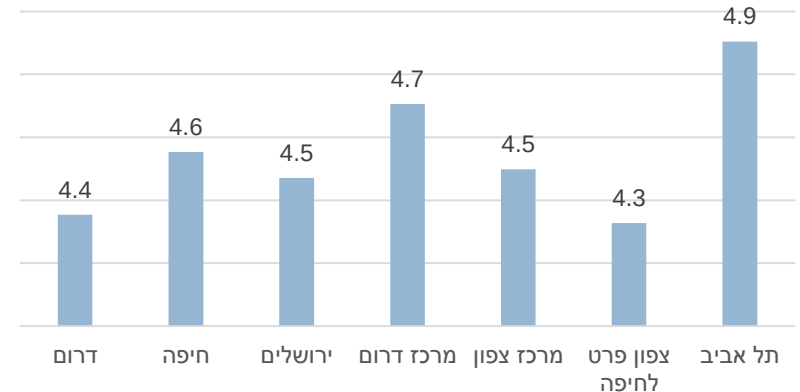
בננה

תפוחי עץ

תפוז

הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משקולל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש שיתכן ומושפע מהאיזור או הפורמט הנפוץ באיזור (דיסקאונט, שכונתי וכו').
מקור: סטורנקסט

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

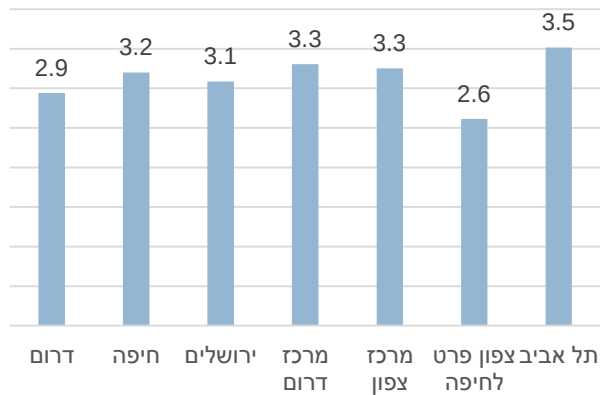

הבדלי מחירי ירקות טריים, לפי אזור בארץ

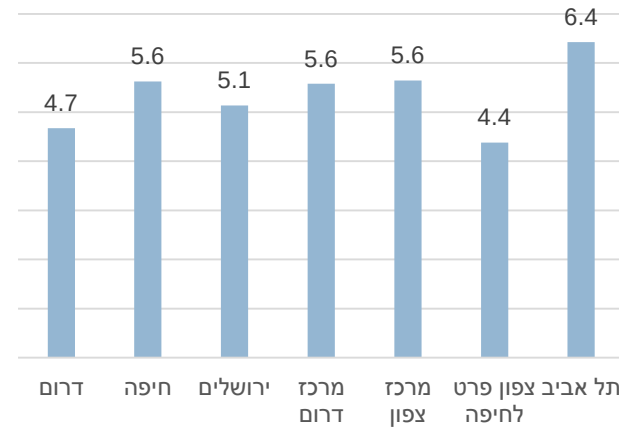
המחירים בתל אביב גבוהים בהשוואה למחירים בשאר הארץ, המחירים בצפון פרט לחיפה נמוכים בהשוואה למחירים בשאר חלקי הארץ

74

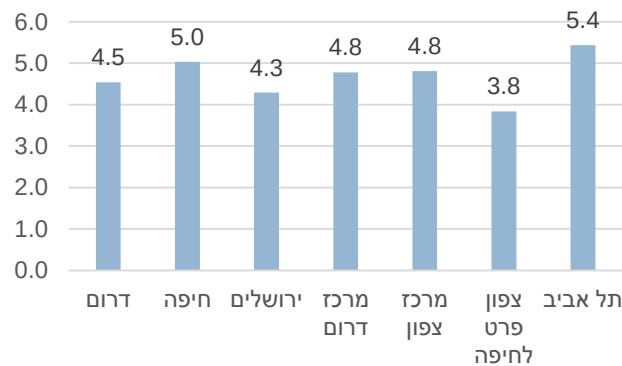
בצל

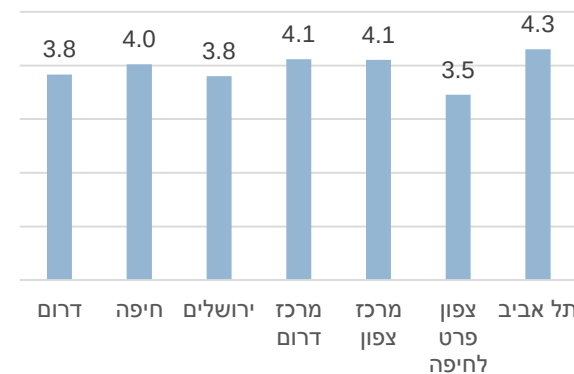
עגבניה

מלפפון

תפוח אדמה

הערה: יש לציין כי המחיר הינו ממוצע משקולל אשר מושפע מתמהיל הסל הנרכש שיתכן ומושפע מהאיזור או הפורמט הנפוץ באיזור (דיסקאונט, שכונתי וכו').

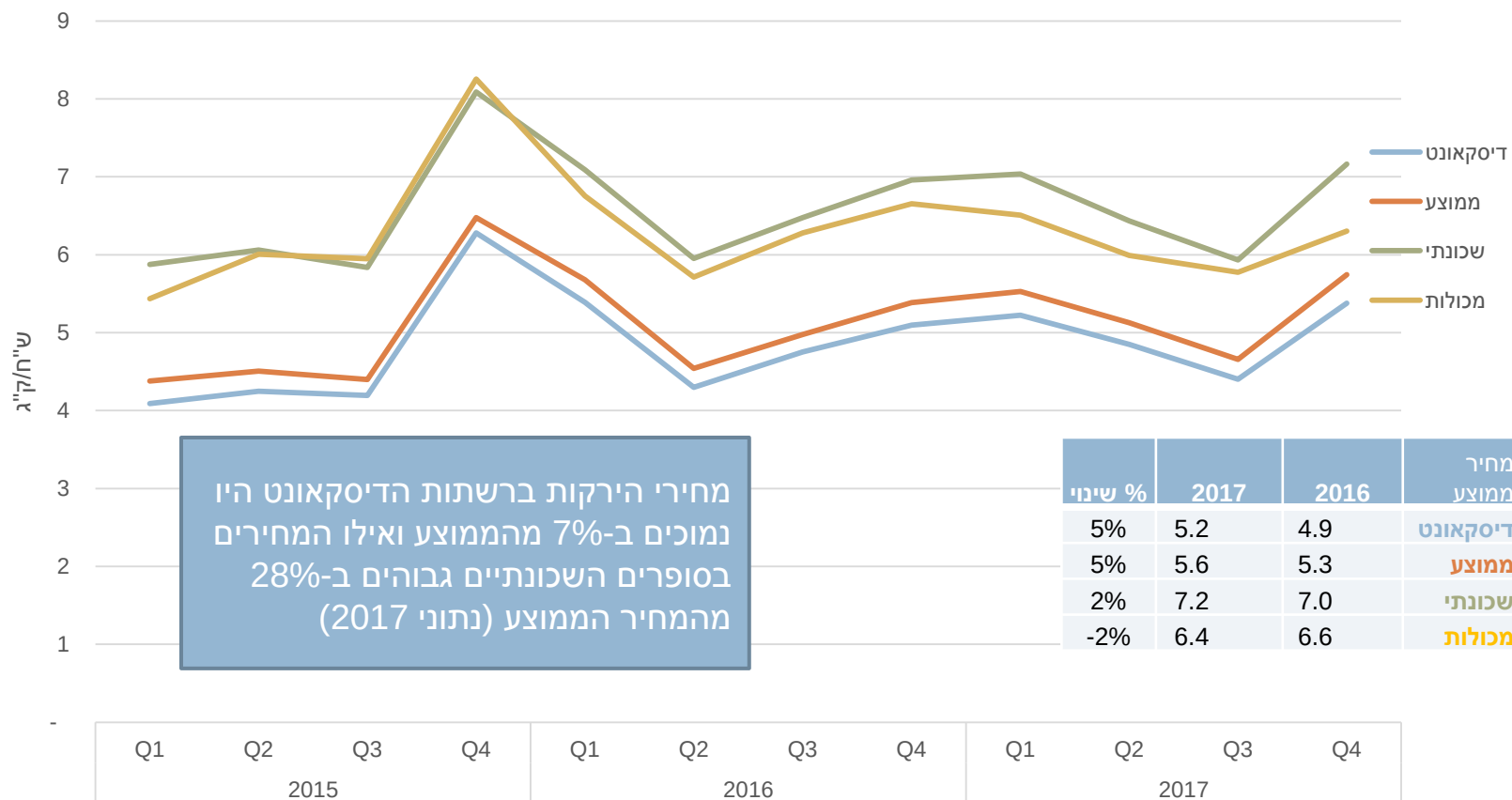
מקור: סטורנקסט

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ירקות טריים, מחירים רבעוניים ממוצעים ברשתות השיווק - 2015-17

75

מקור: סטורנקסט

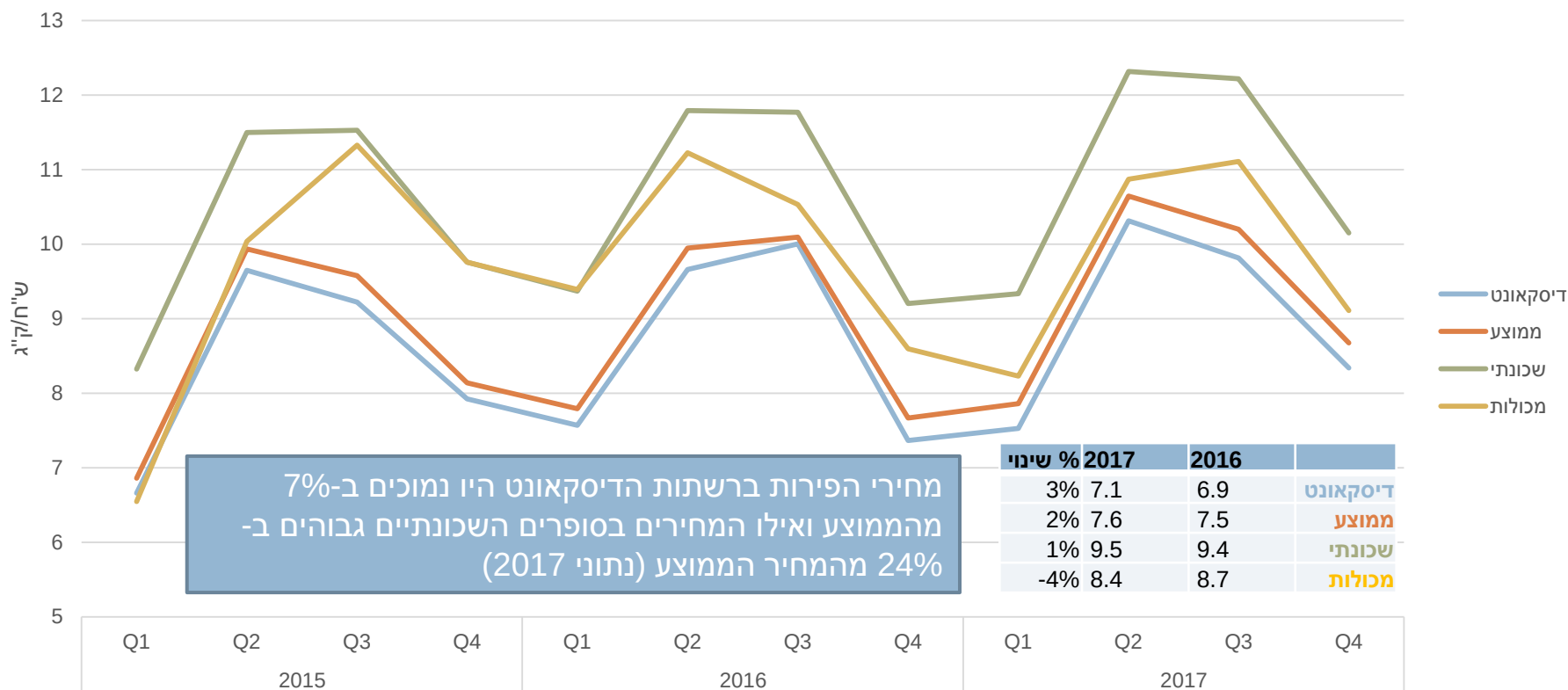
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

פירות טריים, מחירים רבעוניים ממוצעים ברשתות השיווק - 2015-17,

76

מחירי פירות טריים ברשתות השיווק, לפי פורמטים

מקור: סטורנקסט

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

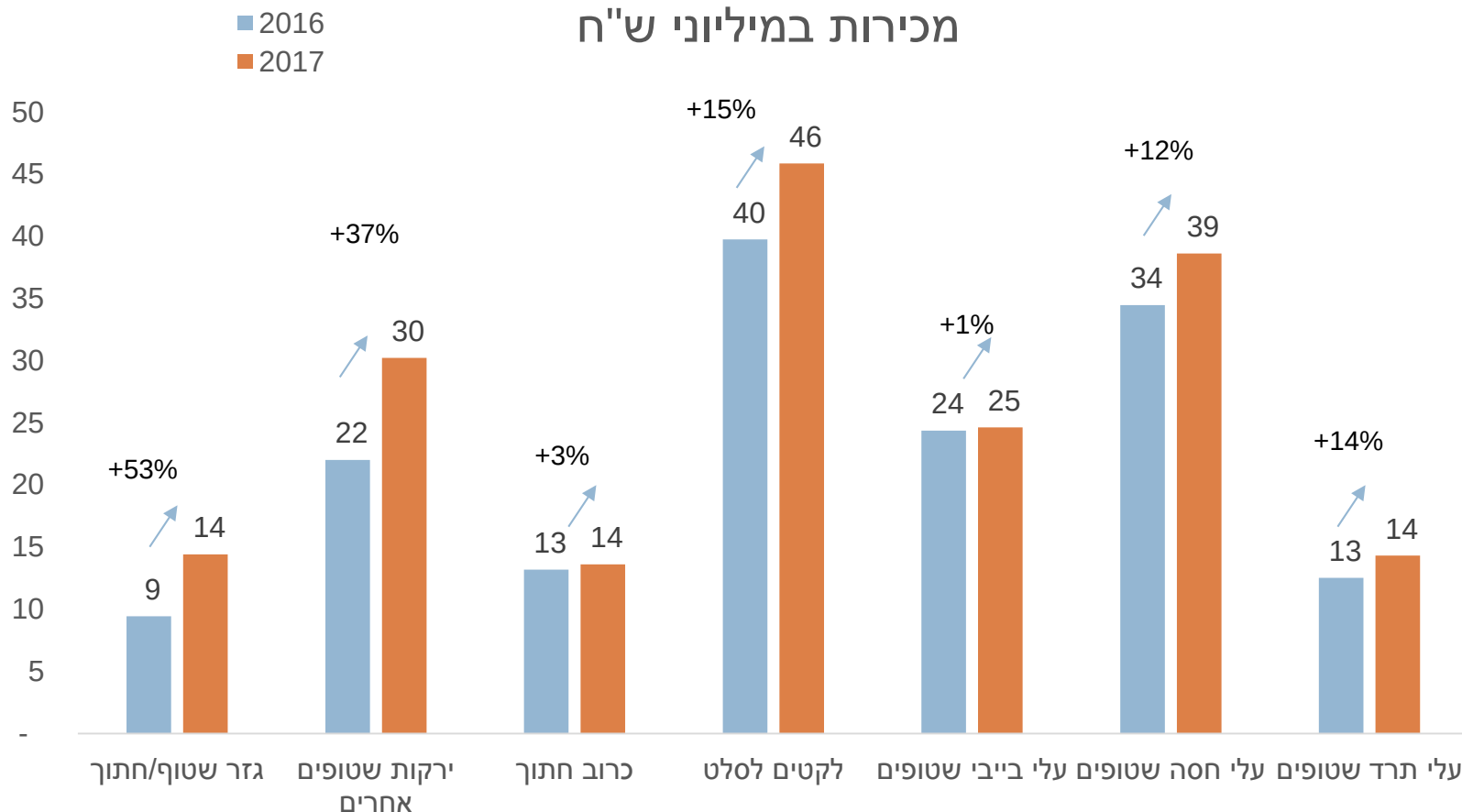

מחלקות בצמיחה-

גזר שטוף/חתוך- עלייה של 53% וירקות שטופים וארוזים עלייה של 37% במכירות

77

מכירות במיליוני ש"ח

ערך המכר של מחלקת "ירקות שטופים וארוזים" המוצגים בתרשים זה, עלה ב-17% בין 2016 ל-2017 מ-156 מיליון ₪ ל-182 ₪ מקור: סטורנקסט

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

סיכום - ירקות ופירות ברשתות השיווק

78

- ❑ כמות המכר של ירקות ופירות טריים ברשתות השיווק ב-2017 – דומה ל-2016 אך ירידה בהשוואה ל-2015
- ❑ מחירים ממוצעים נמוכים יחסית נצפו בפריפריה
- ❑ המחירים הממוצעים הגבוהים ביותר- בת"א וסביבתה
- ❑ ברשתות הדיסקאונט מתבצע מרבית המכר ושם המחירים הנמוכים ביותר
- ❑ עלייה בסגמנט של מוצרים מוכנים לאכילה (ירקות שטופים וארוזים, גזר חתוך וכו') לעומת קיפאון יחסי בצריכה של סגמנטים אחרים

7. יצוא תוצרת חקלאית טרייה

7.1 ערך היצוא בדולרים

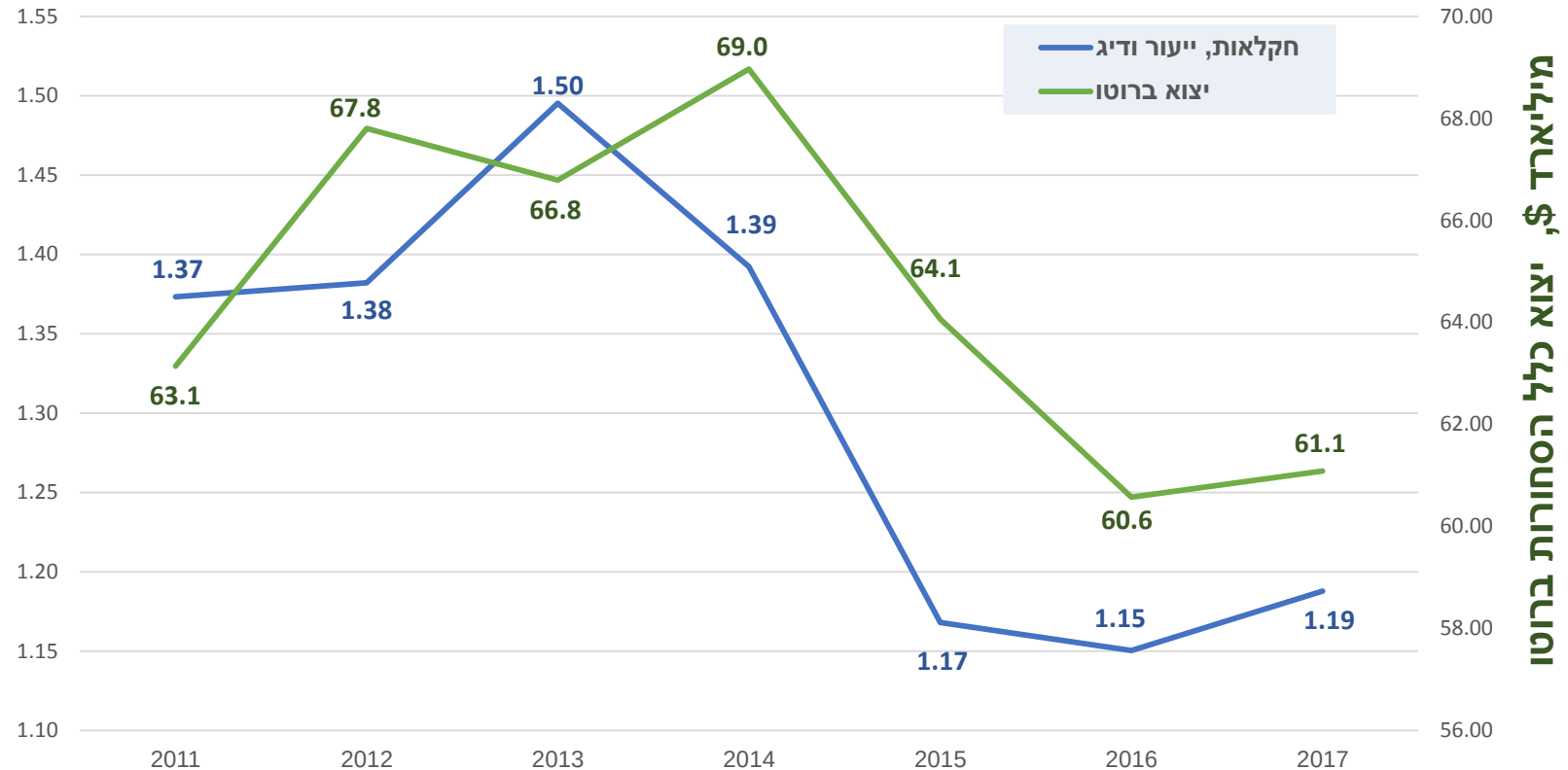
בתת פרק זה מוצגים ערכי יצוא במונחי דולר פו"ב.
מקור נתונים: למ"ס- ירחון לסטטיסטיקה של סחר חוץ.

ערך היצוא בדולרים

עלייה בערך הייצוא בדולרים **בחקלאות**, לאחר ירידות מתמשכות משנת 2013

81

מיליארד \$, יצוא "חקלאות, ייעור ודיג"

מקור הנתונים: למ"ס

בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016:

עלייה בערך היצוא של כלל הסחורות מישראל של כ-0.8% במונחי דולר פו"ב שוטפים.

עלייה בערך היצוא מישראל בקטגוריית "חקלאות, ייעור ודיג" של כ-3.2%

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

ערך יצוא כללי ויצוא חקלאי טרי במיליוני דולרים פו"ב בשנת 2016 ו-2017, והשינוי השנתי באחוזים

82

סך יצוא חקלאי

ענף משנה	יצוא שנתי		שינוי שנתי 2016/15
	2017	2016	
יצוא ברוטו	61,087	60,573	0.8%
חקלאות, ייעור ודיג	1,188	1,151	3.2%
צמחיים	1,154	1,119	3.1%
גידולי שדה	76	82	-6.7%
ירקות, תפוחי אדמה ומקשה	297	323	-8.3%
פרחים	94	96	-2.2%
פירות	180	162	11.4%
הדרים	231	185	24.6%
צמחי אחר (עיקר זרעים וגידולי תבלין)	276	271	2.0%
בעלי חיים (כולל דגים)	34	31	7.0%
מוצרי מזון	987	910	8.5%
סה"כ טרי ומעובד	2,175	2,061	5.6%
נתח יצוא חקלאי טרי	1.9%	1.9%	
נתח יצוא חקלאי כולל	3.6%	3.4%	

מקור נתונים: למ"ס - ירחון לסטטיסטיקה של שחר חוץ; חלק ג' ייצוא, לפי ענף כלכלי-ענפי משנה

אחוז השינוי השנתי בערך הייצוא של **גידולים צמחיים**, לשנים 2016/17

83

ירידה בערך היצוא

גידולי שדה 6.7%

ירקות, תפוחי אדמה
ומקשה 8.3%

פרחים 2.2%

עלייה בערך היצוא

פירות 11.4%

הדרים 24.6%

צמחי אחר 2%

☐ העלייה של 24.6% בהדרים נבעה בעיקר מעלייה של כ- 38% בכמות יצוא הקליפים.

☐ הפרי העיקרי שהשפיע על הגידול בערך היצוא של הפירות הוא האבוקדו.

עלייה של 38% בכמות היצוא של אבוקדו.

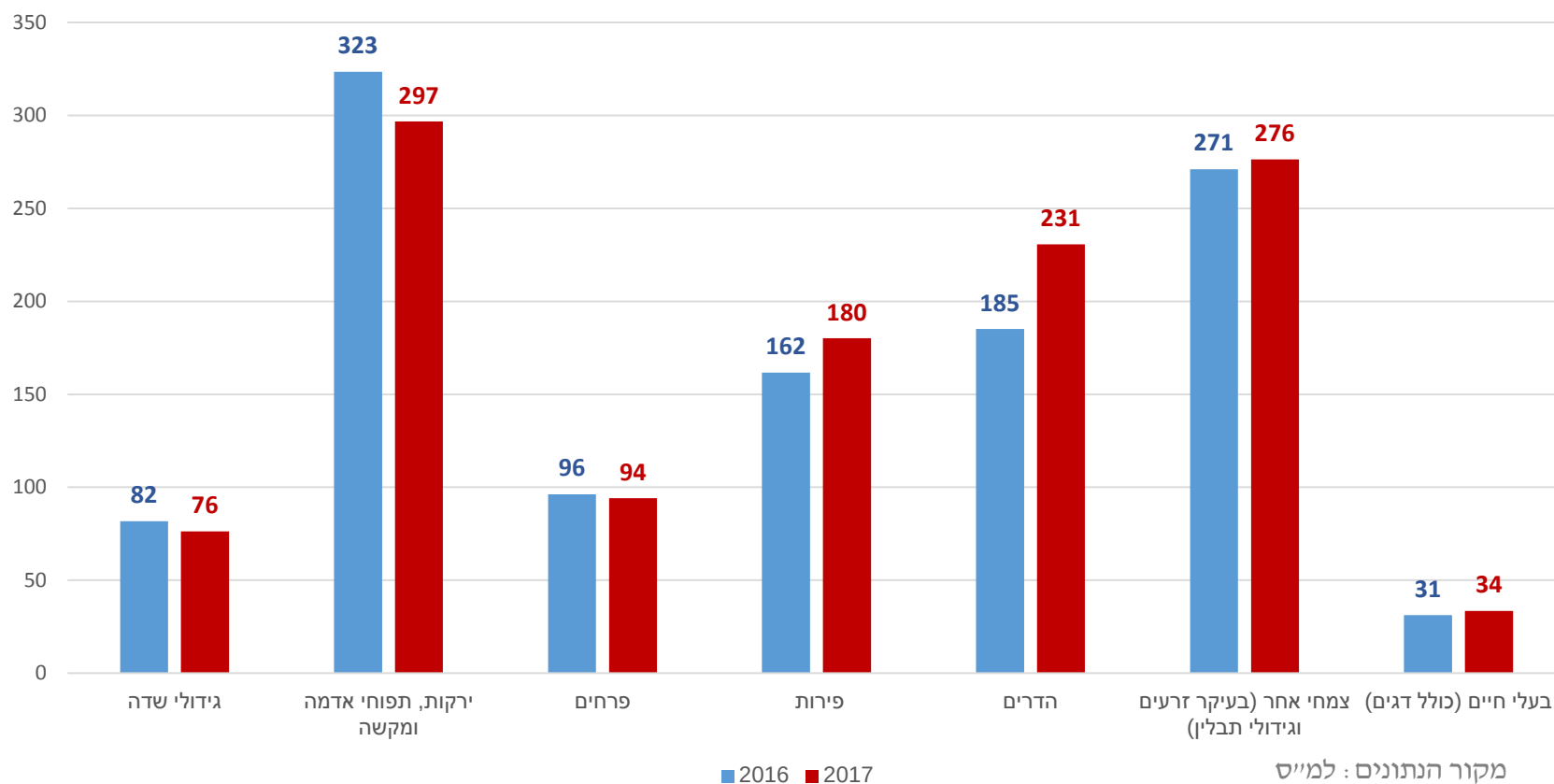
☐ הירק העיקרי שהשפיע על הירידה בערך היצוא של ירקות, תפוחי אדמה ומקשה הוא הגזר.

ירידה של 20% בכמות היצוא של גזר.

היצוא החקלאי הטרי בשנת 2017 לעומת 2016 (בסיס מיליוני דולר פו"ב שוטף)

84

ייצוא במיליוני \$, בשנים 2017/ 2016

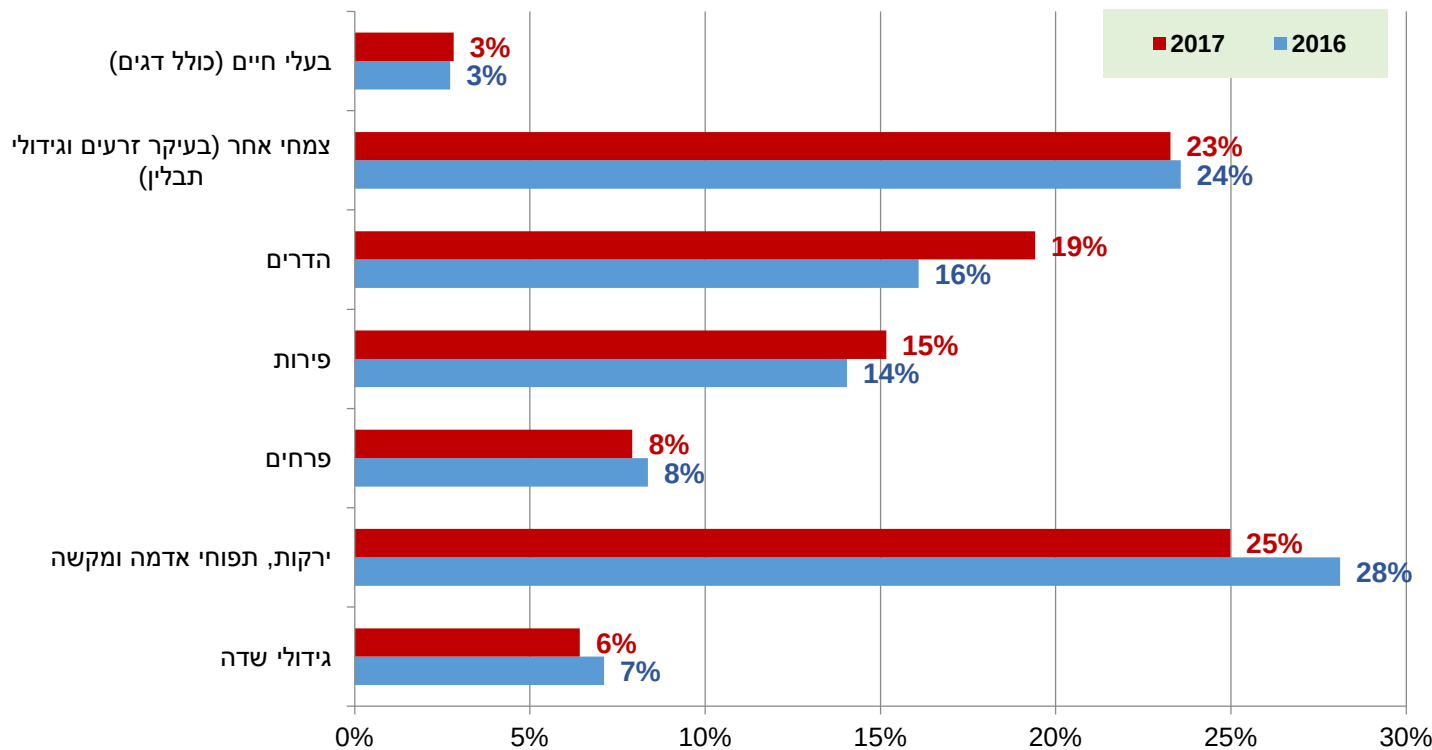
מקור הנתונים: למ"ס

התפלגות מבנה היצוא החקלאי בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016

(באחוזים על בסיס מיליוני דולר פו"ב שוטף)

85

מקור הנתונים : למ"ס

בשנת 2017 לעומת 2016

- ☐ ירידה בנתח היצוא של ירקות וגידולי שדה מתוך כלל יצוא התוצרת החקלאית הטרייה.
- ☐ עלייה בנתח היצוא של הדרים ופירות מתוך כלל יצוא התוצרת החקלאית הטרייה.

הרעה מתמשכת של תנאי הסחר ביצוא

שינוי 2017/16

**תנאי
הסחר
ביצוא**

תשובות

שערי
חליפין

0.75 אִירוּ ו- 0.25 רוֹבֵל

היחס בין מדד שער

מחירי התשומות

7.2 כמויות יצוא ימי של ירקות, פירות ופרי הדר

מקור הנתונים בתת פרק זה : השירותים להגנת הצומח. עיבוד : החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה.

כמויות ייצוא ימי

88

- רוב היצוא של התוצרת החקלאית הטרייה מישראל, הינו יצוא ימי שמיועד ליעדים שונים בעולם, בעיקר למדינות האיחוד האירופי ולרוסיה.
- סך היצוא הימי של ירקות ופירות (כולל הדריס) הסתכם בכ- 798 אלף טון ב-2017. בנוסף, יצאה ישראל כ- 16 אלף טון ירקות ופירות ביצוא אווירי.

*בפרק זה, מוצג היצוא לבריטניה בנפרד מהיצוא לשאר מדינות האיחוד האירופי.

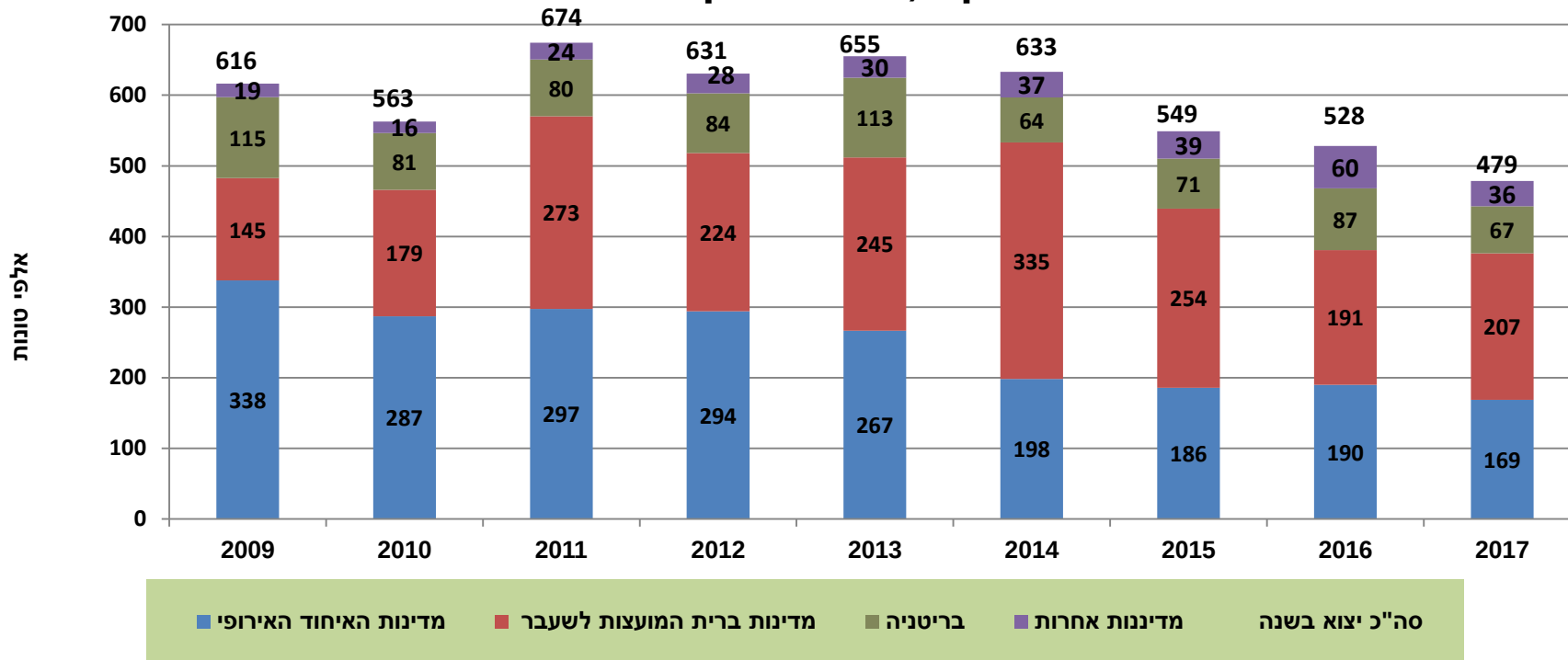

יצוא ירקות

כמויות יצוא ירקות טריים לפי יעדים בחו"ל בשנים 2009-2017, באלפי טון

89

ירקות, תפוז"א ומקשה

יצוא הירקות במגמת ירידה מתמשכת משנת 2013.

ירידה של כ- 9% בכמות יצוא הירקות בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.

יעדי היצוא העיקריים של ירקות טריים בשנת 2017 היו האיחוד האירופי (ללא בריטניה) ומדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה). אליהן יצאו כ- 79% מסך הכמות המיוצאת.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא ירקות

יצוא ירקות טריים לפי שווקים עיקריים בשנת 2017, באלפי טון

90

סל"ס אזור גיאוגרפי	ירקות אחרים	עגבניות	צנונית / צנון	ירקות עלים	פלפלים	גזר	תפוז	באלפי טונות
169	5	1	0.5	0	18	22	122	מדינות האיחוד האירופי (לא כולל בריטניה)
207	6	1	18	20	61	86	14	מדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה)
67	0.3	0	1	0.2	1	5	59	בריטניה
36	0	0	0	0	0.4	27.1	8	מדינות אחרות
479	12	2	19	21	81	140	204	סל"ס ירקות

הירקות העיקריים שמיוצאים מישראל הם תפוז, גזרים ופלפלים.

בשנת 2017 היוו תפוז 43% מכמות הירקות הטריים המיוצאת, גזרים 29% ופלפלים 17%.

תפוז - רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי ובריטניה.

גזר ופלפל - רוב היצוא היה לרוסיה

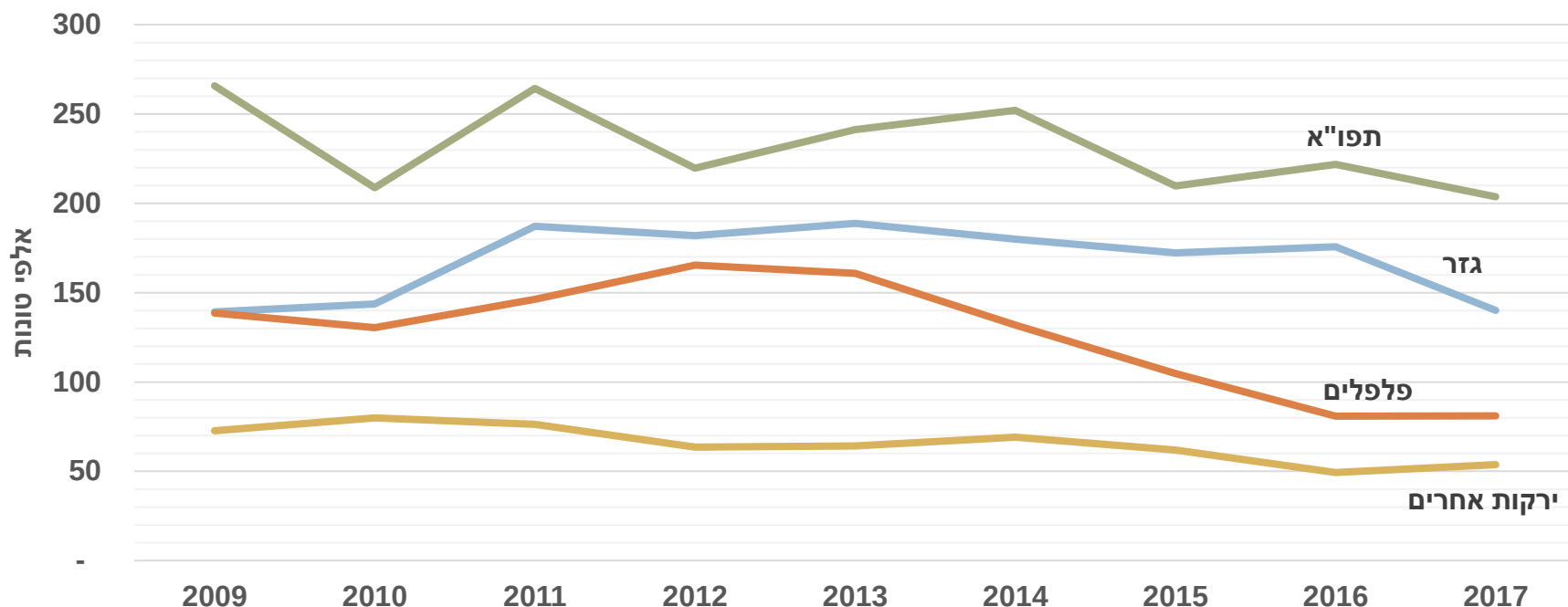
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא ירקות

כמויות יצוא של ירקות טריים עיקריים בין השנים 2009-2017, באלפי טון

91

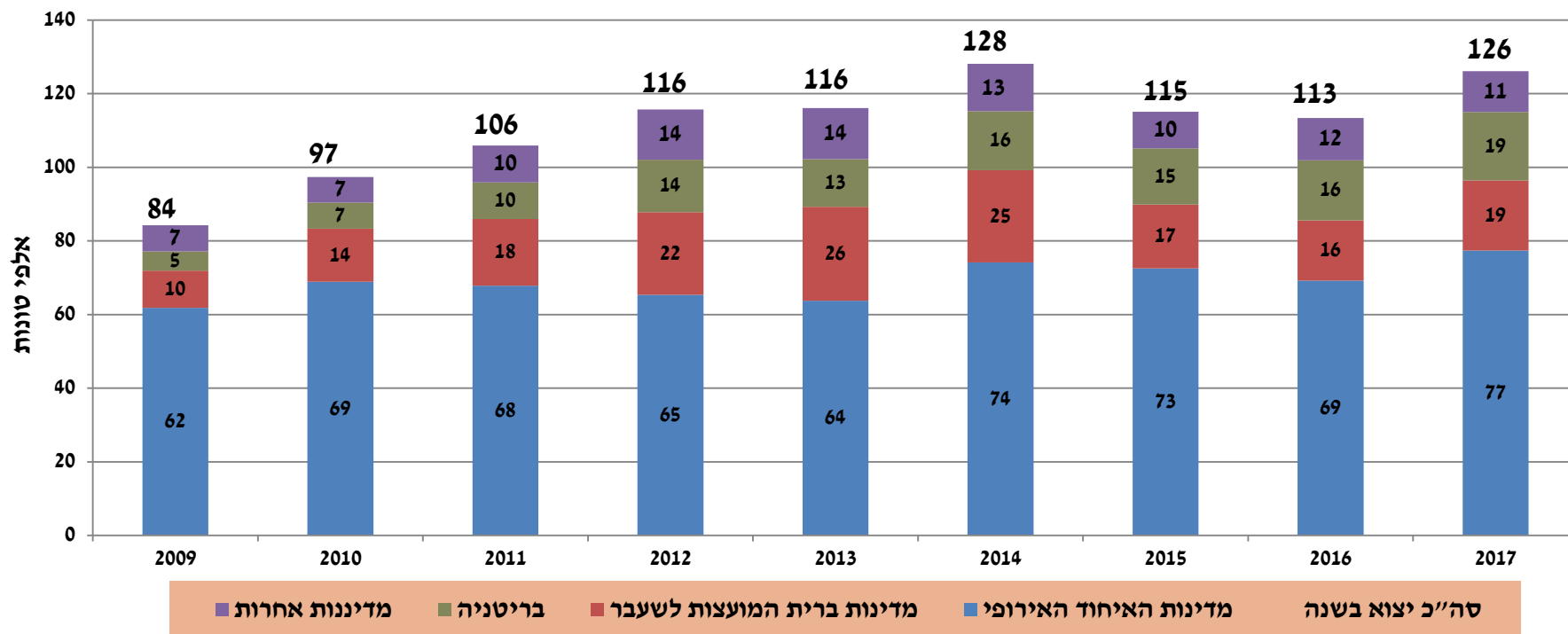
- ☐ תפו"א - ירידה של כ- 8% בכמות הייצוא בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016
- ☐ גזר – לאחר יציבות בכמות הייצוא בשנים 2011-2016, חלה ירידה בכמות היצוא בשנת 2017
- ☐ פלפלים - לאחר ירידה בכמות הייצוא בשנים 2013-2016, כמות היצוא בשנת 2017 נשארה ללא שינוי בהשוואה לשנת 2016

יצוא פירות

כמויות יצוא פירות טריים לפי יעדים בחו"ל בשנים 2009-2017, באלפי טון

92

פירות

יצוא הפירות גדל בשנת 2017 לאחר יציבות יחסית בשנים קודמות.

עלייה של כ- 11% בכמות יצוא הפירות בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.

יעד היצוא העיקרי של פירות טריים בשנת 2017 הוא מדינות האיחוד האירופי

התפלגות יצוא הפירות בשנת 2017: 61% לאיחוד האירופי, 15% למדינות ברית המועצות לשעבר בעיקר רוסיה, 15% לבריטניה ו- 9% לשאר המדינות בעולם

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא פירות

יצוא פירות טריים לפי שווקים עיקריים בשנת 2017, באלפי טון

93

באלפי טונות	אבוקדו	תמרים	מנגו	רימון	אפרסמון	פירות אחרים	סה"כ אזור גיאוגרפי
מדינות האיחוד האירופי (לא כולל בריטניה)	42	11	14	8	1	1	77
מדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה)	11	2	1	2	3	1	19
בריטניה	12	2	3	1	0.2	0.2	19
מדינות אחרות	0.4	7	0.1	1	2	0.3	11
סה"כ פירות	65	23	18	12	6	2	126

אבוקדו- היווה כ- 52% מסך כמות הפירות שיוצאה מישראל.

רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי.

תמרים- היווה כ- 18% מסך כמות הפירות שיוצאה מישראל.

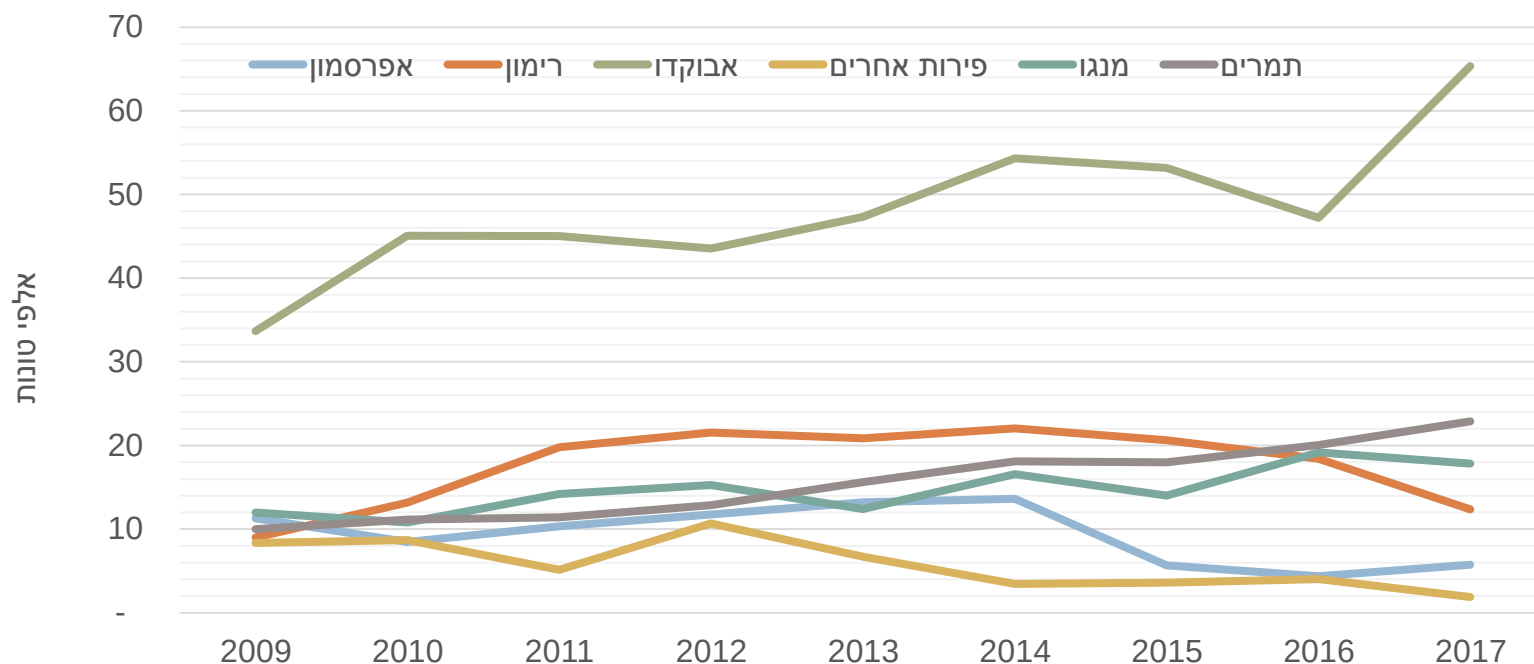
מנגו- היווה כ- 14% מסך כמות הפירות שיוצאה מישראל.

רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי.

יצוא פירות

כמויות יצוא של פירות טריים עיקריים בין השנים 2009-2017, באלפי טון

94

בשנת 2017 :

- עלייה בכמות היצוא של אבוקדו, תמרים ואפרסמונים.
- ירידה בכמות היצוא של רימונים ומנגו.

□ **אבוקדו** – למרות הירידה בכמות הייצוא של אבוקדו בשנים 2015 ו-2016, יצוא האבוקדו נמצא במגמת עלייה כללית בשנים האחרונות. עלייה זו נגרמה בעקבות עליית הצריכה בשוקי היצוא והרחבת שטחי הגידול בישראל. יצוא האבוקדו עלה באופן משמעותי בשנת 2017.

יצוא פרי הדר

כמויות יצוא פרי הדר טריים לפי יעדים בחו"ל בשנים 2009-2017, באלפי טון

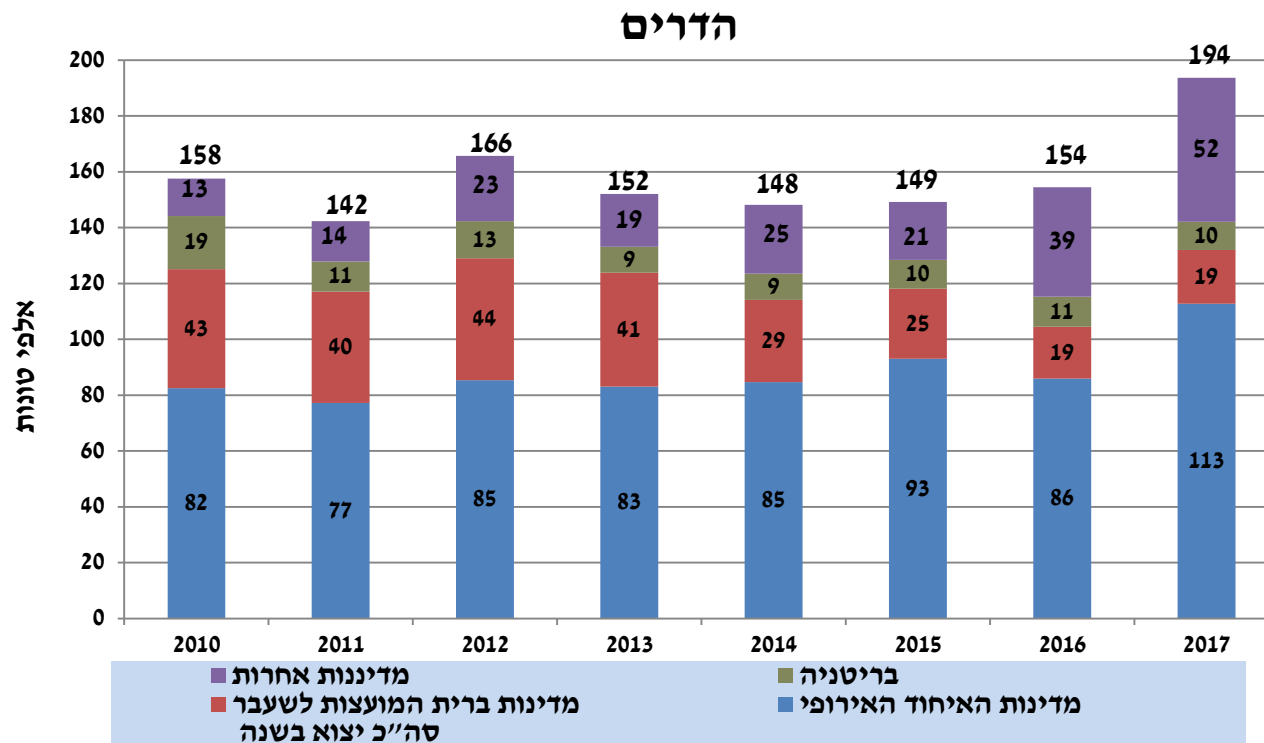
95

מקור נתוני היצוא של פרי הדר טרי הינו השירותים להגנת הצומח.

נתוני היצוא של פרי הדר, בשונה מנתוני היצוא של ירקות ופירות, מוצגים לפי תיבות.

לכן, בתת פרק זה הומרו כל הנתונים מתיבות לטונות בהתבסס על משקל התיבות הממוצע של שלוש העונות האחרונות לכל זן

(ראה נספח 1: המרת משקל תיבה של זני פרי הדר לק"ג).

יצוא פרי הדר גדל בשנת 2017 לאחר יציבות יחסית בשנים קודמות.

עלייה של כ- 25% בכמות יצוא פרי הדר בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016.

יעד היצוא העיקרי של הדרים טריים מישראל הינו האיחוד האירופי.

התפלגות יצוא פרי הדר בשנת 2017: 58% לאיחוד האירופי, 10% למדינות ברית המועצות לשעבר בעיקר רוסיה, 5% לבריטניה ו- 27% לשאר המדינות בעולם כגון מדינות אפריקה ואוסטרליה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא פרי הדר

יצוא פרי הדר טריים לפי שווקים עיקריים בשנת 2017, באלפי טון

96

באלפי טונות	קליפים	אשכוליות ופומלית	תפוזים	הדרים אחר	סה"כ אזור גיאוגרפי
מדינות האיחוד האירופי (לא כולל בריטניה)	82	27	3	1	113
מדינות ברית המועצות לשעבר (בעיקר רוסיה)	13	6	0.1	1	19
בריטניה	3	7	0	0	10
מדינות אחרות	24	25	1	1	52
סה"כ פירות	121	65	4	3	194

□ ההדרים העיקריים שמיוצאים מישראל הם הקליפים והאשכוליות.

□ קליפים - היווה כ- 63% מסך כמות פרי הדר שיוצאה מישראל.

רוב היצוא היה למדינות האיחוד האירופי.

□ אשכוליות ופומלית - היוו כ- 34% מסך כמות פרי הדר שיוצאה מישראל.

□ היצוא למדינות אחרות התפתח בשנים האחרונות (עלייה מ-21 אלף טון ב-2015 ל-52 אלף טון ב-2017).

עיקר היצוא למדינות אחרות ב-2017 :

➤ ארה"ב וקנדה - 23 אלף טון, בעיקר קליפים

➤ המזרח הרחוק - אלף טון, בעיקר יצוא של אשכוליות לסין, יפן ודרום קוראה

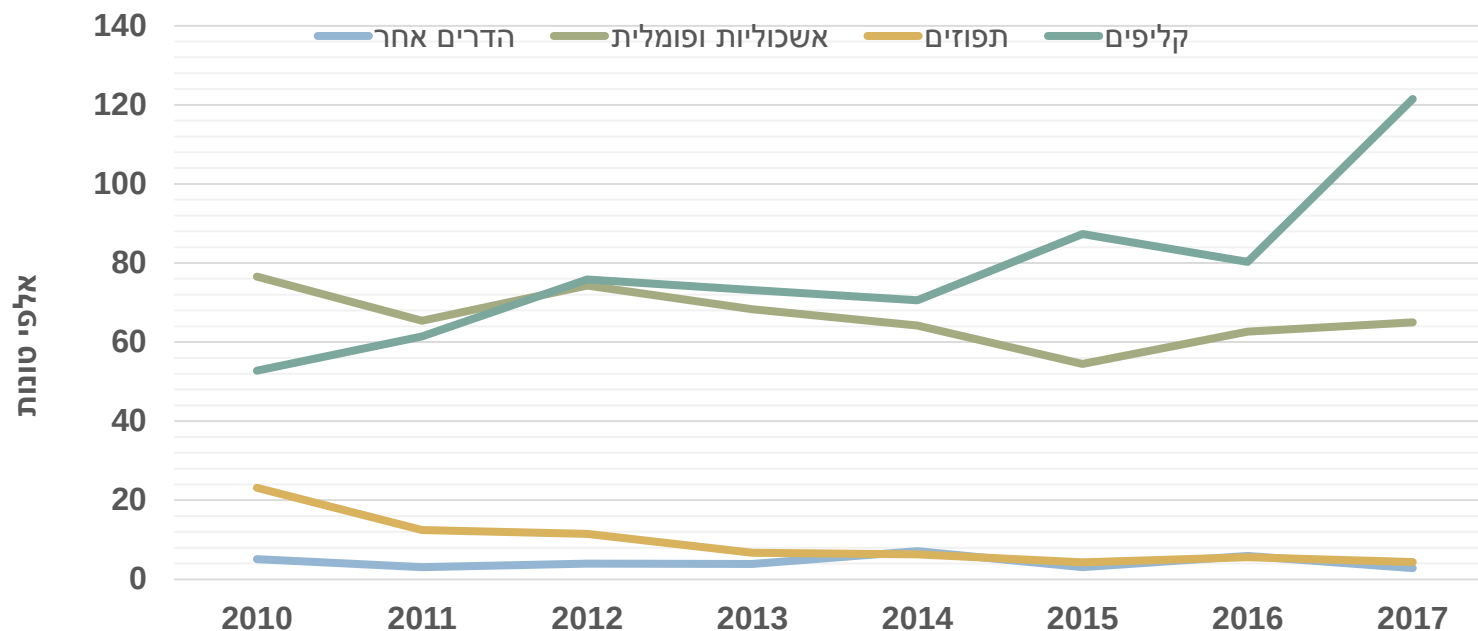
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

יצוא פרי הדר

כמויות יצוא של פרי הדר עיקריים בין השנים 2009-2017, באלפי טון

97

בשנת 2017:

עלייה בכמות היצוא של קליפים ואשכוליות ופומלית.

ירידה של 17% בכמות היצוא של תפוזים.

סיכום – יצוא תוצרת חקלאית טרייה

98

- **ערך הייצוא החקלאי** (ללא מוצרי מזון) עמד על 1.19 מיליארד דולר בשנת 2017, לעומת 1.15 מיליארד דולר בשנת 2016, עלייה של 3.2%.
 - ירקות, פירות והדרים מהווים כ-60% מערך הייצוא החקלאי.
 - בשנת 2017 בהשוואה ששנת 2016 עלה ערך הייצוא של פירות ב-11.4% ושל הדרים ב-24.6%. לעומת זאת, ערך הייצוא של ירקות, תפוחי אדמה ומקשה ירד ב-8.3%.
- הרעה מתמשכת של **תנאי הסחר ביצוא**.
- **הירקות העיקריים** ביצוא היו תפוז, גזר ופלפלים שהיוו יחד 89% מסך כמות הירקות ליצוא.
- **הפירות העיקריים** שיוצאו היו אבוקדו, תמרים ומנגו שהיוו 84% מסך כמות הפירות ליצוא.

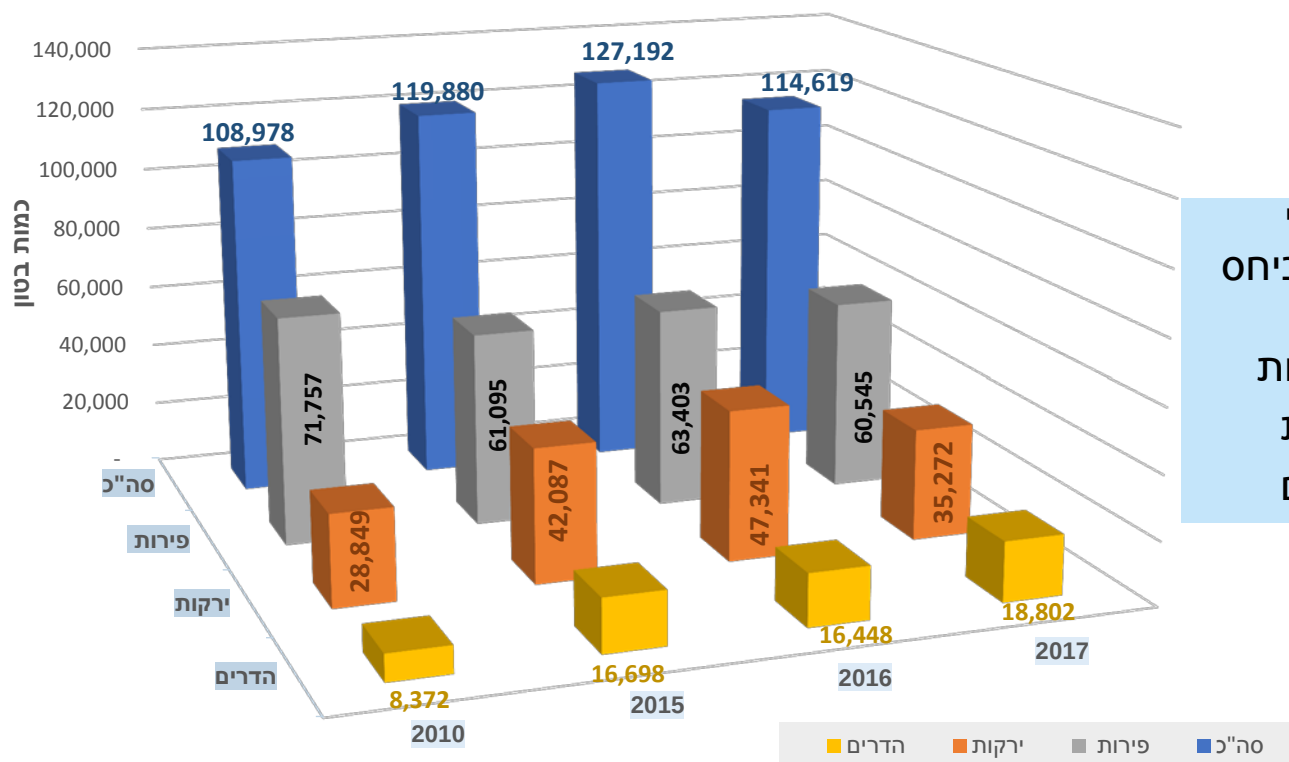
8. סחר של ירקות, פירות והדרים עם שטחי האוטונומיה: הרשות הפלסטינית ועזה

מקור הנתונים בפרק זה: יחידת פיקוח צומח וחי- פיצו"ח, משרד החקלאות ופיתוח הכפר

מעבר ירקות, פירות והדרים מישראל לשטחי האוטונומיה

מעבר תוצרת חקלאית של ירקות, פירות והדרים מישראל לשטחי האוטונומיה

101

השוואת הכמות שהועברה מישראל לשטחי האוטונומיה, בשנת 2017 ביחס לשנה שקדמה לה:

- ☐ ירידה של כ-25% בכמות הירקות
- ☐ ירידה של כ-5% בכמות הפירות
- ☐ עלייה של 14% בכמות ההדרים

בשנת 2017 עברו מישראל לשטחי האוטונומיה כ-115 אלף טונות ירקות, פירות והדרים:

- ☐ כ-35 אלף טון ירקות טריים
- ☐ כ-61 אלף טון פירות טריים
- ☐ כ-19 אלף טון הדרים

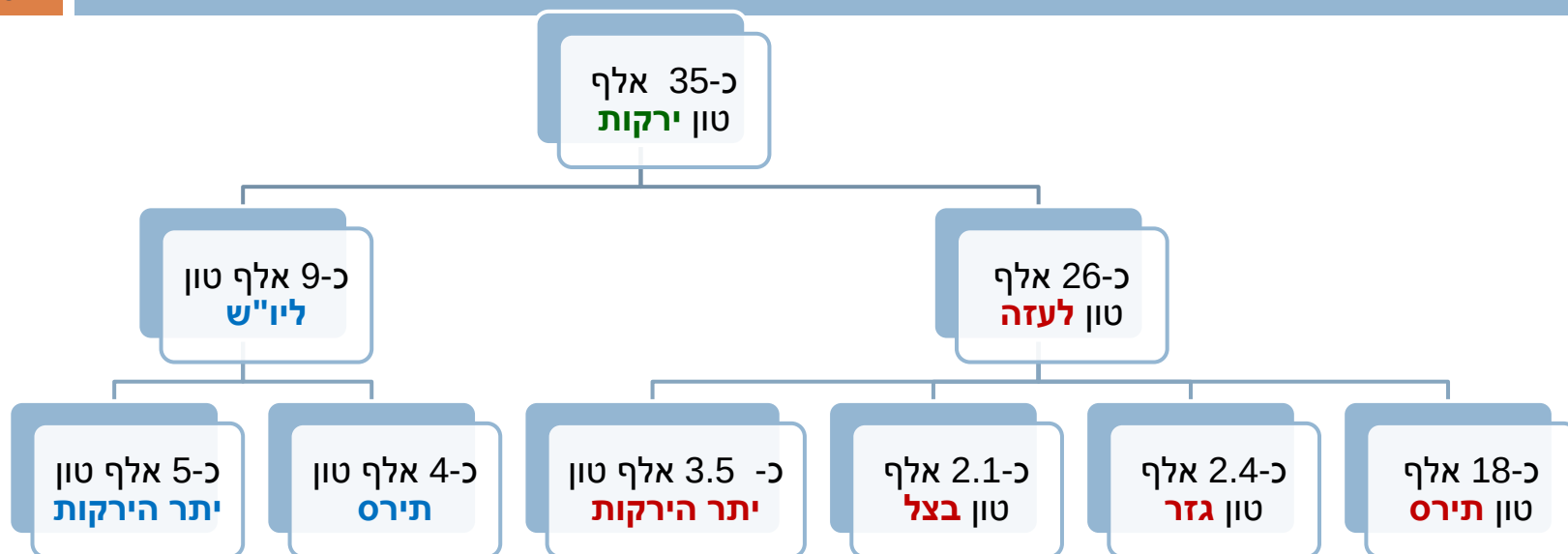
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מעבר ירקות מישראל לשטחי האוטונומיה

בשנת 2017, כמויות בטון

102

הירק עם המכירות הגבוהות ביותר ממדינת ישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2017 היה התירס ממנו נמכרו כ-22 אלף טון:

- 18 אלף טון לעזה
- 4 אלף טון ליו"ש

סוג תוצרת	מישראל לעזה	מישראל ליו"ש	סה"כ מישראל
תירס	17,984	4,075	22,060
גזר	2,358	782	3,140
בצל	2,148	548	2,696
שום	1,815	76	1,891
בצלצולים	194	7	201
תפוז"א	89	820	908
סלרי	25	-	25
ירקות אחרים	1,238	3,113	4,351
סה"כ	25,851	9,421	35,272

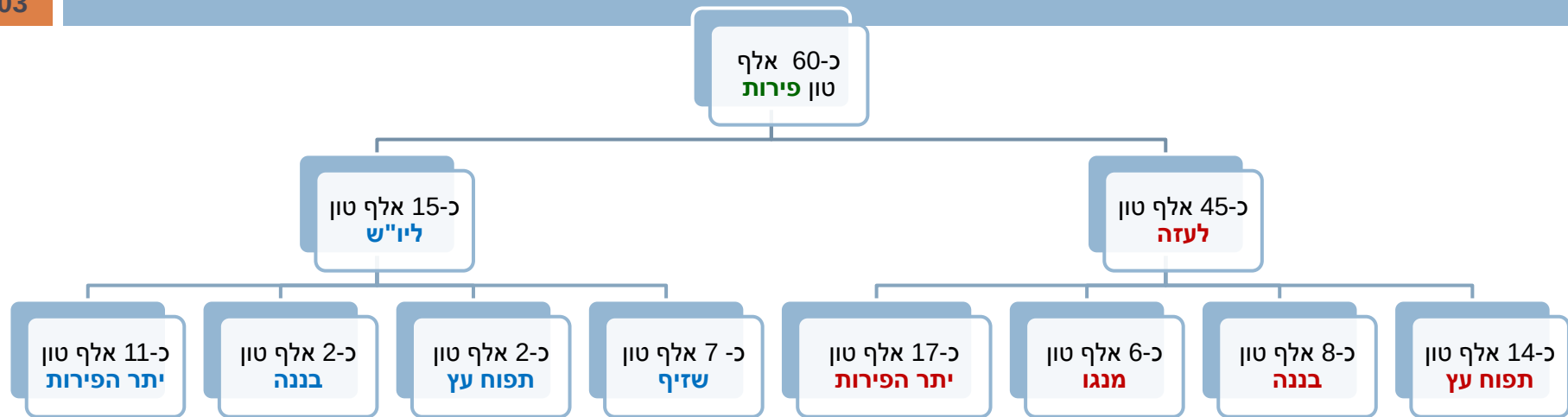
משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מעבר פירות מישראל לשטחי האוטונומיה

בשנת 2017, כמויות בטון

103

סוג תוצרת	מישראל לעזה	מישראל ליו"ש	סה"כ מישראל
תפוח עץ	14,005	1,956	15,961
בננה	7,645	2,388	10,033
מנגו	5,573	192	5,765
אפרסק	3,744	365	4,109
תמרים	3,199	30	3,229
אבוקדו	3,001	805	3,806
אפרסמון	1,714	107	1,821
אגס	1,569	618	2,187
רימון	1,560	194	1,754
שזיף	1,181	7,481	8,662
נקטרינה	971	472	1,443
פירות אחרים	1,160	614	1,773
סה"כ	45,323	15,222	60,545

הפירות עם המכירות הגבוהות ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2017 היו תפוחי עץ, בננות, שזיף ומנגו.

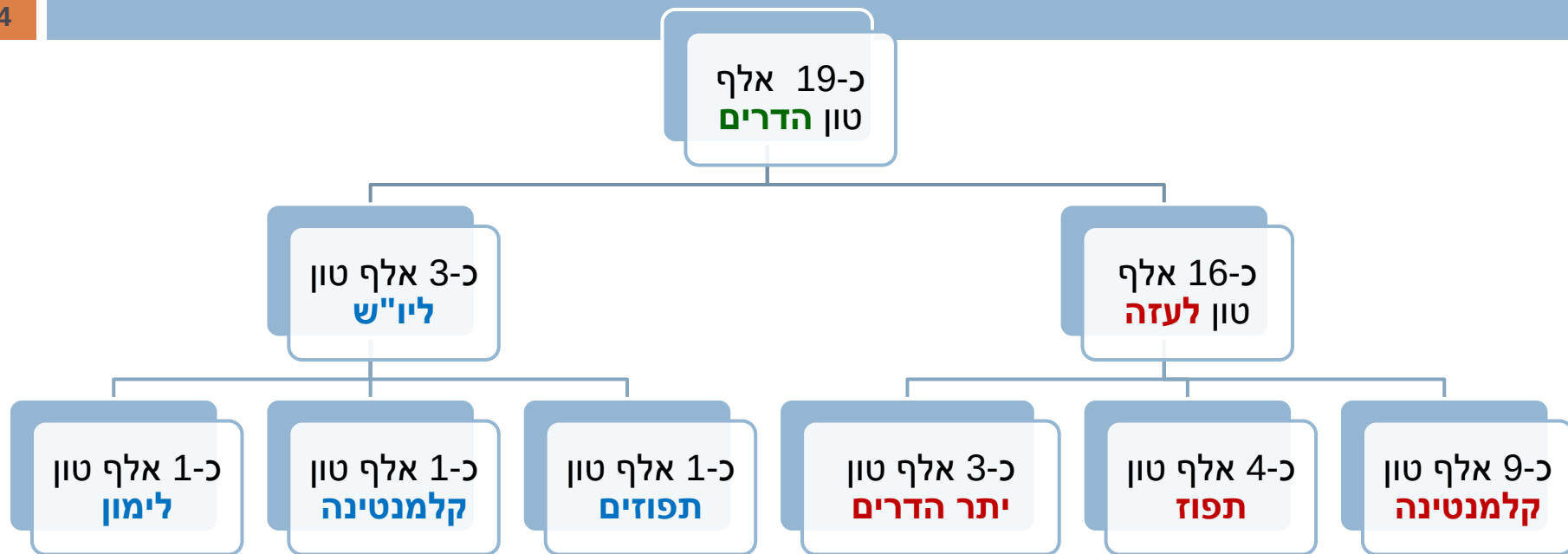
- ❑ היקף המסחר של תפוחי עץ עמד על כ- 14 אלף טון לעזה ו- 2 אלף טון ליו"ש.
- ❑ היקף המסחר של בננות עמד על כ- 8 אלף טון לעזה ו- 2 אלף טון ליו"ש.
- ❑ היקף המסחר של שזיף עמד על כ- 7.5 אלף טון ליו"ש
- ❑ היקף המסחר של מנגו עמד על כ- 6 אלף טון לעזה

מעבר הדרים מישראל לשטחי האוטונומיה

בשנת 2017, כמויות בטון

104

ההדרים עם המכירות הגבוהות ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2017 היו קלמנטינה, תפוז ולימון.

- ❑ היקף המסחר של קלמנטינה עמד על כ- 9 אלף טון לעזה ו- 1 אלף טון ליו"ש.
- ❑ היקף המסחר של תפוז עמד על כ- 4 אלף טון לעזה ו- 1 אלף טון ליו"ש.
- ❑ היקף המסחר של לימון עמד על כ- 1 אלף טון לעזה ו- 1 אלף טון ליו"ש.

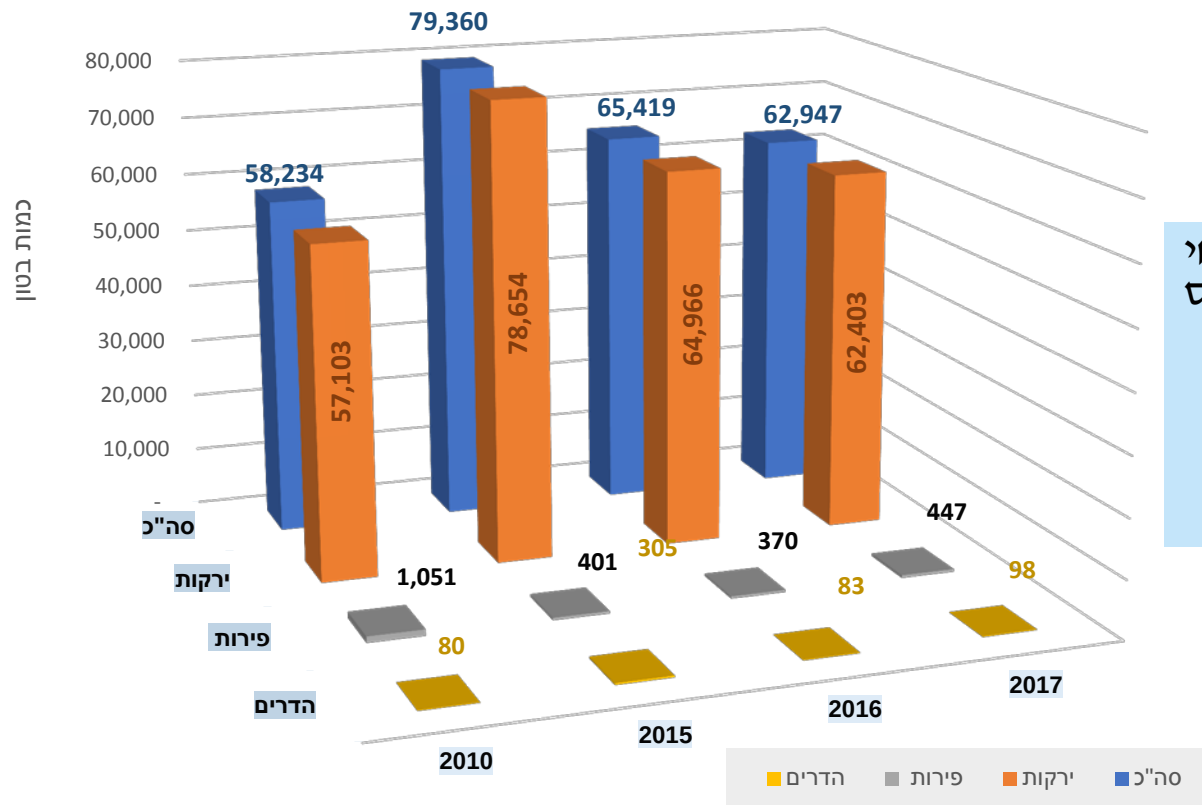
סוג תוצרת	מישראל לעזה	מישראל ליו"ש	סה"כ מישראל
קלמנטינה	9,467	932	10,399
תפוז	3,903	1,051	4,954
לימון	1,099	906	2,004
פומלה	950	45	994
פומלית	334	32	366
אשכוליות	72	-	72
מנדרינה	-	13	13
סה"כ	15,824	2,978	18,802

מעבר תוצרת חקלאית משטחי האוטונומיה לישראל

מעבר תוצרת חקלאית של ירקות, פירות והדרים משטחי האוטונומיה לישראל

106

השוואת הכמות שהועברה משטחי האוטונומיה לישראל, בשנת 2017 לשנה שקדמה לה:

- ירידה של כ-4% בכמות הירקות
- עלייה של כ-21% בכמות הפירות
- עלייה של 18% בכמות ההדרים

בשנת 2017 עברו משטחי האוטונומיה לישראל כ-62.5 אלף טונות ירקות טריים וכמויות קטנות של פירות טריים והדרים.

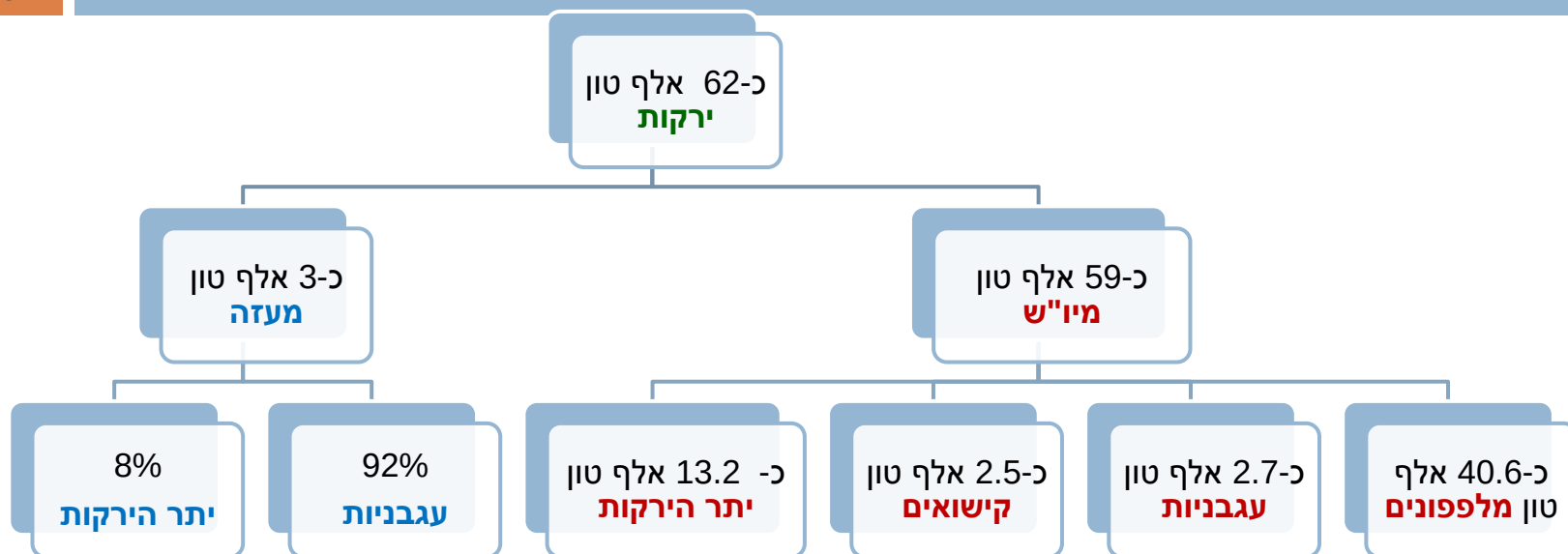
היקף המעבר של תוצרת טרייה של ירקות, פירות והדרים משטחי האוטונומיה לישראל הינו נמוך יותר מהיקף המעבר של תוצרת טרייה של ירקות, פירות והדרים בכיוון ההפוך.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

מעבר תוצרת חקלאית של ירקות, פירות והדרים משטחי האוטונומיה לישראל, כמויות בטון

107

ירקות

סוג תוצרת	מיו"ש לישראל	מעזה לישראל	סה"כ לישראל
מלפפון לתעשייה	27,163	-	27,163
מלפפון	13,468	-	13,468
עגבנייה	2,737	3,037	5,774
קישוא	2,530	-	2,530
חציל	2,142	245	2,387
כרוב לבן	1,988	-	1,988
כרובית	1,711	-	1,711
ירקות אחרים	7,369	12	7,382
סה"כ	59,110	3,294	62,403

❑ עיקר היבוא לישראל משטחי האוטונומיה מורכב מירקות כגון: מלפפונים, עגבניות, קישואים, חצילים, כרוב לבן וכרובית.

❑ רוב התוצרת החקלאית של ירקות, פירות והדרים שהועברה משטחי האוטונומיה לישראל הגיעה מיו"ש (כ-95%)

מעבר תוצרת חקלאית של פירות והדרים

משטחי האוטונומיה לישראל - כמויות בטון

108

פירות

סוג תוצרת	מיו"ש לישראל	מעזה לישראל	סה"כ לישראל
ענבים	119	-	119
בננה	86	-	86
תפוח עץ	70	-	70
שזיף	49	-	49
אבוקדו	31	4	35
אפרסק	24	-	24
נקטרינה	24	-	24
שקדים	18	-	18
רימון	11	-	11
מנגו	8	-	8
פירות אחרים	2	-	2
סה"כ	443	4	447

הדרים

סוג תוצרת	מיו"ש לישראל	מעזה לישראל	סה"כ לישראל
קלמנטינה	39	-	39
תפוז	28	-	28
לימון	18	-	18
אשכוליות	12	-	12
סה"כ	98	-	98

□ כמות הפירות המיובאת משטחי האוטונומיה לישראל היא קטנה. אך, עיקר הפירות שמיובאים הם: ענבים, בננות ותפוחי עץ.

התפתחות הסחר עם שטחי האוטונומיה לאורך שנים 2012-2017, כמויות בטון

109

משטחי האוטונומיה לישראל

טונות	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ירקות	60,309	50,922	48,804	78,654	64,966	62,403
פירות	726	321	326	401	370	447
הדרים	22	7	4	305	83	98
סה"כ	61,057	51,250	49,134	79,360	65,419	62,947

מישראל לשטחי האוטונומיה

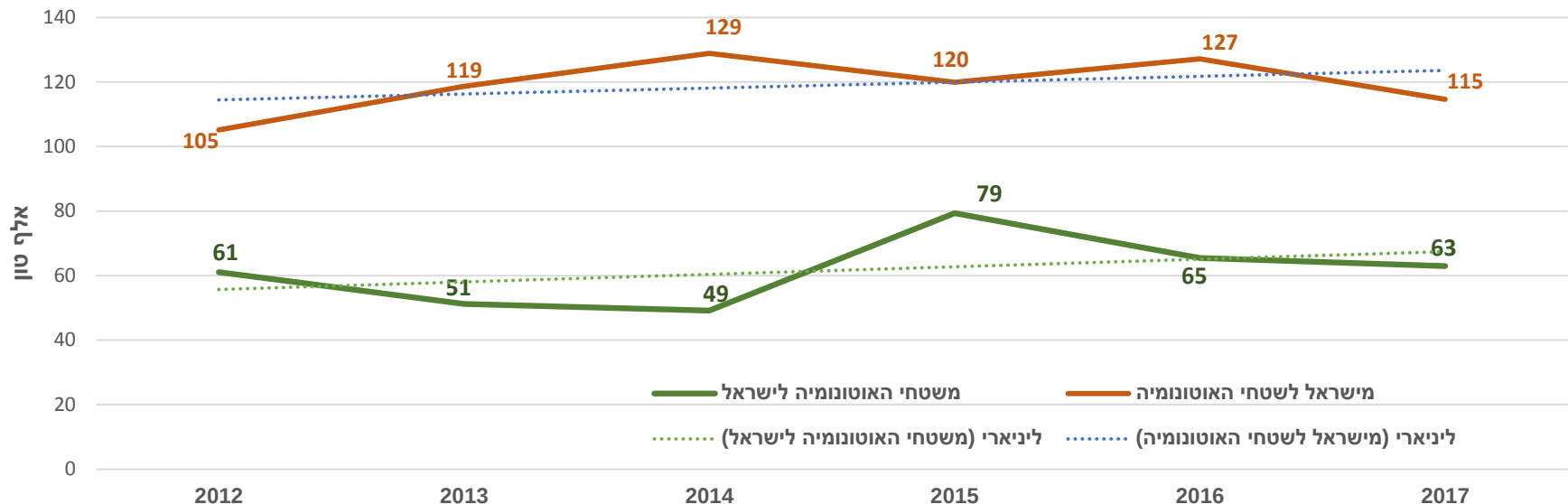
טונות	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ירקות	32,499	46,323	58,162	42,087	47,341	35,272
פירות	65,638	67,870	57,249	61,095	63,403	60,545
הדרים	6,975	4,437	13,430	16,698	16,448	18,802
סה"כ	105,112	118,631	128,841	119,880	127,192	114,619

התפתחות הסחר עם שטחי האוטונומיה לאורך שנים 2012-2017

110

סחר של תוצרת חקלאית טרייה של ירקות, פירות והדרים, עם הרשות הפלסטינית

מאזן הסחר בין ישראל לשטחי האוטונומיה בסחורה חקלאית של פירות וירקות הינו לטובת ישראל. כאשר, כמעט פי 2 תוצרת חקלאית נמכרת מישראל לאוטונומיה (115 אלף ש"ח) מאשר מהאוטונומיה לישראל (62 אלף ש"ח)*

* יש לקחת בחשבון כי לפי הערכות ישנה כמות לא מבוטלת של סחורה שאינה נרשמת במעברים היוצאת משטחי ישראל לשטחי האוטונומיה ולהפך.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

סיכום – סחר עם שטחי האוטונומיה

111

- בשנת 2017 נמכרו מישראל לשטחי האוטונומיה כ-53% פירות, כ-30% ירקות וכ-17% פרי הדר.
- הירק עם המכירות הגבוהות ביותר ממדינת ישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2017 היה התירס.
- הפירות עם המכירות הגבוהות ביותר מישראל לשטחי האוטונומיה בשנת 2017 היו תפוחי עץ, בננות, שזיף ומנגו.
- כמעט כל הסחורה שנמכרת משטחי האוטונומיה לישראל היא של ירקות (99%).
- כמעט כל הסחורה שנמכרת משטחי האוטונומיה לישראל היא של ירקות (99%) כגון: מלפפונים, עגבניות, קישואים, חצילים, כרוב לבן וכרובית.
- מאזן הסחר בין ישראל לשטחי האוטונומיה בסחורה חקלאית הינו לטובת ישראל. כאשר, כמעט פי 2 תוצרת חקלאית נמכרת מישראל לאוטונומיה (115 אלף טון) מאשר מהאוטונומיה לישראל (62 אלף טון).

נספח 1: המרת משקל תיבה של זני פרי הדר לק"ג

113

משקל בק"ג לתיבה		פרי הדר: זן	משקל בק"ג לתיבה		פרי הדר: זן
ממוצע 3 עונות	2017/2018		ממוצע 3 עונות	2017/2018	
מירב	13.2	10.0	אודם	11.8	11.4
סוויטי	12.5	12.3	אור	10.3	10.0
סנטינה	12.0	11.8	אורה	11.9	11.4
פומלו	7.9	8.0	אשכולית אדומה	13.6	13.6
פומלו אדום	7.4	7.3	אשכולית לבנה	14.7	15.3
קומקווט (תפוזון)	2.0	2.1	תפוז אפילים (ולנסיה)	15.5	15.5
תפוז טבורי	15.5	15.5	הדס (פרי הדר)	11.6	11.8
תפוז שמוטי	15.1	15.1	טופז	13.8	14.7
אתרוג	4*		ליים	4.4	4.5
אתרוג האצבעות	4*		לימון	13.0	11.8
דוגמאות פרי הדר	10*		לימקווט	2.0	2.0
הדרים	10*		מור	11.1	11.1
ירדן רד (רד בלאש)	13.7*		מורקוט	9.8	9.2
סצומה	12*		מיכל	12.2	12.2
קליפס	12*		מינאולה	15.0	14.7

* משקל תיבה משוער

נספח 2: מכירות פירות וירקות טריים לפי אזורים - פירוט האזורים

114

צפון פרט לחיפה	חיפה	מרכז צפון	ת"א	מרכז דרום	ירושלים	דרום
צפת	חיפה	אבן יהודה	<u>הרצליה</u>	באר יעקב	ירושלים	אשדוד
ק. שמונה	ט. הכתול	נפר יונה	רמת השחן	לוד	בית שמש	אשקלון
חצר הגלילית	נשר	נתניה	תל אביב	מודיעין		<u>קרת גת</u>
טבריה	קרית	קדימה	בני ברק	מכבים		<u>קרת מלאכי</u>
בית שאן	טבעון	גבעת שמואל	גבעתיים	רמלה		שדחת
יוקנעם	רכסים	גני תקווה	<u>קרת אונ</u>	גדרה		באר שבע
מגדל העמק	אור עקיבא	הוד השחון	רמת גן	יבנה		דימונה
עפולה	זכרון יעקב	יהוד	אור יהודה	גן יבנה		ערד
נצרת	חדרה	כונת יאיר	בת ים	מזכרת בתיה		יחם
כרמיאל	פרדס חנה	כבר סבא	חולון	נס ציונה		אופקים
מעלות	כרכור	פתח תקווה	אזור	רחובות		נתיבות
נהריה	עין חן	ראש העין		ראשלי"צ		תל שבע
עכו		רעננה				עומר
שפרעם						אילת
אילון						
קצרין						

מקור: סטורנקסט

משרד החקלאות ופיתוח הכפר - החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה

